

NOVA GORICA / MNOŽIČNA PROSLAVA 50-LETNICE PRIKLJUČITVE PRIMORSKE SLOVENIJI

»Na svoji zemlji«

Nagovor Janeza Podobnika in slavnostni govor Milana Kučana usmerjena v poudarjanje sožitja ob odprti meji in v prizadevanja za zaščito slovenske manjšine v Italiji

V Novi Gorici je bila v nedeljo osrednja državna proslava ob 50-letnici priključitve Primorske matici domovini. Na slovesnosti, ki se je odvijala pod geslom "Na svoji zemlji" se je, kljub zjutraj sila nenaklonjenemu vremenu, zbralo okrog deset tisoč nekdanjih partizanskih borcev s Primorskega in drugih krajev Slovenije, najvišji predstavniki Republike Slovenije s predsednikom Milanom Kučanom in predsednikom vlade dr. Janezom Drnovskom, s predsednikom Državnega zbora in Državnega sveta; Janezom Podobnikom in Ivanom Kristanom, številni člani parlamenta, diplomatski predstavniki tujih držav. Slovesnosti so se udeležili predstavniki domačih društev in organizacij ter številni posamezniki.

Slavnostni govornik na proslavi je bil predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, ki je poudaril, kako so priključitev Primorske k matici domovini izbojevali primorski ljudje z narodnoosvobodilnim in protifasističnim bojem, izrekel priznanje posameznikom in organizacijam, ki so se uprle fašizmu že po koncu prve svetovne vojne ter se ob koncu govora zavzel za iskreno sodelovanje s sosedi. Predsednik Kučan je pred slovesnostjo obiskal spominsko grobnico 9. Korpusa na Trnovem ter zatem v Novi Gorici sprejel člane pripravljalnega odbora za proslavo. Množico sta nagovorila tudi novogoriški župan Crtomir Spacapan in predsednik Državnega zbora dr. Janez Podobnik.

Kulturni spored so oblikovali orkester Slovenske filharmonije, združeni pevski zbori, vokalna solista in recitator, pihalni orkestri in častni vod slovenske vojske.

Na 10. in 11. strani

ŠOLSTVO / NOVO ŠOLSKO LETO

Prvi dan pouka za 3.240 naših učencev in dijakov

V Špetru parificirana šola - ITZ Galilei v slovenskem središču

SPETER, GORICA, TRST - Sole in otroški vrtci so včeraj po poletnem počitniškem premoru spet odprli svoja vrata. V Špetru se je začelo prvo šolsko leto parificirane sole, ki je sploh najbolj številčna slovenska osnovna šola v Italiji. V Gorici se je slovenska sekcija industrijskega tehničnega zavoda Galilei končno pridružila slovenskemu šolskemu centru, na Trzaskem pa je začela delovati združena osnovna šola Boljunec-Borst. Zamejske sole vseh vrst in stopenj v trzaski, goriski in videmski pokrajini obiskuje letos 2.491 učencev in dijakov, otroške vrtce pa 749 malčkov.

Na 3. in 9. strani

Ezulski shod razpet med odpiranjem in običajnimi provokacijami desnice

TRST - Svetovni shod ezulov iz Istre, z Reke in iz Dalmacije ob 50-letnici podpisa pariške mirovne pogodbe, s katero so dokončno dodelili Jugoslaviji večji del nekdanje Julijske krajine, se je začel s skupnim polaganjem vencev v Riziarni in pri bazovskem sohu, ki so se ga udeležili skupaj s predstavniki beguncev tudi vsi župani trzaski pokrajine, s slovenskimi vred (župani pa niso pristopili k polaganju vencev na opensko fojbo). Osrednjega zborovanja na Trgu

Unità pa se je udeležilo veliko manj od pričakovanih 20 tisoč ezulov, saj jih je bilo po uradnih podatkih največ 3.000. Shod se je odvil z nekoliko bolj umirjenimi in treznimi posegi kot pred leti, in to tako s strani predstavnikov krajevnih uprav kot tudi s strani samih zastopnikov raznih ezulskih organizacij. Za popoln polom pa je poskrbela trojica Menia-Camber-Vascon, ki je prekinila ministra Macconica, ko je ta omenil sodelovanje s Slovenijo, in mu

z glasnim prepevanjem onemogocila, da bi zaključil svoj govor.

Nasilni izpad predstavnikov desnice, ki mu je sledil velik del zbranih - večinoma starejših - je izzval vrsto ostrih kritik, in to ne samo v vrstah nasprotnega tabora. Kritično so poročali italijanski mediji, od trojice pa so se ogradili tudi nekateri predstavniki desnosredinskega zavezništva in predvsem sami organizatorji shoda.

Zaradi zborovanja ezulov je hrvaška vlada uradno protestirala.

Na 4. strani

Bertinotti postavil vladi kratek rok

RIM - SKP je postavila vladi jasen časovni rok: do predstavitve finančnega zakona mora korenito spremeniti gospodarsko politiko, sicer bo kriza zelo verjetna. Tako je zapisano v sklepnem dokumentu vodstva SKP, ki je včeraj poslušalo poročilo tajnika Fausta Bertinottija. Bertinotti je povedal, da »nevarnost krize ne bo minila kot poletno neurje« in je zastavil jasen rok: dogovor je možen do predstavitve finančnega zakona, ker SKP ne bo kot lani pristala na pogajanja med parlamentarno debato. Ob tem je ostro napadel tajnika DSL Massima D'Alema, katerega je očital »sektastvo in nadutost«.

Komunističnemu voditelju je koordinator tajništva DSL Mauro Zani odvrnil, da razkol v večini ne bo tako enostaven, če bodo vlada in sindikati dosegli dogovor o reformi socialne države.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Iz Krmina poslali vino miru

Vino pridelano v "svetovnem vinogradu" pri Krminu so poslali državnikom po svetu s poslanico v prid miru in bratstvu med narodi.

Stran 8

Nagrada Lipizer mladi Bolgarki

Na violinskem natečaju v Gorici se je uveljavila 19-letna Jana Deskova iz Bolgarije.

Stran 9

Dobri izgledi za Ulster

Po tridesetih letih je končno na obzorju mir za Severno Irsko, saj so na mirovna pogajanja pristali tudi protestanti.

Stran 13

Trgi pozdravili antipacijo evra

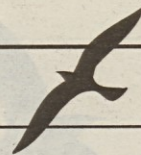
Evropski finančni trgi in se posebno italijanski so z navdušenjem sprejeli odločitev finančnih ministrov EU o 7-mesečni antipaciji prvih ukrepov za uvedbo evra.

Stran 14

Mateja Bogatec 2. na EP

Mlada rolkarica kriske Mladine Mateja Bogatec je na evropskem prvenstvu osvojila drugo mesto v stafeti za mladinke.

Stran 17

RIM / REFORMA WELFARA

Bertinotti: Vladna kriza je verjetna

Dogovor o reformi mora večina doseči pred predstavitvijo finančnega zakona

RIM - V gospodarski politiki je potrebna jasna izbira vlade, sicer politična kriza ne bo več samo možna, ampak zelo verjetna. Tako je včeraj v svojem stališču zapisalo vodstvo Stranke komunistične prenovе, ki je dopoldne poslušalo izbrano poročilo tajnika Fausta Bertinottija (na fotografiji). Novost v stališču SKP ni samo grožnja s krizo, ampak zahteva, da se večina dogovori o novi gospodarski politiki pred predstavitvijo finančnega zakona.

V dokumentu vodstva je napisano, da ne bo mogoče več po isti poti, po kateri je stranka šla lani, ko se je z večino pogajala o spremembah finančnega zakona med parlamentarno razpravo. Prav zaradi tega vodstvo SKP zahteva spremembo vladne gospodarske politike pred predstavitvijo finančnega zakona.

V poročilu je tudi navedeno, da v Evropi središča oblasti po »poveljevanju naporov za omejitve primanjkljaja sedaj napada norme, ki scitijo delo«. SKP ugotavlja, da je ta kultura prisotna tudi v italijanski vladni večini, vključno z Demokratično stranko levice, čeprav je ta stranka poskrbela, da niso bile uveljavljene ekstremne posledice take kulture.

Ostro stališče Stranke komunistične prenovе je med pavzo seje vodstva napovedal Bertinotti, ki je tudi opozoril, da »nevrnost krize ne bo šla mimo kot poletno neurje«. Dodal je, da so izjave predstavnikov vlade zadnjih dni (v mislih je imel predvsem predsednika vlade in njegov sobotni nastop v Bariju) zaostri- le položaj. Tajnik komunistov je bil zelo oster tudi v

odnosu do Massima D'Aleme, kateremu je očital, da »noče upoštevati SKP kot avtonomni subjekt«, to pa dokazuje »sektaski in nadut odnos«. Dodal je, da je D'Alema na prazniku SKP pokazal pripravljenost na dialog, nato pa na praznikih DSL nastopil agresivno in v zadnjih casih »nakazal SKP kot glavnega nasprotnika«. V takih razmerah je dialog težaven.

Bertinottiju je v imenu Demokratične stranke levice odgovoril koordinator tajništva Mauro Zani, ki je dejal, da komunistom ne bo lahko povzročiti krize, če bo vlada dosegla soliden sporazum s sindikati o reformi socialne države. Po njegovih oceni bo vlada sposobna doseči tak dogovor s sindikati. Ostrejši je bil Fabio Mussi, ki je poudaril, da sedanja večina nima alternative. Če bo prišlo do vladne krize, se bo DSL

zavzela za predčasne volitve, je dejal Mussi. Dodal je, da bi za državo bila vladna kriza v tem trenutku porazna.

K umiritvi živčnosti je skušal prispevati zunanji minister Lamberto Dini, medtem ko je podtajnik Ljudske stranke Dario Franceschini pozval Bertinottija, naj »svojih stališče ne spreminja v diktat, ampak naj jih spremeni v resne predloge, o katerih se bo večina sočala«. Raffaele Morese, drugi clovek v sindikatu Cisl, pa je poudaril, da večina ne sme spremeniti morebitnega dogovora o reformi socialne države, ki bi ga dosegli vlada in sindikati. Sindikalne organizacije se očitno bojijo, da bi pod pritiskom SKP vlada pripravila drugačen, manj radikalen nacrt od tistega, za katerega se je dogovorila s socialnimi stranmi.

BENETKE / PO SKROMNI UDELEŽBI NA NEDELJSKEM SHODU

Politiki podčrtujejo neuspeh ligašev

Bossi ostro napadel rimsko vlado in italijansko zastavo

RIM, BENETKE - Skromna udeležba na nedeljski manifestaciji Severne lige v Benetkah, med katero je Umberto Bossi proglasil udejanjanje nacra o avtonomni republiki Padaniji, je bila glavna ugotovitev, s katero so italijanski politiki ocenili zadnjo potezo »Lumbardov«. Manjšo udeležbo od lanske, ko je Bossi proglasil rojstvo Padanije in za eno leto »zamrznil« odcepitev, je priznal tudi »senatur«, čeprav je manjši odziv pripisal predvsem dejstvu, da so pristasi Lige sodelovali tudi na ostalih pobudah, ki jih je stranka razvila vzdolž Pada.

»V Benetkah se je zgodilo marsikaj pomembnega, na primer otvoritev novega sedeža padanske vlade. Toda ves organizacijski napor je usmerjen v uresničitev najpomembnejšega cilja, organizacijo volitev za parlament Padanije, ki bo do 26. oktobra,« je poudaril Bossi. »Senatur« se niti za spoznanje ni umaknil od nedeljskega govora, v katerem je samo bežno povabil somišljenike k umirjenosti in v katerem je ostro napadel rimsko vlado in parlament. »Spravite tisto zastavo v stranišče,« je dobedno rekel ženski, ki je razobesila italijansko trobojnico. Sicer pa je Bossi proglasil za rodoljube nastajajoče Padanije secesioniste, ki so v začetku maja zasedli zvonik na Trgu sv. Marka v Benetkah in je zahteval takojšnjo njihovo osvoboditev: »Nikoli ne bo žrtvovali nobenega državljanu Padanije. Od danes bomo branili osmerico zelo odločno.«

Skromnemu odzivu ljudi (po oceni policije

Kot že lani so tudi v nedeljo v Benetkah spustili z droga italijansko zastavo (Telefoto Ap)

15.000, po mnenju organizatorjev na 80.000), je namenil oceno predsednik vlade Romano Prodi. Novinarjem, ki so ga spraševali, kaj meni o manifestaciji v Benetkah, je dejal, da Bossi je vulgarnosti ne zasluži komentarja. »Rad pa bi podčrtal neuspeh teh manifestacij. Leto dni po shodu v Benetkah, ki je presegel tudi se tako negativna predvidevanja. Saj se je zbralo več ljudi dan prej na shodu socialnih središč, ki nimajo tolikšnega organizacijskega stroja kot Liga,« je dejal premier in dodal, da vlada »ne bo dovolila nobene krsitve zakonov«. Kot primer je navedel izpad osmih secesionistov, ki jih je policija aretirala, sodstvo pa obsodilo. Dodal je, da bo vlada na izzive Lige »odgovorila z dejstvi in sicer s sanacijo drža-

vne blagajne, z decentralizacijo in poenostavitvijo postopkov, skratka z reorganizacijo države«. S predsednikom vlade je povsem soglasal predstavnik Zelenih Mauro Paissan, ki je ironično pripomnil, da »glede na njihovo odmevnost lahko prenesemo tudi Bossijeva zborovanja«, medtem ko je vatikanski časopis Osservatore Romano zahteval odločne ukrepe proti predstavnikom Lige in ugotovil, da »so domovini nekažnovano povzročili se eno rano«. Proti secesiji se je odločno izrekel tudi predsednik zveze industrijcev Giorgio Fossa, ki je dejal, da bo »samo enotna Italija lahko vstopila v Evropo, medtem ko bi razkosana država ostala pred durmi.

Predstavniki beneske kvesture medtem pripravljajo za sodstvo poročilo o nedeljski manifestaciji. Ka-

ze, da so poročilo dodali zajetno slikovno in zvono gradivo, ni pa se jasno, ali bodo poslali navadno poročilo ali pa »novico o krsitvi zakona«. Po mnenju sefa državnega tožilstva iz Verone Guida Papalie, ki raziskuje vlogo padanske garde, je Bossi v nedeljo prestopil meje zakona vsaj, ko je zalil trobojnico. Dodal pa je, da mora zadevo preučiti in oceniti benesko sodstvo, ki je edino pristojno.

Včeraj pa so v Milanu sindikalne konfederacije predstavile sobotno manifestacijo za zascito celovitosti Italije, ki bo v Milanu in v Benetkah. Sindikalisti so poudarili, da se bo obeh manifestacij udeležilo vsaj 150 tisoč ljudi (okoli sto tisoč v Milanu in 50 tisoč v Benetkah). Pobdusi se je pridružilo tudi gibanje studentov Uds, ki je napovedalo vrsto letakov proti secesiji po vseh solah.

NOVICE

Sodniki: Priebke je imel vodilno vlogo

RIM - V komandi nemskih čet v Rimu je imel Erich Priebke pomembno vlogo, saj je sodeloval pri policijskih akcijah, pri aretacijah in pri mučenjih. Pokol v Ardeatinskih jamah je izvršil na Kaplerjev ukaz, ne oziraje se na dejstvo, da je bil zločinski. Represalija, ki jo je odredilo nemsko poveljstvo, pa ne more biti ocenjena kot legitimna.

Tako je med drugim vojaški sodni senat utemeljil sklep, s katerim je 22. julija letos obsodil na 15 let zaporne kazni bivšega esesovca Ericha Priebkeja in na 10 let majorja Karla Hassa, obema pa pomilostil deset let. Sodni senat ugotavlja, da je kazni odmeril po preucitvi obremenilnih in razbremenilnih okoliscin.

Aretirana ravnateljica kaznilnice v Imperii

IMPERIA - Na ukaz krajevnega tožilstva so policisti kvesture v Imperii aretirali ravnateljico krajevne kaznilnice Flavio Verardi Pignatelli. Tožilstvo sumi ravnateljico opolzkih dejanj, lažnih aktov in klevetanja javnih funkcionarjev. Govori se, da je Pignatellijeva priznala nedovoljene privilegije nekaterim jetnikom, s katerimi je imela spolne odnose, nato pa z lažnimi akti skušala vse to prikriti osebuju. Pignatellijeva je bila v Imperii od leta 1992. Pred tem je vodila kaznilnico v Cremoni, kjer naj bi prav tako navezala ljubezenske vezi z nekim jetnikom. Poleg tega je nekoč peljala v kino kakih 50 jetnikov, toda nekateri so jo oddaljili, da bi obiskali žene ali zaročenke, nato pa se pravočasno vrnili v zapor.

POSLANSKA ZBORNICA / PRIMER CESAREJA PREVITIJA

Berlusconi proti D'Alema

Usoda bivšega ministra najbrž ne bo ogrozila dela v dvodomni komisiji

RIM - Silvio Berlusconi se dolgo ni oglasil v zvezi s primerom bivšega ministra Cesareja Previtijs, za katerega je milansko državno tožilstvo zahtevalo aretacijo. Toda včeraj je voditelj desnosredinske opozicije odločno branil svojega bivšega sodelavca. Berlusconi se je zelo polemično odzval na izjave tajnika Demokratične stranke levice Massima D'Alema, ki je v intervjuju za rimski dnevnik Il Messaggero pozval Kartel svoboščin, naj dokaže več občutljivosti za pravico.

»V primeru bivšega minsitra Previtijsa mislim, da ni mogoče govoriti o političnem preganjanju, saj je v gradivu, ki ga je poslalo milansko tožilstvo, veliko dokazov za obtožbe o zelo hudi kaznivih dejanjih, ki naj bi jih zagrešil minister,« je dejal med drugim D'Alema. Dodal, da bi se osebno čutil hudo prizadetega, »ko bi bil predlagal za ministra cloveka, ki je počenjal take stvari, sam bi zahteval razčiščenje in bi predlagal, naj osumljenca stranka suspendira«. Podčrtal je, da Kartel ne kaže take občutljivosti in da ga »taka moralna neobčutljivost preseneca«.

Demokratična stranka levice je že nekaj dni prej s Pietrom Folenom poudarila, da »primer Borrelli ne obstaja, obstaja pa primer Previtijs«, nato je

bivšega ministra Berlusconijsve vlade napadla s predsednikom senatorjev Cesarejem Salvijem in končno se s stališčem tajnika. Gradivo, ki ga je milansko tožilstvo poslalo poslanski zbornici v oporo zahtevi po aretaciji, je očitno prepričalo DSL, da je zadeva izredno resna.

Na izjave Massima D'Alema je včeraj ostro reagiral Silvio Berlusconi, ki je poudaril, da se je Previtijs spontano umaknil iz aktivne politike in nima nobene vodilne zadolžitve ne v Kartelu svoboščin ne v Forza Italia. Po njegovem je izjava D'Alema samo dokaz, da so pri DSL lažni garantisti in bi hoteli mimo vseh jamstev, ki jih prvica nudi obtožencu. Dodal je, da je Previtijsjeva obramba podprla svoje teze s prav tolikšnim izobiljem verodostojnega gradiva kot milansko tožilstvo. Zato je zavrnil »vsak poskus političnega zlorabljanja tega procesa«.

Poslanska zbornica bo jutri odločala o tem, ali naj sprejme zahtevo tožilstva. Pričakovati je zelo napeto razpravo, vendar nič ne kaže, da bi lahko spopad o primeru Previtijs ogrozil dogovarjanje o reformi pravosodja v komisiji za ustavne reforme, saj razen Berlusconijsa v Kartelu redkokdo brani bivšega ministra.

FIRENCE / NADOMESTNE VOLITVE

Z Di Pietrom in Curzijem se bo pomeril Ferrara

FIRENZE - Med volilno kampanjo v senatnem okrožju Firenze 3 se bo očitno iskriko. Po bivšem sodniku in bivšem ministru Antoniu Di Pietru in bivšem novinarju Sandru Curziju se za mesto senatorja poteguje kot kandidat Kartela svoboščin tudi bivši odgovorni urednik tednika Panorama Giuliano Ferrara.

Novico, s katero je pojasnil, zakaj je nepričakovano zapustil krmilo milanskega tednika, je povedal osebno Ferrara med oddajo Maurizio Costanzo Show. Rekel je, da mu je nekaj ur prej osebno telefoniral Silvio Berlusconi in mu predlagal »lopovščino«. »Ker niste več odgovorni urednik Panorame, se ne bi preselili v Mugello,« je Berlusconi - tako je povedal Ferrara - vprašal svojega bivšega ministra, ki se je z zadovoljstvom odzval vabilu. In takoj napovedal, kakšna bo njegova volilna kampanja. »Lahko zmagam ali izgubim, vendar bi si rad nekaj privosčil: osebno

mislim, da je podplacovanje sodnikov kaznivo dejanje in prepiran sem, da je bolje, če ni izvoljen za senatorja sodnik, ki je zahteval plačilo od preiskovanih oseb,« je dejal Ferrara. Dodal je, da se ne bo poslužil tajnih dosežev, vendar pripomnil, da o Di Pietru ve kar precej.

Di Pietro je tekmeču odgovoril z ovadbo zaradi obrekovanja, obenem pa napovedal, da mu ne bo več javno odgovarjal. Sandro Curzi pa je dejal, da ga kandidatura Ferrare preseneca in da se bo merjenje moči v Mugello spremenilo v »politični laboratorij«. Pribil pa je, da v svoji kampanji ne namerava na Ferraro raven.

Kandidaturo Giuliana Ferrare so pozdravili nekateri predstavniki Forza Italia in Rocco Buttiglione. Veliko manj navdušeni so bili pri Nacionalnem zaveststvu, medtem ko so nekateri krajevni predstavniki Kartela zalostno komentirali, da »vztrajamo v porazu«.

Prvo šolsko leto v parificirani osnovni šoli v Špetru

SPETER, GORICA, TRST - V dvojezičnem solskem centru v Špetru je bilo danes praznično. S prvim dnevom pouka v novem solskem letu je edina slovenska sola v videmski pokrajini dejansko začela delovati kot parificirana sola. Po dolgih letih prizadevanj slovenske manjšine ji je italijanska država to pomlad končno priznala status parificirane sole, kar odpira spetsrskemu zavodu nove razvojne možnosti. Zato je prav, da ob začetku letošnjega pouka izpostavimo prav lepo novost, ki prihaja iz Beneske Slovenije.

Vodstvo dvojezičnega centra je 1. avgusta podpisalo z videmskim solskim skrbništvom ustrezno konvencijo, kot pač to predvidevajo norme, sedaj pa bo upravno življenje zavoda steklo po normalnem postopku. Vstric z njim bo seveda zazivel tudi bogato solsko življenje.

Po številu vpisanih je osnovna sola v Špetru sploh najbolj številčna slovenska osnovna sola v zamejstvu. Letos jo obiskuje 79 učencev, od katerih je 16 prvosolčkov, ki so včeraj prvič prestopili prag solskih učilnic. Otroci so prispeli v solo brez vsakega preplaha v družbi staršev, s katerimi se je vodstvo sole že prej sestalo, da bi jih seznanilo z didaktičnimi dejavnostmi. Na soli poučuje 10 učiteljic, trije prihajajo z Goriskega. Poleg sole deluje v dvojezičnem centru tudi vrtci, ki je postal pravi rezervoar, iz katere sola črpa svoje učence. V vrtcu se bo letos igralo in se učilo 51 otrok, od katerih je kar 20 novincev. V obeh

strukturah poteka pouk od 8. do 16. ure, kar seveda povsem odgovarja potrebam zaposlenim staršem.

Včerajšnje vzdusje je bilo še toliko bolj praznično zaradi obiska snemalne ekipe vsedržavnega televizijskega dnevnika TG1, ki je posnela utrinke s prvega dne pouka na spetsrski soli, da bi jih nato oddajali po vsej Italiji v osrednji večerni informativni oddaji.

Sole in vrtci so včeraj s prvim dnevom pouka spet zaziveli, pa čeprav bo treba počakati še nekaj dni, preden bo solsko delo lahko steklo s polno paro. Na večini sol so imeli učenci in dijaki skrajsan solski urnik. Tako naj bi bilo še nekaj dni, dokler ne bodo namesceni vsi suplenti. Solarji so prejeli na solah vse potrebne informacije o knjigah in solskih potrebščinah, ki jih bodo rabili v novem solskem letu. Informacijam so najbolj pozorno sledili starši prvosolčkov. Letos jih je skupno 230: kot receno 16 v Špetru, 79 na Goriskem, 135 pa na Trzaskem.

Slovenske sole v trzaški, goriski in videmski pokrajini obiskuje letos skupno 2.491 solarjev, h katerim gre pristeti še 749 otrok, ki obiskujejo vrtce. Osnovnosolcev je

1.046, nizjesolcev 580, visjesolcev pa 865.

Ob pregledu števila vpisanih je treba takoj za beležiti minimalen upad osnovnosolcev (minus 10 v primerjavi z lanskim letom), zaskrbljujoče pa je, da se bo v otroških vrtcih na Trzaskem in Goriskem igralo kar 30 otrok manj kot lani. Na Trzaskem je občutno padlo število novincev (24 manj kot lani), se je pa zato povečalo število nizjesolcev. Na nekaterih solah (Iga Grudna v Nabrezini, Srečka Kosovela na Opcinah, Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu v Trstu in P. Trubarja v Gorici) bo sta delovala po dva prva razreda.

Ob začetku letošnjega pouka gre ob golih analizah števil vsekakor

omeniti nekatere pomembne dogodke. O pridružitvi italijanske sekcije sole Galilei slovenskemu solskemu centru pišemo na goriski strani. Na Trzaskem pa smo včeraj beležili prvi učni dan na združeni celodnevni osnovni soli Boljunec-Boršt. Starši so se odločili za združitev, da bi se izognili kasnejšemu ukinjanju sole. Tako je obveljalo, da bodo prvi trije razredi delovali v Boljuncu na sedežu sole F. Venturini, četrti in peti pa v lepo prenovljenem solskem poslopju v Borštu. Včeraj je prvič prestopilo prag prvega razreda sedem otrok: dve deklici (Monica iz Gročane in Karin iz Boljunca) ter pet fantkov (Erik, Dean in Ilija iz Boljunca, Alex s

Katinare in Diego od Briscikov). Po prihodu v spremstvu staršev so se kmalu »udomačili«: ogleдали so si prostore, narisali same sebe in tudi že napisali svoja imena, saj skoraj vsi že poznajo crke. starši so se popoldne že sestali na prvem roditeljskem sestanku, na katerem so izvedeli, da bo občinski solski avtobus začel že danes peljati otroke v solo. Podobno praznično kot v Boljuncu je bilo tudi v bratski soli v Borštu. Tu so otrokom ob prihodu v novo, »ogromno« solo celo postregli s sladicami.

Boljšega začetka pouka si skorajda ni mogoče predstavljati. Sedaj pa bo treba kmalu že zavijati rokave znajna...

Scalfaro: »Mladi, ne obupajte! « Prodi: »Vlada bo investirala v šolstvo«

RIM - »Mladi, ne obupajte. Nikoli! Premagajte napore in težave, in kmalu boste lahko ugotovili, da se boste lahko lotili tudi najtežjih poti.« Ta poziv je včeraj predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro naslovil italijanskim solarjem ob začetku pouka. V svoji tradicionalni poslanici je poudaril pomen skorajšnje solske reforme in cut odgovornosti, ki bi mo-

ral prevzeti vse, ki delujejo v soli, omenil pa je »veliko poslanstvo« matere Tereze iz Kalkute.

Predsednik republike je naglasil, da imajo solarji in njihove družine pravico do sole, ki naj bo v koraku s časom, kritično pa je priznal, da ima italijansko solstvo tudi hude vrzeli. Prav zato bi si morali vsi prizadevati, da bi jih primerno zapolnili.

Predsednik vlade Romano Prodi je ob prvem dnevu pouka skupno z ministrom za solstvo Luigiem Berlinguerjem obiskal eno od rimskih osnovnih sol. Napovedal je, da bo vlada »postopoma investirala v izobraževanje«, da bi italijanska sola postala vse bolj kakovostna. V ta namen bo vlada tudi pripravila večletni načrt za investicije v solstvo.

Na sliki pod naslovom
prvosolčki nove združene šole Boljunec - Boršt
Spodaj: prvosolčki na šoli O. Župančiča
v Ul. Brolo v Gorici

Vpisi v otroške vrtce - Trst

OTROSKI VRTCI	1997/98 1. l. skupno	1996/97 1. l. skupno
Sv. Jakob	8 19	9 20
Ul. Conti	0 0	0 0
Skedenj	2 12	5 14
Sv. Ana	4 15	5 16
Sv. Ivan	8 18	5 19
Dijaski dom	6 16	6 16
Lonjer	8 20	8 17
Greta	4 9	4 9
Barkovlje	7 20	6 18
Opcine	14 38	9 46
Bazovica	5 17	5 17
Gropada	3 11	2 12
Trebče	3 11	5 12
Prosek	8 30	7 29
Kriz	5 18	8 22
Repentabor	2 9	4 16
Nabrezina	8 29	13 23
Devin	6 15	4 15
Mavhinje	6 16	11 19
Sempolaj	4 18	8 23
Gabrovec	9 19	6 21
Dolina	5 16	8 19
Mackolje	2 9	3 6
Domjo	0 0	0 0
Ricmanje	7 21	8 16
Boršt	0 10	9 11
Boljunec	6 17	5 16
Milje	4 8	5 10
SKUPNO	144 441	168 459

Vpisi v osnovne šole - Trst

OSNOVNE SOLE	1997/98 1.r. skupno	1996/97 1.r. skupno
Sv. Jakob	3 29	6 31
Ul. Donadoni	0 11	5 17
Skedenj	0 7	0 15
Sv. Ana	3 21	4 26
Sv. Francisek	0 0	0 0
Sv. Ivan	10 43	9 44
Barkovlje	4 12	0 13
Rojan	0 11	4 19
Katinara	6 34	8 36
Opcine	16 65	11 63
Bazovica	0 20	5 15
Gropada	6 12	0 14
Trebče	6 34	7 32
Prosek	10 51	10 55
Kriz	9 21	5 14
Repentabor	6 23	7 18
Nabrezina	5 20	6 30
Devin - Sesljan	10 48	8 43
Cerovlje	0 0	0 0
Mavhinje	0 0	0 0
Slivno - Sempolaj	9 24	7 20
Zgonik - Salez	10 43	11 35
Gabrovec	0 0	0 0
Briscki	0 0	0 0
Dolina	5 20	1 23
Mackolje	1 6	0 7
Domjo - Ricmanje	5 46	11 50
Boljunec-Boršt	7 38	10 45
Pesek	0 0	0 4
Milje	9 19	4 14
SKUPNO	135 661	144 688

Otroški vrtci - Gorica

Gorisko okrožje	skupno 1997/98	skupno 1996/97
Ul. Brolo	49	42
Ul. M. Fabiani	32	32
Standrez	22	29
Pevma	20	27
Steverjan	16	15
Krmin	13	10
Skupno	152	155
Doberdobsko okrožje	skupno 1997/98	skupno 1996/97
Doberdob	35	44
Sovodnje	28	23
Rupa	15	16
Romjan	27	27
Skupno	105	110
Skupno na Goriskem	257	265

Osnovne šole - Gorica

Gorisko okrožje	1997/98 1.r. skupno	1996/97 1.r. skupno
Ul. Brolo	12 73	19 79
Standrez	12 49	8 45
Pevma	8 37	8 36
Steverjan	3 12	1 10
Plesivo	2 13	4 11
Skupno	37 184	40 181
Doberdobsko okrožje	skupno 1997/98	skupno 1996/97
Doberdob	16 52	6 43
Vrh	3 18	3 15
Sovodnje	6 34	7 37
Romjan	7 18	5 13
Skupno	32 122	21 108
Skupno na Goriskem	79 306	61 289

Skupni vpisi

Vrtci	
Trst	441
Gorica	257
Speter	51
Skupno	749

Osnovne šole

Trst	661
Gorica	306
Speter	79
Skupno	1046

Nizje srednje šole

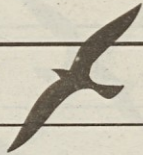
Trst	444
Gorica	136
Skupno	580

Višje srednje šole

Trst	633
Gorica	232
Skupno	865

Skupno vrtci in šole

Vrtci	749
Osnovne šole	1046
Nizje sr. šole	580
Visje sr. šole	865
Skupno	3240

NA SVETOVNEM SREČANJU BEGUNCEV PREPREČILI MINISTROV GOVOR

Klavrni zaključek shoda s prepevanjem poslancev

Skupni poklon ezulov in slovenskih županov vsem žrtvam nasilja

Nedeljski »Svetovni shod beguncev iz Istre, z Reke in iz Dalmacije« se je pričel zjutraj s pomembnim skupnim poklonom ezulov in županov v Rizzari. Neusmiljeno je bilo in brila je ostra burja, medtem ko je na dopoldanskem osrednjem zborovanju na Trgu Unità bilo vroče, pa ne zaradi boljših vremenskih razmer: temperaturo je dvignil nastop trio tržaskih parlamentarcev, ki so s prepevanjem prekinili govor predstavnika vlade, ministra Antonia Maccanica, in spodbudili množico, da ga ni več pustila k besedi.

Prvotni program shoda je predvideval polaganje vencev samo pri bazovski in openski fojbi, po raznih posredovanjih so se vendar dogovorili, da bodo tokrat prvi položili venec tudi v Rizzari. To je odprlo možnost za pomembno simbolično dejanje: s predstavniki begunskih združenj so bili v Rizzari vsi župani tržaske pokrajine, torej tudi slovenski predstavniki okoliških občin, ki so nato prisostvovali polaganju vencev na bazovskem sohu, niso pa se udeležili naslednjega polaganja vencev na fojbi pri Opčinah.

Udeleženci Svetovnega shoda so se priceli zbirati na Trgu Unità okrog 11. ure, in v kratkem je bilo jasno, da poziv ni naletel na množični odgovor, kot so pričakovali organizatorji, ki so napovedovali 20 tisoč udeležencev: na začetku osrednje proslave je bilo na trgu le 2.000 ljudi, pred koncem slovesnosti pa po mnenju sil javnega reda ne več kot 3.000. Nekateri so prispele iz oddaljene Argentine in Avstralije, drugi iz raznih krajev Italije, precej jih je bilo iz Trsta; ce upoštevamo, da je v samem Trstu več deset tisoč ezulov, je jasno, da se je vabilu na zborovanje odzvala samo peščica.

Ze na samem začetku shoda so krepko izživljali predsednika republike Scalfara, predsednika vlade Prodi, senata Mancina in poslanske zbornice Violanteja, ki so naslovili zbranim priložnostne poslanice (ki jih sploh niso prebrali, saj je dokaj neobčajno, kar prireditelji navadno preberejo poslanice predsednika republike), navdušeno ploskanje pa je pozelo ime »kralja« Vittoria Emanueleja!

Da je italijanska diaspora z onstran meje razpeta med prihodnostjo in preteklostjo, je bilo jasno pri vsem naslednjem dogajanju, vsaj dokler ni »stara garda« vzela v roke vajeti manifestacije. Iz vseh treh pozdravnih nagovorov predstavnikov krajevnih uprav - župana Illyja, ki je predstavil Trst kot »moralno prestolnico

Trio Menia, Camber & Vascon: živ dokaz kvalitete tržaskih desničarskih parlamentarcev

eksodusa«, predsednika pokrajine Codarina, ki je kot potomec ezulov spregovoril o fojbah, pa tudi o novi Evropi, in predsednika deželne uparve Cruderja, ki je nacerl tudi vprašanje mednarodne solidarnosti (in si prisluzil nekaj zvizgov) - je izhajala osnovna misel, da je treba gledati v prihodnost. Niti sami predstavniki ezulov niso bili v glavnem tako napadali, kot pred leti (veseljaški posegi »župana« iz Zadra Ottavia Missonija je bil poglavje zase). Tu pa tam je bilo kaj nesprejemljivega: za Združenja ezulskih združenj Ziganteja n.p.r. ni vzrocnih vezi med fasističnim (a te besede ni izustil) dvajsetletjem in nasiljem fojbe... Vendar je sam bivsi senator in predsednik enega od pomembnejših ezulskih združenj Toth

izrecno naglasil, da je treba »premostiti zid sovraštva in ne gledati vec samo na preteklost.

Pri ministru Maccanico pa se je zataknilo: ze pri sami najavi njegovega nastopa so ga izživljali, in ni pomagalo, da je v imenu vlade izrazil »dolgi, ki ga ima vsa Italija do ezulov«. Cim je izustil besede »sodelovanje s sosedi« in celo »italijanska mansina« je spet bilo po ministru, dokončno pa se je usulo, ko je spregovoril o reševanju vprašanja ezulske imovine v okviru pristopa Slovenije v Evropsko unijo. Posl. Camber z zvesto bivšo posl. Vasconovo je skočil pred ministra in pritegnil se posl. Menio, s katerim sta sicer v zadnjih casih ostro polemizirala. Improvizirani trio je intoniral himno ezulov, Verdijev Va' pensiero, ki je v zadnjih casih

postal tudi himna secesionistov Severne Lige, a to jih očitno ni motilo! Minister se je kmalu moral umakniti na prefekturo, množica pa je z navdušenim ploskanjem in vzklikanjem priklicala pravega junaka dneva, predsednika Nacionalnega zavezništva Gianfranca Finija.

Maccanico je kmalu zatem sklical novinarsko konferenco, na kateri je predstavil svoj govor - kot zanimivost naj navedemo, da se je v delu, ki mu ga ni uspelo prebrati, zavzemal za čezmejno televizijo - in izrazil zaprepasčenost, da »samo citiranje Slovenije povzroča take božjastne popadke...«

Svetovni shod se je zaključil popoldne s maso pri Sv. Justu, ki sta jo darovala tržaski in goriski skof Ravignani in Bonmarco.

Še enkrat so zamudili dobro priložnost

Nedeljsko zborovanje lahko ocenjujemo z zadovoljstvom, pa ne zato, ker je priklicalo nepričakovano malo udeležencev, kot se nikoli na podobnih shodih. Pozitivno se nam zdi, da je večina ezulskih voditeljev zastopala relativno nova stališča, kar daje upati, da so na poti k reviziji gledanja na prihodnost, če že ne na preteklost, ki jih je za vselej zaznamovala. Pomembno je tudi, da so ezulski in slovenski predstavniki postavili prvi kamen mostu med skupnostima, po katerem bo treba preiti ali slej stopiti, če ne zaradi drugega, pa vsaj ker nas je zgodovina postavila v isti prostor.

Predvsem pa je nedeljsko zborovanje odlično uspelo z našega vidika zaradi fantastičnega avtogola, ki si ga je tržaska fasistoidna desnica zadala z nastopom, ki ga obsoja velika tukašnje in vsedrjavne javnosti: slika dvajsetletnjega (?) fasista Menie, včerajšnjega Craxijevega in danes Berlusconijevega Camberja, in vedno plavalase Vasconove tako prepričljivo govori o njihovi idejni vulgarosti in nasilju, da bi bil vsak drugi komentator odveč. Cestitamo k uspešnemu nastopu!

POSVET / ISTRSKI BEGUNCI

Vključiti vprašanje v širši okvir

Osvetliti vprašanje istrskih in dalmatinskih beguncev z zgodovinskega vidika in ga vključiti v širši okvir podobnih tragicnih dogajanj v Evropi v obdobjih, ki so sledila prvi in drugi svetovni vojni. To je, kot je v krajšem pogovoru ponovno počrtal predsednik Deželnega inštituta za istrsko kulturo IRCI Arturo Vignini, osnovni namen tridnevnega strokovnega simpozija, ki se je v organizaciji omenjenega inštituta začel včeraj zjutraj v avditoriju muzeja Revoltella. Clanica znanstvenega odbora, zgodovinarica Marina Cattaruzza pa je zelela predvsem naglasiti, da zgodovinski študijski posvet nikakor ne sodi v okvir svetovnega srečanja beguncev iz Istre in Dalmacije. Pol stoletja po podpisu mirovnega sporazuma se more in mora o vseh dogodkih razpravljati iz potrebne distance, je rekel Vignini, medtem ko je Cattaruzza pribila, da je treba ezulski problematiki odvzeti politično ost in jo predati zgodovinarjem.

Ceprav je posvet z vsebinskega vidika zastavljen dokaj široko - Prisilni premiki prebivalstev v dveh povojnih obdobjih: srednje-vzhodna Evropa, balkansko-egijska regija, istrsko-dalmatinska regija -, so seveda prireditelji velik del pozornosti namenili prav množičnemu odhodu Italijanov z območij, ki so na osnovi mirovnega sporazuma in kasnejšega londonskega pripadli tedanji Jugoslaviji. Včerajšnji dopoldanski del je bil pretežno namenjen poljski problematiki, posledicam grško-turske vojne ('22-'23) in konvenciji v Lausanni, popoldne pa so načeli eno od osrednjih tem, in sicer množičen odhod Italijanov iz Jugoslavije. V uvodnem poročilu, v katerem je podrobneje analiziral odhod Italijanov iz Istre, z Reke in iz Zadra ('43-'56), je tržaski zgodovinar Raoul Pupo zatrdil, da izгона Italijanov niso izrecno predvidevala nikakršna zakonska določila, vendar pa je bilo glede tega zelo zgovorno ustrahovanje jugoslovanskih oblasti, ki je prihajalo do izraza tako na psihološki kot tudi stvarnejši ravni. S časovnega vidika je bil pojav zaznavnejši ob in po sklepu pariškega mirovnega sporazuma in ob londonskem memorandumu (predvsem za predel cone B). Svoje pa je prispeval tudi kominform, saj se je porušilo zavezništvo v delavskih vrstah (zelo je vplivalo na razvoj dogodkov na Reki in v Pulju). Z zanimivimi referati je včeraj popoldne nastopilo se nekaj zgodovinarjev, omeniti velja vsaj izvajanje Carla Donata s tržaske univerze, ki je govoril o kvantifikaciji istrskega eksodusa in zatrdil, da je verjetno najrealnejše govoriti o 250.000 beguncih. Pred zgodovinarji pa so včeraj govorili politiki, in sicer deželni odbornik Degano, predsednik Pokrajine Codarin in tržaski podžupan Damiani. (bip)

Večina obsoja grobi izpad desnice proti ministru Maccanico

Show treh poslancev, ki so prekinili govor ministra Maccanica, je izzval vrsto reakcij in kritik: zadnja in morda najpomembnejša obsodba prihaja s strani samih organizatorjev Svetovnega shoda, ki so v sinočnem tiskovnem sporočilu ocenili »nekulturni vpad trojice kot posledico predhodnega načrta in zato toliko bolj obsodbe vredno dejanje.«

Prvi je reagiral sam poštni minister, ki je kmalu po incidentu sklical novinarje na prefekturo, jim posredoval besedilo svojega govora, izrazil obžalovanje za neljubi dogodek, ki mu ni omogočil, da bi sporočil beguncem pripravljenost vlade, da se resno zavzema za rešitev se odprtih problemov, predvsem glede nepremičnin. Maccanico je zavrnil kritike onih, ki so mu očitali neprimernost citiranja Slovenije. Med temi je bil Fini, ki je svetoval ministru, naj vrže iz službe funkcionarja, ki mu je napisal govor: »To niso moja stališča, se manj mnenja nekega funkcionarja, to so stališča vlade in izražajo politiko italijanske vlade.«

Maccanico se je obregnil tudi ob kritiko župana Illyja, ki je sicer obsodil incident, pripomnil pa je, da bi ministru svetoval, naj spremeni govor glede na zbrano publiko, ko bi mu predčasno posredoval besedilo, kot bi bilo primerno v federalni državi: »Vlada ze ne bo preverjala svojih izjav pri županih...« je dejal minister, za katerega je vsekakor bil show »nevreden ljudi, ki naj bi predstavljali vodilni razred.«

Za sen. Camerinija »zalostno

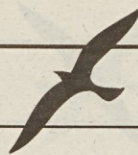
vriscanje proti ministru Maccanico« skoduje interesom samih beguncev, katerih probleme morajo stranke upoštevati in jih rešiti. Tajništvo Stranke komunistične prenovne obsoja tudi »dvoumnost« Illyjevih stališč, pri tem pa ne more mimo ministre »govorniške neprimernosti« in končno poziva k enotnosti za kulturno mirnega sožitja. Tajnik Demokratske stranke levice Spadaro meni, da po krivdi skupinice skrajnežev lahko ves shod ezulov iz-

pade kot srečanje nostalgikov, medtem ko je se veliko problemov, ki jih je treba rešiti, kot n.p.r. vprašanje imovine in zaščite italijanske manjšine.

Prvi je Maccanica kritiziral Fini, ki je izrazil interes za okroglo mizo o povojnem dogajanju skupaj s predsednikom poslanske zbornice Violantejem. Kaj pa predvojno in medvojno nasilje? »Pevski nastop« sta odobrila tudi goriski župan Valenti (ki se je med nedavnim obiskom dalajla-

me hvalisal o skupni begunski naravi, Forza Italia pa očitno ni tibetanski budizem...) in miljski župan Dipiazza, medtem ko se je drugi tržaski poslanec Berlusconijeve stranke Niccolini modro ogradil od svojih kolegov: »Nisem se strinjal z ministrovim govorom, a zaradi svoje vzgoje spoštujem institucije...«

Zgoniska županja Tamara Blazina je bila na odru z drugimi župani, pa tudi v Rizzari in pri bazovski fojbi med polaganjem vencev: »Z razliko od preteklosti so tokrat sami predstavniki istrskih ezulov bili bolj umirjeni, ni bilo zalitev in večina kritik in zahtev je bila obrnjena na italijansko državo. Zastopniki institucij so zagovarjali potrebo, da se poiscejo resitve v sodelovanju s sosedi. Tržaska desnica pa je pokazala, da del Trsta gleda nazaj in da izkorišča preteklost za svoje politične računic. Mi pa smo dokazali, da se trudimo za premoščanje preteklosti tem ljudem navkljub, ki so na pragu 3. tisočletja pokazali samo, da so neollikani in nekulturni.«

KRAJEVNE UPRAVE / SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

V ospredju pristanišče in regulacijski načrt

Svetovalec Canciani posegel glede epizode na GM

Tržaski občinski svet je imel sinoči na izredni seji poleg odgovorov na vprašanja in interpelacije svetovalcev vrsto upravnih sklepov, o katerih so se razpravljale svetovalske komisije in torej v glavnem niso bili sporni. Bolj zanimivi so bili nekateri odgovori na vprašanja svetovalcev.

Prva je bila interpelacija svetovalca Ljudske stranke-Oljke Magnellija o problemu narasčanja števila državljanov iz držav zunaj Evropske unije, medtem ko je načelnik skupine Lista Illy Chicco opozoril na problem ilegalnih pribežnikov, ki se naseljujejo v najbolj degradiranih mestnih okoljih. Župan Illy je v odgovoru opozoril, da so pristojnosti občinske uprave na področju javnega reda omejene, vendar je dodal, da se upravitelji - ki sicer zavračajo posploševanja - zavedajo problemov in tveganj in da si zato prizadevajo kar najbolj pospešiti proces resanacije zanemarjenih in dotrajanih mestnih predelov.

Svetovalec DSL-Oljke Giorgio De Rosa je zastavil dve vprašanji, najprej o tržaskem pristanišču oziroma o najnovejših interpretacijah prostocarinskih točk, nato pa o namenih občinske uprave v zvezi s pripombami deželnega tehničnega odbora na občinski regulacijski načrt. V zvezi s prostimi pristaniškimi conami je župan dejal, da se pravzaprav ni zgodilo nič novega in da si odredba tržskega sodišča in stališče združenja Trieste Futura (ki hoče preureditev starega pristanišča) po njegovi oceni v bistvu ne nasprotujeta. Stvari bo vsekakor treba poglobiti, predvsem s tehničnopravnega in komercialnega vidika, pred dokončno odločitvijo o usodi starega pristanišča in njegovih prostih con pa je po Illyjevem mnenju potrebna studija o predizvedljivosti. Kar zadeva občinski regulacijski načrt, v zvezi s katerim je De Rosa dejal, da so se mu zdele županove izjave prenačljive in da preteklost uči, kako je frontalno nasprotovanje

škodljivo, je Illy dejal, da se mu zdi naloga krajevnih uprav ta, da brani svoje demokratično sprejete izbire. Potrdil je, da se namerava uprava obrniti na Deželno upravno sodišče, da bi preverili, ali je Dežela kršela ustavno določilo o krajevni avtonomiji, De Rosa pa je v repliki ponovil, da izraženo stališče, da bi se bolj kot na DUS kazalo obrniti na zdravo pamet.

Med ostalimi interpelacijami naj omenimo se vprašanje svetovalca SKP Igorja Cancianija v zvezi s posegom policije na Glasbeni matici, glede katerega je hotel vedeti, ali ima občinska uprava kaksno informacijo več in ali namerava poseči, da se kaj takega ne bi ponovilo. Podžupan Damiani je odgovoril, da dodatnih informacij nima, a da jih bo uprava skušala dobiti, sicer pa je ugotovil, da je bil poseg policije glede na urnik (zgodilo se je ob 21.30) presenetljiv, in se vprašal, zakaj se vaje niso nadaljevale in zakaj Glasbena matica ni sama reagirala.

NESREČA NA DELU / UMRL 30-LETNI PAOLO STEFANI IZ TRSTA

Smrtni padec z odra

Se ena smrtna nesreča na delu. Tokrat je zahtevala mlado življenje, in sicer 30-letnega delavca Paola Stefanija, stanujočega v Ul. Orlandini 46 v Trstu.

Do nesreče je prislo včeraj nekaj pred 2. uro popoldne v Ul. Edmondo De Amicis pri Sv. Vidu, točneje pri večstanovanjskem bloku s hišnimi številki 2, 4 in 6. Nesrečni Paolo Stefani je tu skupno

z nekim drugim delavcem podiral zidarski oder, ki so ga bili postavili poleti za obnovo strehe poslopja. Ko se je podiranje odra ze blizalo koncu, pa je mladi delavec z višine kakih 7 metrov iz nepojasnjenih razlogov padel, z glavo tresčil ob tla ter na njih oblezel.

Na kraj nesreče je takoj pridrvel rešilec Rdečega križa ter ponesrečenega

delavca odpeljal v Katinarsko bolnišnico. Kljub poskusom zdravnikov, da bi ga obdržali pri življenju, pa je Paolo Stefani kmalu potem podlegel smrti.

Na gradbišče v Ul. Edmondo De Amicis je prišla tudi policija in kajpak uvedla preiskavo. Kaže, da Stefanijev delovni kolega ji ne bo v posebno veliko pomoč. Dejal je namreč, da je med delom nenadno zaslišal težak padec, pogledal, kaj se je zgodilo, in zagledal mladeniča na tleh v mlaki krvi. Nesreča ga je kajpak hudo pretresla, tako da bo

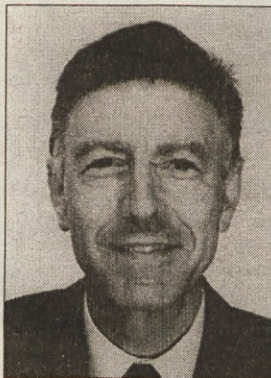

najbrž treba njegove izjave se preveriti. Zdi se, da nesrečni delavec med drugim ni spoštoval vseh varnostnih predpisov.

SMRT V MORJU

Na Siciliji včeraj utonil 61-letni Argeo Stubel

Včeraj popoldne je v Cefaliju utonil 61-letni tržaski upokojenec Argeo Stubel. S skupino 50 članov tržskega združenja Cai se je mudil na potovanju po Siciliji. Včeraj so iz Palermo dopotovali v Cefalù, okrog 14.30 so bile vremenske razmere nad vse ugodne, tako se je skupina odločila za kopanje v morju pred nabrežjem »Giuseppe Giardina«. V družbi prijateljev je skočil v vodo tudi Argeo Stubel, ki pa ni normalno zaplaval, ker je bil takoj v težavah. Njegovi prijatelji so poklicali na pomoč, iz bližnjega kopaliska so takoj priplaval večji plavalci (kopaliski mojstri in upravnik kopaliska), ki so kljub vzvalovanemu morju Stubla privlekli na kopno.

Tu so mu nudili prvo pomoč, nakar pa so ga z rešilcem prepeljali v krajevno bolnišnico »Giuseppe Giglio«, vendar pa zdravniki ponesrečenemu Tržancu niso mogli več pomagati. Ugotovili so, da je umrl za posledicami utopitve, policija pa je uvedla preiskavo.

VREME / MINULI KONEC TEDNA

Predčasni obisk starke zime

V noči na nedeljo nalivi in poplave, sunki burje ter močan padec temperature zraka

Redki in dobro ogrnjeni nedeljski sprehajalci na Pomolu Audace v Trstu (f. Magajna)

Nedeljska burja je prevrgla motorna kolesa na Borznem trgu (f. Magajna)

Minuli konec tedna smo iz poletja na mah padli v zimo. Ta skokoviti prehod so vremenslovci že dalj časa napovedovali, izvršil pa se je v nekaj urah v noči od sobote na nedeljo. Ulil se je dez, dvignila se je burja, katere posamezni sunki so dosegli hitrost do 100 kilometrov na uro, temperatura zraka pa je padla za 10 stopinj.

Noč na nedeljo je tako marsikdo delno ali v celoti prebdel, posebej razgibana pa je bila za tržaske gasilce. Naenkrat so prejeli na desetine pozivov na pomoč. Enim je deževnica naplavila kletne prostore, drugim je burja odkrila stresnike itd. Sunki vetra so ponekod zlomili veje se povsem zelenih dreves, tako da so tresčile in poškodovale avtomobile ali celo pretrgale električne vode. Na Drevoredu Raffaello Sanzio pri Sv. Ivanu je takšna veja obticala na električnih zicah, zaradi česar so ga mestni redarji v nedeljo dopoldne za nekaj ur zaprli za avtomobilski promet. Burja je tudi poškodovala ali celo podrla razne sotre in odre, vključno tistega, ki so ga na Trgu Zedinjenja Italije pripravili za shod istrskih in dalatinskih beguncev. Prevrgla je tudi na stotine motornih koles, ki so bila parkirana na bolj izpostavljenih mestih.

Trst je bil v nedeljo

zjutraj takšen, da ga je marsikateri Tržacan le s težavo prepoznal. In nič koliko načrtov za praznični dan je slo po vodi. Kdor je se dan poprej nameraval na plazo, je moral zadnji trenutek spremeniti

svojo namero, saj je bilo nebo ves dan oblačno, predvsem pa je bil zrak tako hladen, da si je bilo treba nadeti težja oblacija. Včeraj je sonce spet posijalo, a videti je bilo, da skoraj jesensko nemočno.

NOVICE

Na Pesku bodo drevi opazovali lunin mrk

Kulturni krožek tržaskih astrofilov bo drevi priredil na svojem opazovalnem sedežu na Pesku opazovalni večer luninega mrka, ki se bo pričel ob 18.30, zaključil pa ob 22. uri. Pojasnimo naj, da je Krožek našel gostoljubnost v prostorih osnovne šole nedaleč od vaskerke cerkve. Kulturni krožek tržaskih astrofilov je na voljo vsem, ki bi se radi večera udeležili, na svojem osrednjem sedežu v Trstu, Trg Venezia 3, tel. 307800, od 17. do 19. ure. Vabljeni so tudi sole.

Večer DSL v sredo v Barkovljah

Osnovna enota DSL za Rojan-Greto-Barkovlje ter Kolonjo-Skorljo bo jutri (17. t.m.) priredila dve pobudi na terasi Rumene hiše v Barkovljah (Furlanska cesta st. 293). Ob 18.30 bo javna razprava na temo »Kako se spreminja mesto: novi regulacijski načrt«, ki jo bosta uvedla podpredsednik deželne sveta Miloš Budin in načelnik skupine Oljke v tržaskem občinskem svetu Giorgio De Rosa. Ob 20.30 pa bosta večerja in včlanjevanje. V primeru slabega vremena bo večer potekal na sedežu stranke v Ul. S. Spiridione 7 v Trstu.

Sovjetski potni list neveljaven v Ukrajini

Konzularni urad Republike Ukrajine v Trstu obvešča, da 1. januarja 1998 za Ukrajino preneha veljati potni list, ki ga je izdala bivša Sovjetska zveza. Tako določa odlok ukrajinske vlade št. 900 z dne 21. avgusta letos. Ukrajinski državljani s stalnim bivališčem v Italiji so vabljeni, naj čim prej uredijo svoj dokument. Za zamenjavo sovjetskega potnega lista z ukrajinskim se morajo obrniti na lastno občino v Ukrajini.

Zmaga Nabrežinke na videmskem »palju«

Nabrežinka Roberta Greco je v nedeljo s konjem La Fanfara prepričljivo zmagala na videmskem »Palio donne«, ki je bil na Trgu 1. maja. Zmaga je bila pričakovana, saj ji je zreb dolocil eno najboljših kobil, sama pa je v trening vložila ogromno časa in truda. Med drugim je bil njen učitelj Andrea Degortes, ki je na pomembnejšem Palio di Siena v preteklosti pozel ogromno zmag. Se pred zmago je Grecova poskrbela za precej hude krvi, ker je do sedaj še vedno tekmovala za barve Gemone, a je v nedeljo zmagala z barvami Beljaka. Zamenjala je namreč poškodovano beljasko tekmovalko in si tako zagotovila zmago. O afirmaciji mlade Grecove v tej neobičajni konjeniški disciplini bomo se poročali.

Korsic

Ul. S. Cilino 38 - T R S T - Tel. 54390

IZREDNA RAZPRODAJA POHIŠTVA

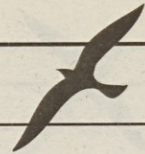
zaradi prenove razstavnih prostorov

popusti do 80%

(kuhinje, dnevne sobe, sedežne garniture, spalnice, otroške sobe, omare, in še veliko drugega...)

IZREDNE PRILOŽNOSTI V KRATKEM ČASU OD 16/9 DO 18/10

RAZPRODAJA LESTEV VSEH VRST

KAKO JE Z DAVKOM NA BRŠLJANOVO VEJO?

Osmičarji delno razbremenjeni

Namesto 90 tisoč lir bodo plačali 50 tisoč

Marsikdo se bo verjetno se vedno spominjal, kako so letos spomladi nabrezinski karabinjerji ponovno zasolili denarno globo mavhinskemu osmičarju, čes da je neavtorizirano postavil cestno reklamo. Slo je za tradicionalne bršljanove vejice, ki že od zdavnaj mimoidočega opozarjajo na v bližini odprto osmico.

Zadevni davek na cestne reklame, davek TOSAP, spada med pristojnostmi trzaskе pokrajinske uprave, ki se je tokrat odločila, da vinogradnikom prisloži na pomoč. Morda gre razloge za tako hiter poseg iskati v tem, da se je v tistih prvih majskih dneh izbiralo novega trzaskę zupana, ali pa morda tudi ne, kot pravi sam predsednik Codarin. Na žalost pa so vsi plemeniti nameni takrat navidezno splahneli skupaj z dokončnim izidom volitev...

Tudi po zaslugi nekaterih slovenskih pokrajinskih svetovalcev pa pokrajinska uprava le ni dokončno pozabila na naše osmičarje. Čeprav pozno (navsezadnje smo že septembra!) je pokrajinski odbor, sklicujoč se na mnenja pristojnih organov, sklenil, da »tipologija fraska« ne spada med reklamo, za katero se plačuje davek TOSAP.

Resnici na ljubo gre predvsem za moralno zmago osmičarjev, kajti iz praktičnega vidika ne bodo prihranili veliko. Ostaja namreč dolžnost prositi pokrajinsko upravo za dovoljenje za namešcanje vseh frask na pokrajinskih cestah izven naseljenih območij (za slednja je pristojna občinska uprava). Odlok pokrajinskega odbora seveda ni mogel črtati pristojbin, ki po zakonu pripadajo državi, tako da mora prositelj predložiti prošnjo za namešcanje frask z dvema kolekoma po 20.000 lir. Temu gre se dodati 10.000 lir (namesto prejšnjih 50.000 davka TOSAP) »forfetarnega povračila stroškov« pokrajinskim pristojnim uradom.

Vse to pomeni, da namesto 90.000 lir bodo odslej osmičarji plačali le 50.000 ter seveda dve romanji do trzaskih pokrajinskih uprav. Prihranek je le minimalen, morda pa gre končno le pozitivno razbrati strokovno podkovan izjavo, da »tipologija fraska« ne spada v kategorijo obdavčljivosti TOSAP. Pomeni to tudi, da fraska ni reklama? Primerno bi bilo, ko bi kak naš odvetnik preučil možnost rekurza proti verjetno neupravičeno zasoljenim karabinjerskim globam.

Igor Gabrovec

NOVICE

Mečarica v Sacchetti

Včeraj dopoldne so opazili veliko senco, ki se je premikala pod gladino v Sacchetti, zalivu med Lanterno: ribici so ugotovili, da gre za nekajmetrsko mečarico, ki so jo poskusili ujeti, saj je kilogram okusnega mese te ribe vreden več desetih socakov. Veliki in redki ribi, ki je očitno zašla v Sacchetto po pomoti, je na srečo uspelo, da je nasla izhod na prosto morje.

Križarjenje po zalivu za prizadete mlade

Združenje prostovoljcev Petra bo priredilo v četrtek kraje križarjenje po zalivu za telesno in umsko prizadete mlade, ki jih bodo peljali z izvidnicami pri staniskega poveljstva do Miramarja in 7. pomola. Odhod ob 10. uri.

ACLI za solidarnost vabi na sobotno manifestacijo

Deželno združenje ACLI sporoča, da se bo udeležilo manifestacije za enotnost države, ki so jo napovedale za prihodnjo soboto sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL. Manifestacija, ki bo v Benetkah, odraža po mnenju ACLI vrednote medčloveške solidarnosti, sožitja in strpnosti, in podpira federalistično reformo države, za katero se zavzema tudi organizacija katoliških delavcev.

Popisovanje psov v repentabski občini

Repentabska občinska uprava sporoča, da bo v oktobru steklo popisovanje psov, katerih lastniki so stalno bivajoči v občini Repentabor, ker mora na podlagi D.Z. 39/90 vsaka občina uvesti anagrafski seznam psov. Živinozdravnik podjetja za zdravstvene storitve bo popisoval pse v mesecu oktobru ob torkih in četrkih od 11. do 12. ure pred občinskim sedežem.

Najlepši filmi o Julijskih Alpah

Decembra bo v Trstu že četrti festival namenjen filmom o Julijskih Alpah, prirejajo pa ga vzporedno z bolj znanim mednarodnim festivalom Film in gore. Trzaski prikaz že četrtič organizira trzaska »gorska« sekcija organizacije UISP, festivala pa se lahko udeležijo avtorji, ljubiteljski in poklicni filmarji, iz Slovenije, Koroske in Furlanije-Juljske krajine. Razpis nagrade namreč predvideva udeležbo ljubiteljev kot poklicnih ustvarjalcev, ki tekmujejo v locenih kategorijah. Na tokratni razpis se lahko avtorji prijavijo z deli, ki so nastala v dvoletju '96-'97 in ki se seveda nanašajo na gorsko tematiko. Kdor se želi udeležiti natečaja, mora organizatorjem do najkasneje 31. oktobra izročiti dve kopiji filma. Za vse podrobnejše informacije se morebitni zainteresenti lahko obrnejo na organizacijsko tajništvo natečaja pri sedzu UISP na Trgu Duca degli Abruzzi 3, tel. (040) 639382.

GROČANA

Vreme jo je letos zagodlo

Po tolikih letih uspešnega »sodelovanja« z naravnimi silami, so jo prav le-te zagodle letosnjim prirediteljem gročanskega kmetijskega praznika. Vsakršna ohladitev ozračja je namreč na tem koncu kraske planote karseda zaznavna se v primeru, da podnevi sije sonce. Kaj sele, če se na zemljo spustita burja in dez. Po sobotnem poskusu - upanje v izboljšanje te pač nikoli ne sme zapustiti - so se prireditelji odločili, da v nedeljo ne izvedejo napovedanega niza pobud in praznik rajši prenesejo za teden dni.

Razstava-sejem značilnih in pristnih pridelkov kraske zemlje bo tako zopet na vrsti prihodnji konec tedna, saj bi bilo škoda, da bi odbomiki KD Krasno polje ne uspeli uresničiti svoje vsakoletne poletne ponudbe, za katero velja med obcinstvom dokajšnje povpraševanje. Dokaz o priljubljenosti tega nekoliko drugačnega vaskę praznika je tudi v dejstvu, da so se včeraj nekateri le podali v Gročano. Sprejela pa jih je malodane pregovorna gostoljubnost naših ljudi, saj so bili kljub vsemu kioski odprti za tega ali onega vztrajnega nedeljskega pustolovca, ki ga radijsko obvestilo ni odvmilo od nacrtovanega obiska v Gročano. Trud teh pogumnih obiskovalcev pa je bil poplačan se z drobnim kulturnim sporedom, saj so prav člani godbe Long Zunk izkazali svojo dobro voljo in veselo zaigrali nekaj poskočnih viz.

Zal je bil zaradi vremenjskih neprilik okrnjen tudi sprehod po odprti meji, ki jo bo dolinska občinska uprava v sodelovanju s sosednjo Obcino Hrpelje-Kozina prav gotovo skušala ponoviti se v prihodnjem koncu tedna. (dam)

PRAPROT / DOBRODELNI KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA

Iz palače parlamenta v Ljubljani v kmečko domačijo na Krasu

Na borjaču vsaj 300 let stare Semčeve kmečke domačije v Praprotnu je bilo v petek zvečer lepo in spodbudno. Nastopil je Trzaski oktet z dobrodelnim koncertom v korist sempołajskega kulturnega društva »Vigred« za ureditev njegovega sedeža z obnovitvijo »stalce« - danes rusevine sredi Sempołaja. S koncertom se je pomenljivo uskladila tudi simbolika teh dni: Na steni Semčeve domačije je marmornata plošča v počastitev 30-letnice osvoboditve (1975), le nekaj ur pred koncertom pa se je Trzaski oktet vrnil iz Ljubljane, kjer mu je bila izkazana čast, da je na proslavi 50-letnice priključitve Primorske k tedanji Jugoslaviji v Državnem zboru parlamentu Slovenije, zapel državno himno.

Iz najvišje predstavniške palače Slovenije v skromno krasno vasico v zamejstvu z željo v duhu vsebine letošnjega zgodovinskega jubileja s pesmijo prispevati v rasti našega narodnega in posebej se kulturnega življenja v zamejstvu.

Na prostornem borjaču z značilnim domačim vonjem, danes sal vse manj prisotnim na našem Krasu, okrašenem z visečimi goreckami, se je za to priloznost zbral veliko ljudi. Vse, in seveda gostujoči Oktet, je v uvodu pozdravila podpredsednica kulturnega društva »Vigred«, Silva Tretjak-Paulina, nakar so pevci izvedli namensko za to priloznost sestavljeni spored, v katerem so prevladovali slovenske narodne in ljudske pesmi, vmes pa se pesmi drugih narodov.

Tako so ubrano zadonele Na trgu, Bela breza, Balada, Nocoj pa oh nocoj, Večerni ave in domoljubna Domovina, pa se Bratci ve-

seli vsi; N'mav čez izaro in Pa se sliš, od pesmi drugih narodov in jezikov pa se slovaska Aka si mi krasna, istrska Tri nonice, dalmatinska Tiha noč, pa se italijanska Improviso, avstralska Wamting Matilda, črna duhovna Swing low, sweet chariot in kanadska Vive l'amour, da bi nazadnje v dodatku zaregljale se Vodopivčeve Zabe.

Navdušenih aplavzov je bilo se in se, saj so pevci, posebej se v drugem delu, ko so dodobra ujeli svojstveno akustiko prostora, pokazali vse svoje glasovne in interpretativne odlike.

Občutja vseh prisotnih je v sklepu prireditve strnila podpredsednica društva »Vigred«, ko je izrazila upanje, da bo slovenska pesem se zvenela med nami, ne samo na Krasu ampak tudi v mestu, kjer je bila vedno doma. Ob tem je izrazila ogorčenje nad policijskim posegom na sedežu Glasbene matice in izrekla pevcem mesanega zbora Jacobus Gallus vso solidarnost, kar so navzoci podprli z dolgim aplavzom. Trzaskemu oktetu je v zahvalo za dobrodelni nastop, obenem s sopkom cvetja,

poklonila tudi risbo »stalce« v sedanjem stanju, posebej pa se je zahvalila gostiteljski Semčevi družini in gospodarju Radovanu prav tako poklonila risbo »stalce«. V imenu Semčevih se je pevcem in občinstvu zahvalila se gospa Danica, Trzaski oktet pa je radevolje ustregel Semčevi družini, da je na njenem novem domu v bližini zapel se 85-letni materi Mariji, ki se zaradi sibkega zdravja ni mogla udeležiti koncerta. Ob poslušanju melodij prekmurske Teče mi voda in domoljubnih Triglav moj dom in Slovenec sem, je bila vidno ganjena, saj je petje spremljalo njeno življenje skozi dolgih 60 let prepevanja v cerkvenem zboru.

Seveda so prireditelji in gostitelji z vso Semčevo družino in aktivno predsednico SKD »Vigred« Eleono Legisa poskrbeli, da se je večer iztekel v sproščeni družabnosti.

Društvo »Vigred« bo v isti dobrodelni namen v dneh od 9. do 13. oktobra priredilo se »II. kraski oktoberfest«, vedno v Praprotnu in z bogatim kulturnim sporedom. j.k.

OPČINE / TO NEDELJO OB NENAKLONJENEM VREMENU

49. Marijanski shod

Procesijo in mašo je vodil tržaški škof Evgen Ravignani

V nedeljo je bil na Opcinah tradicionalni Marijanski shod. Bil je že 49. po vrsti, vodil pa ga je trzaski škof Evgen Ravignani ob sodelovanju slovenskih duhovnikov. Procesija se je kot ponavadi odvijala po openskih ulicah, mašo pa so zaradi burje darovali v župni cerkvi. Na

shodu so sodelovali skavti, narodne noše in pevci, udeležba pa je bila tudi glede na nenaklonjene vremenske razmere se kar zadovoljiva. Omenimo naj, da se je letošnji Marijanski shod na vključeval v prvo leto priprav krajevne Cerkve na jubilejno leto 2000. (Foto Magajna)

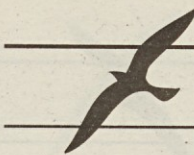
LJUDSKA UNIVERZA V TRSTU

Tudi letos groznjanski slikarski ex tempore

Vsakoletni ex tempore v Groznjanu bo potekal letos od 26. do 28. septembra. Prirejata trzaska Ljudska univerza in Italijanska skupnost za ohranitev in razvoj narodne identitete Italijanov v Sloveniji in Hrvaski. Popestrile ga bodo razne kulturne pobude: srečanje s pisateljem Manliom Cecovinijem, predvajanje filma »La frontiera« ob prisotnosti režiserja Giraldira ter nastop glasbene skupine Quattro colonne iz Rovinja. Na ogled bosta tudi dve razstavi.

Vpis in zigosanje platen bo v galeriji Fonticus v Groznjanu v petek, 26. septembra od 12. do 19. ure ter v soboto, 27. septembra, od 8. do 15. ure. Umetniki, ki živijo v Italiji, bodo lahko svoja platna ožigosali na sedzu Ljudske univerze v

Trstu, na Trgu Ponterosso 6, v petek 26. od 8. do 14. ure in v soboto 27. od 8. do 12. ure. V Groznjanu pa morajo vsa umetniška dela biti do 11. ure 28. septembra. Najlepa platna bodo razstavljena na trgu Loggia in po glavnih groznjanskih ulicah. Razstavo bodo otvorili 28. septembra ob 18.30 in takoj zatem bodo podelili nagrade. Temi ex tempore-ja sta Groznjan ter istrska pokrajina. Izbira tehnike je prosta, format pa ne sme biti večji kot 100x120 cm. Na hrbtni strani platna mora biti ime avtorja, njegov naslov, naslov dela ter cena v kunah. Mednarodna žirija bo podelila nagrade, ki gredo od dveh milijonov lir do osemsto tisoč lir. Najgrajena umetniška dela ostanejo v lasti organizatorjev.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

OBVESTILO

Obveščamo cenjene člane, ki so se vpisali na izlet v nedeljo, 14. 9. 1997, in ki je odpadel zaradi slabega vremena, da je ta premeščen na nedeljo 28. 09. 1997.

Vse vpisane prosimo, da potrdijo svojo prisotnost na izletu do najkasneje 19. 09. 1997

VČERAJ-DANES

Danes, **TOREK**,
16. septembra 1997
LJUDMILA

Sonce vzide ob 6.48 in zatone ob 19.11 - Dolžina dneva 12.23 - Luna vzide ob 19.29 in zatone ob 6.22

Jutri, **SREDA**,
17. septembra 1997
ROBERT

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 18,6 stopinje, zračni tlak 1027 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik, burja 19,4 km na uro, vlaga 44-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Bardi, William Dionisi, Mario Abate, Giulia Bernardon, Elisa Rota.

UMRLI SO: 84-letni Giovanni Bencich, 73-letni Francesco Pozzetto, 84-letni Attilio Trovi, 72-letni Nereo Pasco, 85-letni Carlo Stefani, 58-letna Mirella Reppi, 92-letna Antonia Tomini, 86-letna Carmela Pisani, 77-letna Antonia Gustini, 87-letna Antonia Maria Castiello, 84-letni Eugenio Miniscalco, 87-letna Giovanna Strain, 14-letna Barbara Rossetto.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA**, 8. do **SOBOTE**, 13. septembra 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije **KZE-USL** - tel. 573012.

Urad za informacije **KZE** deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala **KZE-USL**: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Porzus«, r. Renzo Martinelli, i. Gabriele

Ferzetti, Gastone Moschin.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.00 »Innamorati cronici«, i. Meg Ryan.

EXCELSIOR - 18.25, 20.20, 22.15 »Ovosodo«, r. Paolo Virzi.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Il mondo perduto - Jurassic Park«.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Scream«, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Batman & Robin«, i. George Clooney, Arnold Schwarzenegger.

NAZIONALE 3 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Sex and Zen 2«, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Twin Town«, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00, 22.00 »La moglie e la bestia«, porn. prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.45, 18.30, 20.20, 22.10 »L'isola perduta« i. Val Kilmer, Marlon Brando.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Cuba libre« r.-i. David Riondino, Sabina Guzzati. Jutri 18.00, 20.00, 22.00 »Il viaggio della sposa«, r. Sergio Rubini, i. Giovanna Mezzogiorno, Umberto Orsini.

PRIREDITVE

KD LONJER-KATINARA prireja v petek, 19. septembra, ob 20.30 v Lonjerju **GOŠTOVANJE BENESKEGA GLEDALISCA** s komedijo »Usak minut je na palanka (Cas je denar)« s sodelovanjem glasbene skupine **KORENINE**. Vabljeni!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - ul. Donizetti 3 Trst - zacenja novo sezono v soboto, 20. septembra, ko bo na sporedu **DRUŽABNI VECER** z igranji, plesom in zakusko. Igral bo ansambel **KRAŠKI OVCARJI**. Zacetek ob 18.30. Vabljeni vsi mladi!

GLASBENA MATICA v sodelovanju z **OBCINO TRST** - Odbornstvo za kulturo priredi v soboto, 4. oktobra ob 20.30 v dvorani Tripcovič na Trgu Libertà 11, koncert **PEVŠKEGA ZBORA CAPELLA M. I. GLINKA** iz St. Petersburga. Dirigent Vladislav Cernusenko. Na sporedu P. I. Cajkovski, P. G. Cesnokov - Pravoslavna liturgija. Predprodaja vstopnic za lanske letne abonente in zamejske pevске zборе od 19. 9. 97 od 10. do 15. ure na sedežu Glasbene matice v ul. R. Manna 29, tel. 418605. Za vse ostale obiskovalce od 24. 9. 97 pri blagajni gledališca Verdi od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE priredi 21. septembra izlet na Gorenjsko. Ogledali si bomo taborišče Begunje, Avsenkovo domacijo in Bled. Vpisovanje in informacije pri Vesni, tel. 271862 ob uri kosila ali zvečer.

SLOVENSKA SKUPNOST - Sekcija Devin-Nabrežina - prireja 11. in 12. oktobra dvodnevni izlet na

Stajersko. Program: sobota, 11. oktobra, ob 12.30 odhod iz nabrežinskega trga do Ormoza, namestitev v hotelu B kat., pozdrav zupana občine Ormož, večerja in prenočitev; nedelja, 12. oktobra, zajtrk, nato odhod proti Verzeju, ogled mlina na Muri, ogled loncarske delavnice v Figovcu, v Bogojini si bomo ogledali Plecnikovo cerkev Gospodovega vnebohoda, sledila bo voznja po Prlekiji na precudoviti Jeruzalem, ogled zgodnjebarocne cerkve Zalostne matere božje (1852), v gostišču Brenholz degustacija priznanih vin ter obilno pozno kosilo, povratek proti domu, kamor bomo prispeli v poznih večernih urah. Cena 150.000 lir, ki jih je treba placati ob vpisu. Vpisovanje: Mario Kralj (9. - 12.) tel. 639126, Antek Tercon (v večernih urah) tel. 299509.

V ceni je vključen prevoz, večerja v soboto, prenočitev, zajtrk, kosilo in degustacija vin v nedeljo ter razne vstopnine. Ne pozabite veljavne osebne izkaznice ali veljavnega potnega lista!

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO v Dolini sporoča začasni urnik osnovnih sol in otroških vrtec v obdobju do 20. 9. 1997: osnovne sole P. Voranc - Dolina, Mackolje, F. Venturini - Boljunec, Borst, Pesek, M. Samsa - I. Trinko Zamejski - Domjo, Ricmanje do petka 19. 9. od 8. do 13.30, osnovna sola A. Bubnic - Milje do petka 19. 9. od 8.05 do 16.05; otroški vrtci do petka 19. 9., Boljunec, od 8. do 13.30, Dolina od 7.30 do 13.30, Ricmanje od 7.35 do 13.30, Mackolje od 7.30 do 13.30, Borst od 8. do 13.30, v soboto, 20. 9., pa od 8. do 12. ure.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO v Dolini seznaja starše z datumi prvega roditeljskega sestanka v otroških vrtcih: Dolina danes, 16. 9., ob 16. uri; Borst danes, 16. 9., ob 13.30; Mackolje danes, 16. 9., ob 13.30; Ricmanje danes, 16. 9., ob 16. uri; Milje danes, 16. 9., ob 13.30.

OBCINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih z italijanskim učnim jezikom v Sesljanu in s slovenskim učnim jezikom v Sempolaju in Mavhinjah do 30. junija 1998 z urnikom: od 8. do 16. ure. Na osnovi morebitnih prošelj zainteresiranega otroškega vrtca je predvidena možnost odprtja vrtca od 7.30 in/ali zaprtja ob 16.30.

NA ODDELKU DRŽ. SREDNJE SOLE I. CANKAR v Rojanu bo danes, 16. septembra, po tretji uri pouka ob 11. uri masa za učenice v rojanski župni cerkvi.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, bo posloval vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

TRŽASKA KNJIGARNA obvešča starše in dijake, da so naročene knjige na razpolago. Za informacije lahko kličete na tel. st. 635954 ali 635969.

OBVESTILA

GLASBENA SOLA RICMANJSKE GODBE obvešča, da se danes, 16. t. m., od 20. do 21. ure se v Babni hiši ZAKLJUČUJE VPISOVANJE v glasbene tečaje za otroke od 5. leta dalje. V petek, 19. t. m., bo ob 18.30 v Babni hiši INFORMATIVNI SESTANEK za novo solsko leto namenjen staršem gojencev.

DEKLISKI ZBOR VESNA bo začel s pevskeimi vajami danes, 16. septembra, ob 20.30 v domu Alberta Sirkja v Križu. Vabljen nove pevke!

DPZ VESNA iz Križa vabi vse ljubiteljice petja in dobre družbe, da se mu pridružijo na prvi vaji danes, 16. t. m., ob 20.30 v Domu Alberta Sirkja v Križu.

MPZ FRAN VENTURINI Domjo sporoča vsem pevcem, da bo prva vaja danes, 16. t. m., ob 20. uri v Domu Anton Ukmar - Miro. Vabljeni novi pevci!

PEVKE ZENSKEGA PEVŠKEGA ZBORA TABOR vabimo vse, ki rade poje, da se nam pridružite na prvi vaji jutri, 17. septembra, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah.

KD FRAN VENTURINI sporoča, da bo prva vaja mladinskega zbora jutri, 17. septembra 1997 ob 19.30 v domu Anton Ukmar - Miro. Vabljen dekleta od 12. leta (II. razred srednje sole) dalje.

SK BRDINA sporoča vsem članom in tekmovalcem, da bo informativni sestanek za naslednjo smučarsko sezono jutri, 17. septembra, v domu Brdina na Opcinah s pricetkom ob 20.30.

SPD PRIMOREC-TABOR - Od 1. oktobra dalje se bomo ob sredah spet srečevali v Ljudskem domu v Trebčah, da popeljemo otroke v GLASBENI SVET SKOZI PETJE IN SE KAJ.

Letos bodo otroci delali v dveh skupinah: učenci 1. razreda osnovne sole in 3. letnika vrtca v prvi skupini ter učenci 2., 3. in 4. razreda osnovne sole v drugi skupini. Potrditev vpisa lanskij članov in sprejemanje novih članov bo jutri, 17. in v sredo 24. septembra, od 16.30 do 18. ure. Za pojasnila lahko telefonirate na st. 212688 (Nidia Sivitz) in 220130 (Milena Padovan).

MoPZ UPOKOJENCEV IZ BREGA sporoča vsem pevcem, da bo prva vaja v četrtek, 18. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Preseren. Vabljeni so ljubitelji petja.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA in **GLSBENA MATICA** prireja tudi letos tečaje teorije in raznih glasbil. Vsi, ki bi radi vstopili v godbo naj se javijo v četrtek, 18. septembra, ob 18.30 na sedežu društva v srednji soli v Nabrežini ali na tel. st. 200897 in 201187.

SKD VIGRED vabi vse, ki bi radi pripomogli k uspehu II. Kraskega Oktoberefa, ki bo v Praprotu od 9. do 13. oktobra, da se udeležijo sestanka v četrtek, 18. t. m., ob 20.30 v društenig prostorih v Sempolaju.

MOSP prireja (v sodelovanju s **SOU** - Ljubljana) Tečaj pisne slovensčine na visoki stopnji. Namenjeno: študentom, vzgojiteljem, učiteljem, profesorjem, publicistom, vsem, ki v službi uporabljajo pisno slovensčino. Srečanja bodo vsak zadnji petek v mesecu od septembra do maja. Voditeljica tečaja bo prof. Lelja Rehar Sancin. Informacije in prijave (število tečajnikov bo omejeno): prof. Neva Zaghet (tel. 569340 ob večernih urah) ali na urad Slovenske prosvete (tel. 370846 uradne ure). Prvo - informativno srečanje bo 19. septembra, ob 20. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3.

KD O. ŽUPANCIC obvešča vse, ki so se prijavili za izlet na koncert skupine U2 v Reggio Emilio, da bo zbirališče v soboto, 20. t. m., ob 7.30 na glavnem trgu v Standrežu. Bodite točni!

TELOVADBA ZA VSE!

SZ Bor sporoča, da se bo ponedeljek, 22. t. m., pričela telvoadba za mlajše in starejše gospe pod vodstvom profesorice Silve Meulje oz. profesorja Franka Drasica. Vadbene ure bodo na voljo zjutraj, popoldne in zvečer, prosto na izbiro. Sprejemamo vpisovanja tudi za mosko skupino, ob torkih zvečer. Za vpisovanje in informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

OPZ VIGRED vabi stare

in nove pevce od 4. do 14. leta na prvo vajo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16. uri. Ob 17. uri bo kratek pogovor s starši glede urnika dveh skupin in programa.

KD SLOVAN Padrice vabi svoje člane na redni občni zbor (v znamenju 100-letnice), ki bo v torek, 23. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila predsednika, tajnika in blagajnika, volitve in razno.

KRUT prireja 10-dnevno zdravljenje v Smarjških toplicah od 13. do 23. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka, tel. 360072 v uradnih urah.

SZ BOR - SEKCIJA AEROBKE - sprejema vpisovanje za novo sezono. Tečaji, ki bodo potekali ob popoldanskih in večernih urah bodo namenjeni mlajšim in starejšim. Za dodatne informacije tel. v tajništvo (tel. 51377).

SKGZ sporoča, da so njeni tržaski uradi odprti neprekinjeno od 8.30 do 18. ure.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK sprejema vpise za glasbeno solo pihalnega oddelka Glasbene Matice v torkih in petkih v Soscevi hiši na Proseku od 20.30 dalje.

OBCINSKA KNJIZNICA V BOLJUNCU sporoča, da je ponovno odprta javnosti z običajnim urnikom ob torkih in petkih od 14. do 18. ure in vabi občane na obisk.

OBCINA REPENTABOR obvešča, da bo steklo popisovanje psov za vpis v deželni anagrafski seznam psov, ki ga predvideva d. z. 39/90. Zivnozravniki podjetja za zdravstvene storitve bo popisoval pse v mesecu oktobru t. l. ob torkih in četrkih od 11. do 12. ure pred občinskim sedežem, kamor naj v omenjenem obdobju lastniki pripeljejo pse.

PIHALNI ORKESTER BREG v sodelovanju z Glasbeno matico obvešča, da se je začelo vpisovanje za glasbeno solo za pihala, trobila in tolkala. Informacije vsak torek in četrtek, od 20.30 dalje na sedežu orkestra v Dolini ali na tel. st. 228333 in 228642.

SLOVENSKI VIŠOKOSOLSKI SKLAD SERGIJ TONCIC v Trstu obnavlja letne nagrade »dr. Frane Tončić«, ki ima namen vzpodbuditi visokosolske pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu. Nagrada, v znesku dva milijona lir, je namenjena diplomski studiji s področja humanističnih oz. eksaktnih ved, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila univerzitetni studij v enem od rokov akademskega leta 1995/96. Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje studije do 31. oktobra 1997 Narodni in studijski knjižnici v Trstu, ulica Sv. Franciska 20/I. Prejeta dela bo ocenjevala komisija, ki jo bo imeloval upravni odbor sklada, nakar bo februarja prihodnjega leta sledila nagraditev.

ČESTITKE

V Sempolaju hisica stoji, kjer se danes srebrna poroka slavi. Slavljencema čestitajo in jima želijo se mnogo skupnih let vsi domaci in prijatelji.

MALI OGLASI

V Sempolaju hisica stoji, kjer se danes srebrna poroka slavi. Slavljencema čestitajo in jima želijo se mnogo skupnih let vsi domaci in prijatelji.

V PIVNICI III. GENERAZIONE v Boljuncu bo v soboto, 20. t. m., **PRANIK PIVA**. Tocili bomo pivo z Oktoberefa, odprli igralsko sobo in vam pripravili razna presenečenja!

IZGUBIL SE JE PES crnobeke barve, kratke dlake, mesanica lessie/dalmatinec v okolici Doberdoba. Odzve

se na ime Tara. Kdor ga je videl, naj klicne na tel. st. 0481/78077.

PRODAM V BOLJUNCU grozdje na trti, 5 kvintalov malvazije. Tel. 228146.

OSNOVNOSOLCEM in **SREDNJSOLCEM** nudim pomoč pri pisanju domačih nalog in učenju. Tel. 228803 ob urah kosila.

ISCETE OTROSKO VARUSKO? Pokličite me na tel. st. 228803 ob urah kosila.

19-LETNO DEKLE diplomirano na državnem trgovskem tehničnem zavodu Ziga Zoisa z dobrim znanjem slovensčine in italijansčine, v zadostni meri angleščine in nemščine išče delo kot sekretarka ali vajenka, tudi part-time. Ne m arketng. Tel. st. 211941.

ODLICEK KROMPIR prodajamo v Sovodnjah po 600 lir na kg. Tel. 0481/882413.

V **BOLJUNCU** smo izgubili prenosni telefon (od Zaboljunca do spomenika). Tel. 228653. Najditelju nagrada.

ZADRUŽNA GOSTILNA v Dolini išče novega najemnika. Tel. ob 13. do 14. ure na st. 228511.

STANOVANJE v hišici - sobo, dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico oddam nerezidentnim. Možnost parkiranja. Telefonirati od 20. do 21.30 na st. 825735.

V **BLIZINI TRŽASKEGA VELESEJA** prodam licenco in sodobno opremo prostorne mehanicne delavnice z zastopstvom znane avtomobilske firme po zelo ugodni ceni. Tel. 040/393148.

NAMSKA FIRMA PGM Art World išče sodelavce za komercialno dejavnost (tudi part-time) na področju likovne in fotografske umetnosti. Za vse nadaljnje informacije poklicite 040/393473.

PRODAM 15 in 10-hektoliterske cementne sode za vino. Tel. 0481/78066.

PRODAJAMO HISO v Sv. Križu - majhno dvoriste, trgovina v najemu, kletni prostori, stanovanje v I. nadstropju in prostorno podstrešje. Tel. po 21. uri na st. 274995.

PRODAM GROZDJE na trti, 12 kvintalov, belo in crno. Tel. 040/226564 od 19. do 20. ure.

PRODAM KNJIGE za 3. razred DTTZ Ziga Zoisa: »Splosno knjigovodstvo«, »Finančna in aktuarska matematika, I. del«. Tel. 040/306964.

LEKCIJE ANGLESCINE in prevode iz angleščine ali nemščine v slovensčino ozioroma italijansčine in obratno nudi dr. iz tujih jezikov. Tel. 820502.

NUDIM POMOC starejši osebi. Tel. 573587.

V **BORSTU** prodajamo grozdje. Tel. 228447

FIORINO 1700 diesel, letnik '94 prodam. Tel. 040/200232.

NA DRAGI '97, na Opcinah, je nekdo izgubil denarnico brez dokumentov. Informacije na tel. st. 370846 - DSI.

KUPIM KMETIJO z zemljišem v okolici Trsta v zamenjo z lepim stanovanjem v središču mesta. Tel. 03382373990 od 20.30 do 21.30.

ISCEM dve vstopnici za koncert skupine U2 v Reggio Emilii. Tel. 212998 ali 212736.

PRODAMO GOZDNO zemljišče v občini Zgonik. Tel. 229364.

KUPIM KNJIGE za II. razred srednje sole S. Kosovel na Opcinah. Telefonirati v večernih urah na 212900.

PRODAM STISKALNICO za grozdje. Tel. 040/415779.

PRODAM KOMBI Mercedes Sprinter 308 diesel, 2300 kubikov, 35 kvintalov, 11.000 km, letnik september '96, se v garanciji, možnost fakture. Tel. 220729 v večernih urah.

PRODAM POLO 1300 comfort, crne barve, letnik

'95. Tel. na st. 370209 ob jutranjih urah.

PAPIRNICATA MARTINA v Dolini obvešča, da ima na razpolago solske potrebscine po ugodni ceni.

OSMICO je odprl Alojz Milic, Veliki Repen 49.

V **ZGONIKU** je odprl osmico Mario Milic.

OSMICO ima Alojz Kan-te, Praprot st. 18.

OSMICO sta odprla Ivo in Andrej Kralj, Slivno 9.

OSMICO je odprl Stubelj v Sempolaju.

PRISPEVKI

V spomin na Milko Scuka darujeta Ivanka in Mirko 20.000 lir za kapelico v Gabrovcu.

V spomin na drago Pino Golob vd. Fabjan darujejo Pini, Bozi in Marta z družinoma 25.000 lir za KRUT, 25.000 lir za Marijin dom pri sv. Ivanu in 25.000 lir za svetoivansko cerkev.

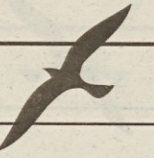
V spomin na Stefanijo Ravbar darujeta Ivanka in Mirko 30.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše.

Namesto cvetja na grob Stefanije Ravbar vd. Fabjan vd. Živec darujeta Anica in Albin Skabar 20.000 lir za zgonisko cerkev.

V spomin na Stefanijo Ravbar vd. Fabjan vd. Živec daruje Mara Pertot 100.000 lir za zgoniski cerkveni pevski zbor.

Ob postavitvi slavoloka za Nedirjevo poroko darujejo fantje 100.000 lir za KRD Dom Brisciki.

Namesto cvetja na grob Ide Trampuž darujeta Marica in Svetka z družinama (Gabrovec 35)

VREME / VETER, DEŽ IN STRELE V SOBOTO PONOČI

Neurje povzročilo škodo po Goriški

V treh urah izmerili 125 mm dežja - Poplavljenе ceste in kleti, izrita drevesa, izpadi elektrike

Silovito neurje je v soboto ponoči divjalo nad obširnimi deli Goriške in povzročilo precej škode in preglavic tako avtomobilistom kot stanovalcem, kjer je voda zalila pritlicja in kleti. Najhujše je bilo na desnem bregu Soče od Krmina pa vse do Gorice. V nekaj urah so v Krminu izmerili 125

milimetrov dežja, ponekod pod obronki Brd pa je bila koncentracija padavin še večja. Voda je s težavo odtekala. Potoki in hudourniki so bili kmalu polni, kanalizacija ni več sprejemala vode, tako da so marsikje ceste bile podobne rekam. To se je dogajalo v Krminu, kjer je voda spet povsem

poplavlila dva železniška podvoza, pa tudi v Gorici, kjer je bilo nekaj lažjih prometnih nesreč in kjer je naliv kmalu povsem ohromil promet.

Strele so povzročile številne izpade električnega toka in okvare na omrežju, ki so jih tehniki družbe Enel odpravljali vse do nedeljskih jutranjih ur. Okvara je onemogočila tudi postajo za prečrpavanje vode v kraški del vodovoda Cisarfo, ki oskrbuje tudi Dobrdo in Sovodnje. Nekaj sto uporabnikov se je znašlo brez vode, posledice pa so dokončno odpravili sele včeraj. Gasilci so opravili na desetine posegov za prečrpavanje vode iz zalitih kleti in hiš pa tudi za odstranjevanje dreves in vej, ki jih je nalomil veter. Ponekod so debela poskodovala parkirane avtomobile (na sliki: avto v Ločniku), drugod pa so ovirala prevoznost cest.

NOVICE

Komemoracija Andreja Uršiča

Slovenska skupnost bo v soboto, 20. t.m., v Kobari-du, odkoder je bil doma, počastila spomin politika in casnikarja Andreja Uršiča, soustanovitelja Slovenske demokratske zveze v Gorici in urednika tednika Demokracija. V sporočilu za tisk spominjajo, da je 31. avgusta poteklo 50 let, odkar je pri Kobari-du Uršič izginil kot žrtev totalitarizma. V soboto ob 11. uri bo v župni cerkvi maša zadušnica, ki jo bo daroval dekan msgr. Franc Rupnik, ob 12. uri pa bo na Trgu svobode, pred Uršičevo rojstno hišo spominna svečanost, na kateri bo po pozdravih deželni predsednik SSK Bernarda Spacapana in kobariskega župana Pavla Gregorčiča, govoril Ivo Jevnikar. Sodeloval bo mesani pevski zbor Podgora pod vodstvom Mirka Spacapana.

Nedeljski intervju je bil z dr. Cvetkom Vidmarjem

Računalniški skrat nam je med pripravo posebne priloge za nedeljsko osrednjo proslavo 50-letnice priključitve Primorske, (P.d. 14. septembra) hudo ponagajal: v intervjuju o nastajanju Nove Gorice je dr. Cvetka Vidmarja preimenoval v dr. Cirila Vidmarja. Zapis je nastajal v hudi časovni stiski, ko se take in podobne nerodnosti najraje pripetijo. Prizadejemu dr. Cvetku Vidmarju se za nerodnost opravičujemo, bralce pa prosimo za razumevanje.

Pobuda ŠD Sovodnje

SD Sovodnje si prizadeva, da bi z različnimi pobudami utrdilo sodelovanje in povezanost med člani in prijatelji društva, obenem pa tudi priskrbelo nekaj dodatnih sredstev za delovanje društva. Tako začnajo v petek niz prireditev s tekmovanjem v briskoli ob 20.30 v Kulturnem domu. V naslednjih tednih bodo se druge prireditve.

Spet ducat ilegalcev

Izvidnica letечеge oddelka goriske kvesture je včeraj ponoči pri Devetakih ustavila šest tujih državljanov, ki so skrivaj prekorčili državno mejo tam v bližini in so bili namenjeni peš po državni cesti v smeri Trzica. Vseh šest so prepeljali na kvesturo, kjer so ugotovili, da gre za štiri filipinske in dva afganistanske državljanke. Vse so izgnali z državnega ozemlja. V uradu za tujce pa so obravnavali se drugih šest primerov ilegalnega priseljevanja.

Nesreča priletnega duhovnika

V prometni nesreči v soboto zvečer v krizišču Brasove in Semeniske ulice je bil huje ranjen 80-letni duhovnik v pokoju Franc Felc, nekdanji župnik v Zgoniku. Z avtomobilom ga je zadel 76-letni Eros Culiat. Felca so prepeljali na zdravljenje na Katinaro, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo.

KRMIN / 12. IZVEDBA USPEŠNE PROMOCIJSKE PRIREDITVE

Vino miru spet odposlali vsem državnikom sveta

Na slovesnosti so govorili tudi o perspektivah tukajšnjega vinogradništva - Popoldne množični sprevid okrašenih vozov

Dijaki zavoda združenege sveta iz Devina oblečeni v narodne noše so v nedeljo odposlali iz Krmina pošiljke Vina miru. Vino lanske trgatve so v steklenicah, ki jih plemenitijo nalepke umetnikov Jirija Anderleta, Joeja Tilsona in Karele Dickens, odposlali državnim poglavarjem po svetu s sporočilom za mir in bratstvo med narodi.

Vino miru je s tem plemenitim namenom, ob katerem seveda ne gre prezreti za vinogradnike gotovo pomembnega reklamnega učinka, odpotovalo v svet že dvanajstič. Pred tem so v Krminu kot vsako leto priredili srečanje z nastopom godb, govori oblasti in podeljevanjem priznanj. Glavni organizator je tudi tokrat bil ravnatelj Krminske zadrúžne kleti Luigi Soini. Za dodaten medijski odmev so poskrbeli s podelitvijo tradicionalnih Zlatih zrn. Letos sta priznanje prejela podjetnik Paolo Marzotto in pisatelj Francesco Burdin in to za njun prispevek k uveljavljanju italijanske proizvodnje in kulture oziroma vsega, kar sodi pod oznako "made in Italy".

Na slovesnosti pred številno množico so spregovorili predsednik zadrúžne kleti Adriano Drius, krminski župan Maurizio Paselli, podpredsednik Pokrajine Vittorio Brancati, predsednik Trgovinske zbornice Enzo Bevilacqua in poslanec Mario Prestamburgo, ki so pčrtali pomen prireditve in kakovostnega vinske proizvodnje, ki stoji za njo, pa tudi nacerte za univerzitetni tečaj za enologe in Kmetijsko hišo. Glavni govor je

imel deželni odbornik za kmetijstvo Isidoro Gottardo. Poudaril je spremembe, ki jih bo v prihodnjih letih doživljalo kmetijstvo na evropski ravni: tržna pravila bodo vse pomembnejša, ljubovati jim bo treba s kvaliteto in selektivno

pomočjo kmetijstvu pa tudi s povezovanjem kmetov, v kar je usmerjena politika Dezele.

Popoldne je velika množica sledila sprevidu okrašenih vozov. Med 6 vozovi je zmagala skupina "Chei quatri" iz Krmina z

vozom "Marcellino pane e vino", ki je navdih iz znane filma povezala z upodobitvijo nekaterih značilnih krinskih poslopij.

Na slikah (foto Bumbaca) srečanje ob letošnjem Vinu miru in zmagoviti voz v sprevidu

SOVODNJE / VČERAJ JE BIL POGREB

Sovodenjci so se v velikem številu poklonili spominu 19-letne Katjuše Zotti

Na sovođenjskem pokopališču je bil včeraj pogreb 19-letne Katjuše Zotti. (Foto Bumbaca). Na zadnji poti iz domače cerkve na pokopališče jo je pospremila množica krajanov, med katerimi je bilo zlasti veliko mladih. Žalni sprevid je opravil župnik Marjan Markežič. Katjusa Zotti je umrla v prometni nesreči, prejšnji torek, blizu Devetakov. Preiskava o tragičnem dogodku, ki je globoko prizadela svojce in celotno skupnost, se ni zaključena.

KRONIKA / TIHOTAPSTVO

V upepeljevalnik 750 kg jurčkov

Financarji so jih zaplenili v Vilešu

V goriskem upepeljevalniku pri Sovodnjah so sezgali nič manj kot 750 kilogramov gob in to prav okusnih jurčkov. Namesto na kroznikih sladokuscev so gobe končale v upepeljevalniku zaradi posega finančnih stražnikov, ki so jih v prejšnjih dneh zaplenili nekemu avtoprevozniku. Do zaplenbe je prišlo pri avtocestni vstopni postaji v Vilešu, kjer je izvidnica finacne straže tržiškega poveljstva med rednim nadzorstvom nad prometom ustavila in pregledala tovar na nekem tovornjaku, ki je pripeljal iz Romunije.

Na tovornjaku je bila naložena pošiljka gob, ki je bila sicer opremljena z navidez povsem ustrezno dokumentacijo. Financ-

nim stražnikom pa nekaj ni slo v račun, saj se jim je zazdelo, da je tovor večji, kot je izhajalo iz spremnih listin. Pri temeljitem pregledu so ugotovili, da je res tako: na tovornjaku so skupno nasteli 534 zabojčkov gob namesto 390, kolikor je bilo navedenih v dokumentaciji. Voznik ni znal razložiti razlike, ki jo po ugotovitvah financarjev gre očitno pripisati poskusu tihotapljenja.

Presežno količino jurčkov - vsega skupaj 750 kilogramov, ki bi v maloprodaji bili vredni približno 20 milijonov lir - so zaplenili in jih dali uničiti v upepeljevalniku, voznika tovornjaka pa so pijavili carinski upravi za nadaljnje ukrepe zaradi prekrška tihotapstva.

Scalfaro danes na slovesnosti ob 50-letnici

Poziv SKP proti špekulacijam

Danes se bo predsednik republike Scalfaro v Gorici udeležil osrednje komemoracije ob 50-letnici razmejitve in dokončnega prehoda mesta v sklop italijanske države. Slovesnost se bo začela ob 10.30 v spominskem parku. Kmalu zatem bo prisel Scalfaro, ki mu bodo izkazali vojaške časti, prizorišče bo preletela akrobatska patrulja letalstva. Predsednik bo položil venec v spomin na padle. Sledili bodo govori oblasti nakar naj bi se svečanost sklenila ob 12.30 z vencema, ki ju bo položil zupan Valenti. Popoldne ob 16. uri bo svečana seja občinskega sveta, ob 20.30 pa bo na Travniku praznovanje z alpinci, folklornimi skupinami in ognjemtom.

Ob praznovanju je goriski krožek SKP izdal sporočilo za tisk, v kate-

rem izreka bojazen, da se ne bi praznovanje ponovno izrodilo v žolčno izli-vanje protikomunističnih in protislovenskih čustev ali v poskus rehabilitiranja salojskih in drugih pronacističnih sil. Obletnica pravi, mora biti praznik vseh in ne priloznost za poglobljanje brezna med dvema deloma mesta zaradi pristranskih političnih špekulacij. Komunisti priznavajo, da so sami doživljali globoke precepe zaradi meje, a so jih znali premostiti. Danes so zvesti državljan te republike in se zavzemajo za njene ustavne vrednote za strpnost, sožitje, zaščito manjšin in uresničevanje socialnih pravic. Konservativne sile, ki so v mestu na oblasti, pa ne znajo odgovoriti na te iz-zive, zato svojo nesposobnost prikrivajo z zlorabo zgodovine.

TV PRIMORKA / NOCOJ

Prva oddaja o šoli

Spet na ekranu niz oddaj iz zamejstva

Na televiziji Primorka se z današnjim dnevom po poletnem premoru obnavlja niz tedenskih oddaj Med Sočo in Nadizo, ki so posvečene dokom in življenju zamejskih Slovencev na Goriskem in v Benečiji.

Prva oddaja v novi sezoni bo na sporedu no-voj ob 22. uri s ponovitvijo jutri ob 18.30 na kanalu 67 (s Trstelja). Nocojsnja oddaja bo posvečena začetku solskega leta in problemom slovenske sole na Goriskem. Med oddajo si bomo lahko ogledali tudi prispevek z nedavnega odprtja seminarja za slovenske solnike v Italiji, ki se je letos svečano začel prav v goriskem Kulturnem domu. Voditelj oddaje Livio Semo-lic je priložnost izkoristil tudi za intervju s slovenskim ministrom za solstvo Slavkom Gabrom in za kratke pogovore z drugimi gosti seminarja za slovenske solnike.

GLASBA / 16. NATEČAJ RODOLFO LIPIZER

Najboljši violinisti prihajajo z vzhoda

Zmagovalka je 19-letna Bolgarka Jana Deškova, sledijo ji Rus in četverica iz Daljnega vzhoda

Mednarodni natečaj za mlade violiniste Rodolfo Lipizer se je letos krepko ozrl na vzhod. Vseh šest najboljših, ki so se uvrstili v finalni del in osvojili glavne nagrade, je z vzhoda: dva prvouvršene prihajata iz vzhodne Evrope, ostali stirje pa kar z daljnega, azijskega vzhoda. Absolutno prvo mesto je zasedla 19-letna bolgarska violinistka Jana Deškova (na sliki - foto Bumbaca), na drugo se je uvrstil 24-letni Rus Sergej Levitin, nato pa se po dva violinista in violinstki iz Azije: tretji je bil 23-letni Yi Fang Huang s Tajvana, četrto mesto si delita Japonki 19-letna Akiko Ono in 23-letna Akiko Tanaka, na šesto pa se je uvrstil 26-letni kitajski violinist (ceprav državljani Avstralije) Xiang Chen.

Zmagovalka si je s prvim mestom zagotovila kar zavirljiv nagradni sklad. Poleg trofeje 16. mednarodnega natečaja Rodolfo Lipizer, srebrne medalje predsednika republike, dragocene violine cremonskega mojstra Danieleja Tonarellija je dobila tudi cedno vsoto (11 milijonov lir), ki je namenjena zmagovalcu. Se bolj pa bo za njeno glasbeno bodočnost pomembna koncertna dejavnost, ki se ji je z zmago na goriskem natečaju obeta na mednarodnih glasbenih prizoriščih. Vsako leto je namreč za zmagovalce Lipizerjeva natečaja predvidena pogodba za niz koncertov ob klavirski spremljavi oziroma skupaj z orkestri. Prav zaradi tega in zaradi solidne

kakovosti nastopajočih se je goriski violinski natečaj že v prejšnjih letih izkazal kot pomembna odskočna deska za mednarodno uveljavitev novih violinskih virtuozov. Tako bo najbrž tudi z letosnjo izvedbo, h kateri se je prijavilo nekaj več kot devetdeset violinistov, od teh pa se je natečaja udeležilo 37. Jana Deškova, ki je uspešno premostila najprej izločilne, nato polfinalne in nazadnje še finalne preizkušnje, si je z zmago zanesljivo priborila mesto na mednarodni koncertni sceni, kjer se bo njeno ime najbrž se pojavljalo.

Zmagovalka in z njo drugih pet finalistov so se v nedeljo zvečer se enkrat predstavili občinstvu na koncertu v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuz, ki je bil letos prizorišče natečaja. Ob spremljavi romunskega orkestra Paul Costantine-

scu iz Ploiestija, ki ga vodi dirigent Ovidiu Balan, so zmagovalci - tokrat sproščeno in brez napetosti, ki je spremljala tekmovalne preizkušnje - ponovili na slavnostnem koncertu skladbe oziroma odlomke skladb iz finalnih nastopov.

Mednarodna žirija natečaja, ki jih je predsedoval italijanski skladatelj Bruno Zanolini (z njim so bili se Lola Benda - Svica, Montserrat Cervera - Spanija, Sandor Devich - Madzarska, Giovanni Guglielmo - Italija, Georges Octors - Belgija in Ljerk Spiller - Argentina) je podelila tudi tri posebne nagrade-poimenovane po treh skladateljih. Yi-Fang Huang je prejel nagrado Ottavio Ziino za najboljše dialogiranje z orkestrom, Xiang Chen nagrado Al-dol Voltolin, Sergej Levitin pa nagrado Giulio Viozzi za najboljše izvedbo modernega koncerta.

OBVESTILA

KD O. ŽUPANČIČ obvešča udeležence izleta na koncert skupine U2 v Regio Emilio, da bo zbirališče v soboto, 20. t.m., ob 7.30 na glavnem trgu v Stan-drežu. Bodite točni!

DRUŠTVO JADRO pri-reja pod pokroviteljstvom Občine Ronke tečaj slovenskega jezika in kulture. Potekal bo na sedežu društva in bo trajal šest mesecev po dve uri teden-sko. Predvidoma se bo pričel konec oktobra. Pri-pravljalna seja bo 21. okto-bra ob 20. uri na sedežu društva. Informacije nu-dijo odborniki društva in v slovenskem oddelku občinske knjižnice.

UPRAVA DIJASKEGA DOMA V GORICI Svetogorska 84 obvešča, da do oddaje mest sprejemajo prijave gojencev za solsko leto 1997/98 in to vsak dan od 11. do 17. ure. Informacije lahko dobite tudi po telefonu 533495.

MOSKI PEVSKI ZBOR JEZERO v Doberdobi obvešča, da bo pevska vaja nocoj, 16. septembra, ob 20.30. Se priporočamo za prisotnost!

MOSKI PEVSKI ZBOR SKALA GABRJE bo začel z rednimi vajami v sredo, 17. septembra, ob 20.30 na sedežu v Gabrjah. Vabljeni dosedanjci člani zbora in vsi, ki bi se radi vključili v zanimivo dejavnost.

PEVSKI ZBOR DRUŠTVA SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV je že začel z vajami. Vadijo ob sredah ob 19.30 v domu Andreja Budala v Stan-drežu.

L J U B I T E L J I STRELJANJA na 100-metrsko razdaljo v tarčo srnjaka se dobimo v nedeljo, 21. t.m., ob 8. uri v Usjah.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL posluje ob ponedeljkih, torkih, sredah in petkih od 10. do 18.30, ob četrkih od 13. do 18.30. Knjižnica obvešča uporab-nike, da je rok izposoje en mesec, nakar je treba plača-ti zamudnino (5 tisoč lir).

OBCINSKA KNJIZNICA V SOVODNJAH posluje v ponedeljek in sredo od 15.00 do 18.00, v torek, ce-trtek in petek od 10.00 do 12.00.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU je odprta ob ponedeljkih in sredah od 15. do 18. ure.

KINO

GORICA VITTORIA 1 18.20-20.20-22.20 »Scream«. Rež. Wes Craven.

VITTORIA 3 17.50-20.00-22.10 »Porzus«. Rež. R. Martinelli. Igr. G. Mo-schin, G. Ferzetti, L. Crespi.

CORSO 17.30-19.50-22.15 »Il mondo perduto - Jurassic park«. Steven Spielberg.

IZLETI

LOVSKA SEKCIJA IZ SOVODENJ organizira 28. t.m. enodnevni izlet v Borovlje (Avstrija) na ogled lovske razstave ter razstavo o krivolovu. Za informacije tel. št.: (0481) 882172.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriške občine od 6. do 12. septembra 1996:

OKLIČI: pianist Sijavouch Gadziejv in pianistka Ingrid Silic, odvetnik Francesco Sorrentino in zdravnica Cristina Aguzzoli, podcast-nik Massimiliano Furlani in delavka Eliana Braidot, dela-vec Nevio Severi in uradnica Sabina Persoglia, uradnik Antonio Rustja in gos-podinja Arianna Cidin, policist Milvano Mermoglia in urad-nica Mariangela Piras, urad-nik Angelo De Negri in podjetnica Raisa Sushnik, uradnik Giorgio Vidoni in učiteljica Concetta Celoro, delavec Franco Pahor in uradnica Daniela Marzillo.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO , Korzo Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

S. ANTONIO, Ul. Ro-mana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes: 9.30, Vittoria Serventi vd. De Felicis iz splošne bolnišnice na glav-no pokopališče; 10.15, An-na Bigot vd. Marcon iz bol-nišnice sv. Justa v Krmini; 13.15, Santa Severina Reat-ti iz splošne bolnišnice v Romans; 13.15, Bruna Fo-gar vd. Burg iz splošne bol-nišnice v Cervinjan.

ŠOLA / Z VČERAJŠNJIM ZAČETKOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Vse slovenske višje šole končno v šolskem središču

Šolski center v Ul. Puccini je letos skupni dom za vse slovenske višješolce (foto Bumbaca)

Včeraj se je tudi za slovensko mladino na Goriskem začelo novo solsko leto in to prav za vse, od malčkov v otroških vrtcih pa do dijakov višjih srednjih sol, ki so letos prvič vsi združeni v središču v Ul. Puccini. Prav v tem je pozitivna novost tega solskega leta. Po večletnih prizadevanjih vseh slovenskih solskih komponent in po zaslugi nove pokrajinske uprave ter solskega skrbništva, ki sta uredila prostore in zagotovila sredstva za opremo, so se dijaki slovenske sekcije industrijskega zavoda odcepili od italijanskega zavoda G. Galilei, kjer je sekcija de-lovala od vsega začetka, in se preselili v prostore bližnjega solskega sre-dišča, kjer je sekcija

priključena trgovskemu zavodu I. Cankar. Tam bodo dijaki in profesorji imeli ustrezne pogoje za nemoteno delovanje: Pokrajina je pravočasno uredila prostore in zagotovila vse potrebno za začetek pouka, v kratkem pa bo prišla tudi oprema za laboratorije.

Se vedno v začasnih cetudi kar ustreznih prostorih deluje srednja sola I. Trinko: na Občini se glede urejanja poslopja v Kapucinski ulici nič ne premika, sicer pa je kot rečeno sedanja namestitev v Leopardijevi kljub začasnosti se kar dobra.

Na drugem mestu pišemo o gibanju solske populacije, ki je letos spet nekoliko redkejša (četudi s spodbudnimi izjemami prav v osnov-nih solah na Goriskem).

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE TRST

Šolsko leto 1997/98
Tečaj, ki ga je odobril Deželni Odbor in ga financirajo

Evropska Komisija
Evropski Socialni Sklad

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

Avtonomna Dežela Furlanija-Juljska Krajina
Deželno Ravateljstvo za poklicno usposabljanje

SOCIALNI ANIMATOR
- razpoložljivih 15 mest
- trajanje 600 ur
- tečaj daje poklicno kvalifikacijo II. stopnje
- namenjen brezposelnim absolventom višjih srednjih sol izpod 25. leta starosti

• obiskovanje tečaja je brezplačno
• za vse tečajnike je predvidena stipendija
• v sklopu tečaja bo organizirana večtedenska delovna praksa

Vpisovanje in ostale informacije na sedežu zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826
vsak dan razen sobote od 10.00 do 13.00 ure

MNOŽICA LJUDI Z OBEH STRANI MEJE NA VELIČASTNEM NOVOGORIŠKEM SLAVJU

Primorska je svečano počastila obletnico priključitve Sloveniji

Po vsaki noči pride nov dan, po nevihtni noči pride sveže jutro. In tako je bilo v nedeljo, 14. t.m. v Novi Gorici, kjer se je na osrednji proslavi ob 50-letnici priključitve Primorske matični domovini zbralo nad deset tisoč udeležencev. Prisli so preziveli borci partizanskih in prekomorskih enot, redki preziveli tigrovi in politični preganjanci, interniranci, prisli so številni diplomatski predstavniki v Sloveniji akreditiranih držav, predstavniki gari-baldinskih enot, predstavniki zamejskih Slovencev. Gorisko pokrajino je zastopal predsednik Brandolin. Prisli so predstavniki borcevskih organizacij iz vse Slovenije. Prisel je eden tolikih prezivelih zavez-niških letalcev in prijatelj Slovenije polkovnik Charles Richard Dougherty.

Nova Gorica je bila v nedeljo središče Slovenije, saj so se slovesnosti udeležili najvišji predstavniki države, od predsednika Milana Kučana in predsednika DZ Janeza Podobnika, ki sta na slovesnosti tudi spregovorila, in predsednika Državnega sveta Kristana, do predsednika vlade Drnovska in ministrov ter številni parlamentarci in predstavniki političnih strank ter rimskokatoliške cerkve z nadškofofom Roderikom. Gostitelj je bil zupan mestne občine Nova Gorica, Crtomir Spacapan.

Zadnje dejanje več tednov trajajočega praznovanja, ki je potekalo pod geslom "Na svoji zemlji" in ki je bilo združeno tudi s proslavljanjem občinskega praznika mestne občine Nova Gorica, se je odvijalo na prostoru pred stavbo Primorskega dramskega gledališča in skupščine mestne občine Nova Gorica, ki ga je se v jutranjih urah prečesavala močna burja, ki pa je proti pold-

nevu uspela raztrgati temno-sive oblake iz katerih je popoldne tudi posijalo "primorsko" sonce.

V osrednjem delu velikega odra so stali izvajalci kulturnega sporeda - člani Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Marka Muniha, člani združenih pevskih zborov, "Jacobus Gallus" iz Trsta, "Hrast" iz Doberdoba, "Obala" iz Kopra, Komornega zbora iz Postojne, solista Mirjam Kalin in Vladimir Cadež in recitator Rados Bolčina. Prizorišče so uokvirjali praporci s praporji partizanskih enot, organizacije TIGR, Združenja veteranov vojne za Slovenijo in združenja Sever, pihalni orkestri, godba policije in castna četa slovenske vojske.

Slovesnost se je pričela s protokolarnim pregledom castne čete, takoj zatem pa z nastopom slavnostne fanfare ubrane na znano partizansko pesem Vstajenje Primorske in z recitacijo motta - iz Kosmačevega dela Tu je naš list, na katerem piše, "da se je eden najmanjših narodov dvignil, ko so ga poteptali na tla in sel z golimi rokami v boj".

Po državni himni sta bila na vrsti pozdravna nagovora zupana Crtomirja Spacapana in predsednika Državnega zbora dr. Janeza Podobnika. Osrednji govor je imel predsednik republike Slovenije Milan Kučan. Najpomembnejše odlomke iz njegovega govora objavljamo na drugi strani. Prav tako izvelec iz govora dr. Podobnika.

Crtomir Spacapan gostitelj proslave pa je poleg zgodovinske pomembnosti dogodkov ugotovil, "da je čas od priključitve do danes v mnogočem spremenil ravnanje ljudi v teh krajih in tako ustvaril človeka, ki zna ziveti z mejo in ob njej. Ta

človek zmora danes se več, zmora nadgrajevati in preseči pretekle zamere, saj želi živeti v sedanjosti in nacrtovati boljšo prihodnost".

Potek slovesne proslave se je zatem odvijal točno po napovedanem programu s prepletanjem glasbenih točk, recitacij, zborovskih nastopov, pri čemer velja opozoriti na vidno zastopnost primorskih avtorjev, zaključil pa z Vrabčevu Zdravljico v izvedbi združenih zborov in orkestra. Napovedovala je Ingrid Orel.

Obisk predsednika republike Milana Kučana pa se ni omejil samo na udeležbo na osrednji proslavi. Ze zjutraj je obiskal Trnovo in spominsko grobnico 9. Korpusa, vojske enote, ki je največ prispevala za osvoboditev in priključitev Primorske. V prostorih mestne skupščine se je predsednik Kučan zatem sestel s člani pripravljalnega odbora za proslavo 50-letnice. Na predvečer svečanosti pa je Kučan posmrtno odlikoval obsojen-ce usmrčene po prvem in drugem tržaškem procesu ter organizaciji TIGR in Svečniki sv. Pavla.

Praznovanje Nove Gorice, Primorske in celotne Slovenije se je nadaljevalo v popoldanskem in večernem času z nastopi glasbenih skupin in družabnostjo.

Obletnico priključitve Primorske matični domovini so s kulturnimi in drugimi prireditvami obeležili tudi v drugih krajih. Tako so v Tolminu izročili namenu povsem prenovljeni Peršetov most na Soci, obletnico obeležili z izdajo Tolminskega zbornika itd. Sicer pa se bodo tudi prireditve v Novi Gorici, kjer so pripravili več odmevnih razstav nadaljevale še ves mesec.

Vlado Klemše
Fotografije Davorin
Krizmancić/KROMA

GOVOR PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA JANEZA PODOBNIKA

Prostor novih vsebin med ljudmi dveh narodnosti

Na državni slovesnosti ob 50-letnici priključitve Primorske matični domovini je spregovoril tudi predsednik državnega zbora dr. Janez Podobnik. Prinesel je pozdrav tega najvišjega organa, ki je s prevzemom pokroviteljstva praznovanja zelel posebej poudariti izjemni pomen dogodkov izpred petdeset in več let. Državni zbor se je obletnice priključitve Primorske spomnil na slavnostni seji, 12. septembra.

Janez Podobnik je poudaril, da je »Primorska za vso Slovenijo pomemben prostor. Primorska s svojim zgodovinskim spominom ne hrani samo trpljenja, bolečine in težkih izkušenj. Hrani tudi veliko ubranih trenutkov, ki so jih prepojiile pristne človeške vezi in lepa doživetja ljubezni do življenja. Je prostor, kjer so se v vsej svoji ranljivosti, pa tudi plemeniti človeški širini postavljale nove vsebine med ljudmi slo-

venske in italijanske narodnosti.« Predsednik Državnega zbora je ob praznovanju pomembne obletnice zelel izpostaviti predvsem svetlejši strani dogajanja in jih postaviti za vzgled, ki naj služi urejanju odnosov tudi danes ko »Slovenija z vsemi svojimi pokrajinami potrebuje enako trdne in solidarne vezi med slovenskimi ljudmi, kakor so jih v težkem obdobju dokazali Primorci«. Volja po obstoju, upornost in optimizmu primorskih ljudi bi morali odsevati v celotni slovenski prostor, kot upanje, kot pogum in iskrena volja za premagovanje vsakodnevnih težav doma, pa tudi kot dokaz iskrene volje po soustvarjanju nove, drugačne Evrope.

Predsednik Državnega zbora je v svojem sicer kratkem nagovoru, opozoril, da je spoštovanje in zaščita manjšin eno od bistvenih vprašanj urejanja odnosov med sosedi. »Slovenija zago-

tavlja manjšinam na svojem ozemlju visokoraven zaščite, zato upravičeno pričakuje podobno ravnanje od držav, kjer od nekdaj živijo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti«.

SLAVNOSTNI GOVOR PREDSEDNIKA SLOVENIJE MILANA KUČANA NA NEDELJSKI PROSLAVI V NOVI GORICI

Naš praznik je sosedom čez mejo ponujena odprta dlan sodelovanja in sožitja

»Danes je naš veliki dan. Praznuje Primorska. Z njo praznuje vsa Slovenija. Spominjamo se tistega velikega dne, ko si je slovenska Primorska priporila pravico, da se vrne k matičnemu narodu. Z mirovno pogodbo zavezniških in pridruženih držav z Italijo, je bila 15. septembra 1947 vrnjena Sloveniji skoraj tretjina ozemlja, ki ji ga je vzela krivična rapalska pogodba. To je bil težko pričakovan in izjemno pomemben dan v življenju in zgodovini Slovencev in Slovenije. Dan, ki je in bo se dolgo odločilno vplival na življenje slovenskega naroda in njegove države kljub bolečemu dejstvu, da je velik del Slovencev se naprej ostal odrezen od matične domovine. Selega Primorsko od izvira Soče do Dragonje je Slovenija dobila ozemeljsko zaokroženost, ki ji omogoča sodobno državno življenje. Brez Primorske, Slovenije ni.

To za nas tako pomembno dejanje ni bila sama po sebi umevna izpolnitev več kot stoletne težnje po zedinjeni Sloveniji in že zato tudi njej logičen sklep. Za uresničitev teh sanj so bila potrebna dejanja. Je bil potreben upor in je bil potreben boj. Meja z Italijo - edina na Zahodu - ni bila spremenjena zato, ker bi protifasistični zavezniki želeli popraviti prejšnjo, do nas krivično odločitev. Spremenjena je bila po zaslugi protifasističnega in narodnoosvobodilnega boja Primorskih Slovencev. Ta boj se je kot del odporne partizanskega boja Slovencev razvil v priznano vojaško moč, pomembno tudi za boj zavezniškov. Njegovega prispevka k skupni zavezniški zmagi ni bilo mogoče spregledati. Z učinkovitim in množičnim odporom, se posebej s primorsko vstajo, je ljudstvo slovenskega Primorja rapalsko mejo razveljavilo že med vojno.

Tako je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan opredelil pomen narodnoosvobodilnega in protifasističnega boja Primorcev za združitev slovenskih dežel in nastanek danes samostojne države Slovenije. Ob tem je poudaril, da sta moč in enotnost upora primorskih ljudi zrasla kot odgovor nezaslišanemu potujčevalnemu nasilju fasistične Italije. Omenil je uporniška dejanja Primorcev, ki so pokončno držo plačali z življenjem, vlogo posameznikov in organizacij, med njimi TIGRA in Zbora svečnikov sv. Pavla, ki so med ljudmi vzdrževale živo

upanje v spremembo razmer, krepile voljo po odporu in uporu, brez katerega ne bi bilo splosne oborožene vstaje, ki je v končni fazi pripeljala do osvoboditve.

»Za zgodovinski dan, ki se ga danes spominjamo stoji trpko življenje, stojijo ponizanja, upanja, stoji zmagovito upornišvo enega najbolj svetlih in preizkušenih rodov Slovencev. Zivel je v času, ko so bile sanje o pravici, da si svoboden in spoštovan v svojem človeškem in nacionalnem dostojanstvu, nedosegljiva zvezda na nebesnem svodu odmaknjene prihodnosti. A Primorci so segli po njej. Njihovi Cedermaci, tigrovi, fasističnim oblastem prikrita gibanja, dostojanstvo in pogum pred puškami in v koncentracijskih taborišcih, partizanske enote in prekomorci so potrpežljivo, vztrajno, pogumno in ocinkovito ohranjali na smrt obsojeno slovenstvo. Ustvarili so enotno gibanje, ki se je sposobno tudi z orožjem postaviti v bran genocidnemu nasilju.«

Predsednik je svoje razmišljanje o pomenu odporne gibanja tudi za današnjo Slovenijo in razmere v svetu dopolnil takole:

»Za prihodnost Slovenije, za njen mednarodni položaj ni pomembno samo to, da se je Primorska vrnila. Pomembne so tudi okolščine vrnitve. Ni se vrnila s pomočjo Hitlerjeve Nemčije, na kar so upali slovenski kolaborantje po kapitulaciji Italije in zaradi česar so poskušali siriti domobranstvo iz "Ljubljanske pokrajine" tudi na Primorsko. Vrnila se je predvsem po zaslugi upora Primorcev samih.«

V drugem delu govora je Predsednik Kučan poudaril pomen izkušenj iz preteklosti za današnji rod in za novo kakovost v odnosih s sosedi, za preseganje preteklosti.

»Slovenci in Italijani v zgodovini se nismo imeli prave priložnosti za dobro sosedstvo. Ne eni in ne drugi pa se v miru se nismo naučili živeti drug z drugim in ne več zgolj drug ob drugem. Zdaj je čas za to. Je čas vseevropske sprave. Je tudi čas, da sezemo čez preteklost, ki v največji meri bremeni naše odnose. V oporo nam je lahko sodelovanje odporne gibanja obeh narodov med nacistično okupacijo. Toda to pomembno dejanje duha in politike ne bo mogoče, če bomo trdovratno hoteli poznati vsak

samo svojo resnico, ne pa zvedeti in razumeti tudi resnico drugega o tem istem času. Cetudi je neprijazna in obremenjujoča in se jo zato poskuša potisniti iz spomina. A posteno je, posebej do mladih rodov, da jo vrnemo v spomin. Ne zato, ker ne bi želeli ali zmogli odpustiti, pač pa zato, ker je pozabljenje nekaj drugega kot odpustanje. Če manjka del spomina, tudi spomina o agresiji, vojnem nasilju, porazu in posledicah nasilja, o sosedstvu in medsebojni povezanosti dogajanja, ni mogoče zgraditi trdega zaupanja.«

Misel je predsednik Kučan dopolnil z razmišljanjem o povojnih pobojih.

»Ni prvič rečeno, da demokratična Slovenija obzaleže in kot pravno in moralno nedopustne zavraca vse zunajodne usmrtilne poraženih kolaboracionistov, pa tudi pripadnikov agresorskih vojsk in njihovih civilnih sodelavcev v času ob koncu vojne in neposredno po njej...Dogajanja ob koncu vojne, ki mu je zgodovina se dolžna dati realne razsežnosti, pa nikoli ne bo mogoče razumeti in obravnavati mimo težke in tragične preteklosti ljudi na tem ozemlju vsaj že od prve svetovne vojne naprej. Posebej pa ga ni mogoče lociti od napada fasistične Italije 6. aprila 1941 in okupacije ter nasilne aneksije slovenskih ozemelj... Ni mogoče sprejeti trditve, da se s tem v zvezi vztrajno ponavlja in obnavlja ob

slovensko italijanski meji, da je ob koncu vojne slo za "etnično čiščenje" in za ideološki obračun slovenskega komunizma z nasprotniki.«

In kakšna naj bo pot v prihodnost, zlasti kar zadeva sodelovanje med sosedoma, pri čemer je pomemben dejavnik tudi varstvo manjšin?

»Ne more biti drugače, kot da se vsako spopade z lastno zavestjo o krivicah, ki jih je povzročil drugemu. Na pozabljanju ni mogoče zgraditi zaupanja, ki je pogoj za skupno, mirno in ustvarjalno življenje v prihodnje. Prav to pa želita in potrebujeta tako Slovenija kot Italija in sta za to v zelenem svetu miru, spoštovanja človeškega dostojanstva in njegove pravice do svobodnega življenja tudi odgovorni svojim ljudem ter svoji zaveznanosti sodelovanju in povezovanju v Evropi. Del te odgovornosti je tudi spoštovanje in posebno varstvo manjšin. Te so dejstvo zgodovine in naložene naši skrbi. Ne zaradi reciprocitete, ampak zaradi naše lastne zaveznanosti načelom demokracije. Podpora demokratične Italije Sloveniji pri njenem vključevanju v evropske in evroatlantske integracije ter dobri odnosi in odprta meja med državama so izraz takšne volje in njena potrditev.«

V zaključnem delu nagovora je Milan Kučan poudaril, »da se spominjamo velikih ljudi in dejanj ne zaradi zagledanosti v preteklost, v stare premisleke in di-

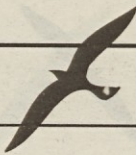
leme, ampak ker nas zavezuje prihodnost. Velika dejanja prednikov in spostovanje do njih sicer ne morejo potesiti upov in potreb mladih rodov. Vendar bodo tudi njim dajali samozavest in oporo«. Potrebno je sodelovanje in sloznost, čeprav smo si različni, ko gre za skupne cilje. »Slovenija smo ljudje vseh rodov in vseh prepričanj. Sodelovanje nam bo dalo moč in samozavest, da se bomo kot država odprli za skupne načrte združujoče se Evrope ter sodelovali pri njihovem nastajanju in uresničevanju. Ni nas veliko, vendar tudi današnje spominjanje uči, da je resnična moč slovenskega naroda, vseh ljudi naše države neizmerljiva, kadar se zmerno enotni postaviti za skupen cilj. Tako je bilo pod fasizmom, tako je bilo v drugi svetovni vojni in osvobodilnem boju, tako je bilo ob osamosvojitvi slovenske države. Tako naj bo, ko hočemo, z vso človeško in nacionalno pravico do različnosti enakopravno vstopiti v organizirano družbo evropskih narodov in držav, ki ustvarjajo civilizacijo tretjega tisočletja.

To je dobra, a zelo zahtevna izbira prihodnosti. Ni idealna, je pa realna. Za nas enako kot za druge evropske narode. Toda na njene izzive se moramo odzivati s svojimi odgovori. Svoje evropske priložnosti ne moremo zapravljati v tekanju za ideali ali odgovori, ki so jih zase našli drugi po svoji podobi. Skrb za ustvarjanje lastnih možnosti, blaginje in socialne pravičnosti za svoje ljudi ter se posebej za ohranjanje identitete je zgolj naša lastna. Prepričana je samo našim sposobnostim in zato tudi naša pravica. Pri tem pa tako kot drugi potrebujemo razumevanje, podporo in sodelovanje. To je realno upanje za nove rodove.«

Zaključno misel je Milan Kučan namenil iskrenemu sožitju s sosedi in novim generacijam.

»Danes praznujemo. A v nas ni trumfalizma. Nas praznik je sosedom čez mejo ponujena odprta dlan sodelovanja in sožitja ter skupnega potovanja v prihodnost. Potovanja v pričakovano prav tako odkrito ponujene odprte sosedove dlani. Danes se spominjamo rodov, ki so nam dali mnogo več, kot so dobili od svojih prednikov. Takšna je tudi naša dolžnost. Poskušajmo dati prihodnosti več, kot smo mogli dobiti od preteklosti. Zdaj imamo priložnost.«

VILENICA / SLAVNOSTNA PODELITEV NAGRADE

Slovak Pavel Vilikovský letošnji nagrajenec

Veno Taufer o Srednji Evropi včeraj in danes

V času, ko je bila tu se železna zavesa, je bila Vilenica priložnost za srečanje. Sem so prihajali ljudje z Zahoda in iz Amerike in z začudenjem ugotavljali, da je se nekaj duha Srednje Evrope. S to mislijo je Veno Taufer, 'duša' literarne nagrade Vilenica vse od njene nastanka, začel svoj nagovor na sobotni slovesnosti, ko so v 'plesni dvorani' jame Vilenice že dvajset let zapored podelili nagrado, ki je v teh letih že postala ena najpomembnejših v Evropi. Taufer, ki, kot je sam dejal, predaja organizacijo te prireditve 'mlajšim pesniškim rodovom', je želel se enkrat po-

vedati, da je ta nagrada nastala prav z željo, da se uveljavi srednjeevropska kultura. Bila je izziv za čas, v katerem je nastala, je dejal. Lahko dodamo, da so bili tudi njeni nagrajenci izziv za čas, v katerem so bili nagrajeni.

Vendar Vilenice ne gre pojmovati kot izziv. Taufer je spregovoril o Srednji Evropi kot o načinu mislenja, ki se je oblikoval sredi prejšnjega stoletja med nemškim in ruskim svetom, ki sta močno pritiskala na to krhko območje. S citatom Janeza Trdine »Nismo ne Rusi, ne Prusi, vztrajati moramo tu vmes,« je Taufer poudaril več kot

stoletno voljo po ohranitvi in vrednotenju sorazmerno malih kultur v tem prostoru.

V času, ko je se je rojevala Vilenica, je bil to prostor disidentov, ki so imeli prav ob Vilenici svojo tribuno. Danes je ta prostor zasedla realnost politikov in ekonomije, pa tudi kultura malih narodov je postala realnost. In želeli bi bilo, da bi svet politikov pokazal malo več pokončnosti, samozvesti in trdnosti, vrednot, ki so označevale graditelje Srednje Evrope. Danes, ko ni več čas disidentov, je to poslanica Vilenice.

Na to misel je bila vezana tudi izbira letošnjega nagrajenca Vilenice, slovaškega pisatelja Pavla Vilikovskega, cloveka, ki je prvo knjigo izdal v liberalnem obdobju šestdesetih let, a je moral nato čakati dve desetletji in pol, preden je lahko zagledala luč njegova druga knjiga. Vilikovský je, vidno ganjen, dejal, da sprejema nagrado kot priznanje vsem slovaškim pisateljem, ob tem pa je poudaril, da so srednjeevropski pisatelji zelo občutljivi za »različnost«, saj so že dve stoletji etnična, socialna in politična manjšina. Kot manjšina, tako v zgodovini kot v kulturi, pa si prizadevajo

predvsem za ohranjanje duha Srednje Evrope.

Sicer pa se je na sobotni slovesnosti pred mikrofonom zvrstilo osem pesnikov različnih narodov, ki so prebrali po eno pesem, vsak v svojem jeziku, s pomenljivo izjemo znane bosanskega pesnika Josipa Ostija, ki že leta živi na Krasu, ki je predstavil tudi kratko pesem v slovenscini. Ta večer je tudi letos nudil pogled na ustvarjalnost v mnogo širšem prostoru, od ZDA do Švedske in do Grčije. Bil je, kot vsako leto, prijetno doživetje za občinstvo in tudi za pesnike same: kot je dejal eden izmed nastopajočih, švedski pesnik Ragnar Strömberg, je vznemirjajoč nastop pred občinstvom, ki ne razume tvoje jezika. Seveda, ce te sprejme tako topla in prišrna, kot se to dogaja na Vilenici.

Tako, in seveda z zborovsko pesmijo - tokrat je je podal slovenski komorni zbor pod vodstvom Matjaža Ščeka - se je končala letošnja Vilenica. Za konec pa je bila tu še zahvala Venu Tauferju za vse, kar je naredil za Vilenico in za vse, kar bo zanj še naredil, kot je dejal Boris A. Novak.

B.Br.

ALBERT SIRK / OB 50-LETNICI SMRTI

V Sirkovih slikah je mogoče slišati šumenje valov

»Bil je clovek brez zlobe in zavisti, z otroško čisto dušo, prežeto s poštnim hotenjem. In prav taka, kot je bil on, je tudi njegova umetnost: mocna, jasna in nevsiljiva. Iz nje ne grabijo po gledalcu brezkrvne roke nenavadnih ali duševno zverženih in posiljenih slikarskih domislekov. Po bistvu je bil v najboljši dobi bolj impresionistično usmerjen realist. Nikdar ni stremel za beznimi, cenenimi učinki ali za dobickarstvom, da bi zajel vrednost svojega dela le v podpis. Njegove slike so sad postene truda, ker iz njih res cutimo veti slano sapo in cujemo šum valov.«

Tako je zapisal v nas dnevnik umetnik in umetnostni kritik Milko Bambič o Albertu Sirku ob dvajsetletnici njegove smrti. Od tedaj je poteklo trideset let in v tem dolgem razdobju ni verjetno nihče več napisal tako občutenih in zadetih misli, ceprav zavzema krški umetnik zelo pomembno mesto v slovenski likovni umetnosti. Ob 50. obletnici prerane smrti mu tokrat posvecamo le nekaj besed, vendar ob jasni zavesti, da bi si njegova neprecenljiva zapuščina zaslužila veliko večjo pozornost in odzivnost vse naše skupnosti.

Rebula in Pahor v tujih izdajah

Program letošnjega srečanja je obsegal tudi predstavitev knjig slovenskih avtorjev, ki so (v prevodu) izšle pri založbah v tujini s pomočjo Trubarjeve fundacije (gre za poseben sklad Društva slovenskih pisateljev za promocijo-prevod slovenskih literarnih del). Med prevedenimi avtorji, katerih dela so bila v soboto popoldne na ogled na mizi klubske sobe hotela Klub v Lipici, sta bila tudi Alojz Rebula in Boris Pahor.

Rebula se letos predstavlja francoskim bralcem, tokrat prvič z enovitim delom: v izdaji Les Editions du Cerf je namreč izšel roman Demain, le Jourdain. Gre za roman jutri čez Jordan, ki je v slovenscini izšel leta '88, v francosčino pa ga je prevedla Zdenka Stimac. V romanu Rebula opisuje iskanje obljudljene dežel s strani preganjanih Judov, vendar pa se je ob tem skušal navezati na kontingetni položaj Slovencev, saj bi lahko »prehod Jordana« razumeli kot osamosvojitve, je v Lipici povedal Rebula. Knjigo bodo javnosti predstavili se v Ljubljani, v sodelovanju z inštitutom za francosko kulturo, in v Parizu.

Boris Pahor, ki je francoski publiki že poznan, pa se v letosnjem letu predstavlja se nemški. Izšel je namreč nemški prevod njegovega Spopada s pomladjo, in sicer pri stuttgartski založbi Klett-Cotta. Tako bodo lahko tudi bralci, ki obvladajo nemški jezik, segli po knjigi, ki so jo francoski bralci že dobili na pobudo založbe Phebus kot *Printemps difficile*. Šploh pa je Boris Pahor zelo povezan s francosko kulturo, saj je v soboto v Lipici nastopil s francoskim govorom, se enkrat pa se je javno zahvalil Evgeniu Bavcarju, ki je - kot je bilo že večkrat poudarjeno - pravi ambasador slovenske kulture v Parizu.

TRŽIČ / GLASBENI IN GLEDALIŠKI ABONMA

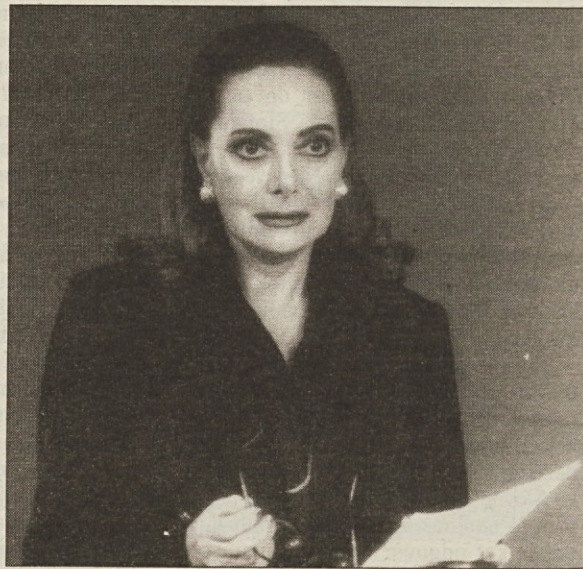
Pestro zastavljen program

Deset gledaliških predstav in 12 glasbenih večerov, to je letošnja ponudba trziškega občinskega gledališča, ki že vrsto let pripravlja zanimive sezone, se posebej na glasbenem področju. O letošnji ponudbi male, vendar dinamične gledališke ustanove, ki sodi v okvir trziške občinske uprave,

so na včerajšnji predstavitveni konferenci spregovorili občinski odbornik za kulturo Fabio Del Bello, odgovorni za kulturni sektor trziške občine in umetniški vodja glasbenih prireditev Carlo de Incontrera.

Najprej se bo začela glasbena sezona, abonmaja sta ločena, seveda

imajo abonenti na obe sezoni precejšnje popuste: tudi tokrat se je Carlo de Incontrera odločil za nekoliko neobičajno uvodno glasbeno predstavo, in sicer za Mozartovo Figarovo svadbo v izvedbi slovaskih skupin Milan Sladek Mime Theatre in gledališče Arena iz Bratislave. Glasbeni pro-

KOROŠKA / SLAVSNOSTNA PODELITEV

Evropska nagrada Oktetu Suha

Veliko mednarodno odlikovanje pevcem (slovenskega) okteta Suha, poimenovanem po kraju in občini ob koroski meji s Slovenijo blizu Labota: ustanova Alfred Töpfer s sedežem v nemškem mestu Göttingen je vokalni skupini namenila letošnjo Evropsko nagrado za ohranitev in razvoj ljudske pesmi in kulture!

Ustanova Töpfer podeljuje vsako leto odlikovanje v višini 15.000 nemških mark skupinam in osebnostim, ki se odlikujejo pri ohranjanju ljudske kulture v Evropi. Oktet Suha je četrta skupina v Avstriji in prva na Koroskem, ki je prejela to visoko priznanje.

Predaja nagrade je bila konec tedna v okviru slavnostnega večera na Suhi, slovesnosti v tamkajšnji ljudski soli pa se je udeležilo mnogo obiskovalcev iz kulturnega in tudi političnega življenja Ko-

roske, Avstrije in tudi Slovenije.

Nagrado je suškim pevcem predal predsednik kuratorija ustanove Töpfer prof. Wolfgang Suppan iz Gradca, ki je v svojem govoru se posebej izpostavil pomembno vlogo, ki jo imajo glasbene in pevske skupine za ohranitev kulturne identi-

tete in razvoj ljudske pesmi v geografično obrobni regiji kot je Podjuna na Koroskem.

Oktet Suha (pevci: Pepej Krop, Danilo Katz, Pavel Olip, Jokey Logar, Lenart Katz, Franc Opetnik, Banko Kolter, Sigi Kolter) že skoraj dve desetletji deluje v smislu ohranitve in

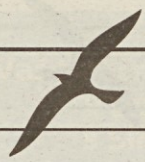
razvoja slovenske ljudske pesmi na Koroskem ter s svojimi turnejami po celem svetu opravlja tudi funkcijo ambasadoja slovenske ljudske pesmi. Vokalni ansambel je leta 1981 ustanovil in do leta 1988 vodil Bertej Logar, današnji vodja zbora pa je ljudskosolski ravnatelj v Zvabeku Lenart Katz. Oktet gradi svoje uspešno delovanje na treh stebrih: iskanje in pozivljanje starih, se skoraj pozabljenih ljudskih pesmi, prenos starih glasbenih elementov v ritmično-moderno pesem, ter graditev mostov k nemško govorečim sosedom, posebno k nemško goječim pojocim zborom. »Oktet si je s svojo dejavnostjo že pridobil mnogo prijateljev in prepričan sem, da bo Evropska nagrada še pospesila prizadevanja za boljše sožitje v deželi«, je ob prejmu odlikovanja dejal član okteta Pepej Krop.

Ivan Lukan

gram je, kot je že tradicija za jesenko-zimsko glasbeno sezono gledališča v Trzinu, dokaj raznolik. Po uvodni »operi« se bodo namreč zvrstili koncerti klasične glasbe s solisti ali manjšimi sestavi, izrecno pozornost so tudi tokrat namenili barocni glasbi z dvema ansambloima, ob uveljavljenih interpretih pa bodo nastopili tudi mlajši glasbeniki. Skupina bobnarjev iz Burundija bo izvajala tradicionalne skladbe te afriške države, bolj ljudsko obarvana pa bosta tudi koncert gospelov ameriške skupine The Sue Conway Victory Singers in nastop portugalske pevke Dulce Pontes.

Gledališki niz (vsako delo bodo predstavili dva

zaporedna večera) pa se bo začel v torek, 28. oktobra z uspešno predstavo rimskega gledališča Eliseo Master Class s Mario Callas, v kateri igra glavno vlogo Rossella Falk (na sliki). V abonmaju so praviloma sodobnejša dela, ceprav gre izrecno omeniti Evripidovo Medejo v Ronconijevi režiji s Francom Branciarolijem v naslovni vlogi. V Trzinu se ponovno vrača Moni Ovadia s svojo skupino TheaterOrchestra, tokrat bo predstavil Primer Kafka. Stalno gledališče FJK bo v letošnji gledališki sezoni sodelovalo z musicalom Sladka Irma, mlade italijanske (že uveljavljene) avtorje-izvajalce pa bo tokrat zastopal duhoviti Marco Paolini.

IZRAEL / TRI DNI PO OBISKU

Bes kolonov: Netanjahu je popustil Albrightovi

JERUZALEM - Židovski skrajneži niso prebavili nedeljskega sklepa premira Benjamina Netanjahuja, ki je s svojim vetom zamrznil gradnjo 70 židovskih stanovanj v palestinski mestni četrti Ras-el-Amud pod Oljčno goro v arabskem delu Jeruzalema. Tri družine židovskih kolonov so se namreč vselile v neko poslopje, ki ga je kupil ameriski židovski magnat Irving Moscovitz, da bi tu zgradil novo židovsko četrt. Policija vseljencev ni izgnala, ker je poslopje židovska last. Dogodek pa je povzročil ostre palestinske reakcije in protest izraelskih mirovnikov, ki se bojijo, da bi bil lahko ta incident tista iskra, ki bi sprožila nov val nasilja.

V veliki svetopisemski Izrael zaverovani židovski skrajneži pa so lahko kar besni. Netanjahu tri dni po obisku ameriske državne tajnice Albrightove ni samo zamrznil gradnje nove židovske četrti, danes bodo skoraj v celoti odpravili blokado palestinskih ozemelj in odmrznili finančna sredstva (davke), ki jih Izrael dolguje palestinski avtonomni oblasti. Obisk Albrightove ni bil torej tako neuspešen, kot so navajali novinarski krogi. Seveda Netanjahu ni takoj popustil, to je storil nekaj dni kasneje, tako da je vsaj nekoliko omilil svojo kapitulacijo.

ULSTER / POZITIVNI PREOBRAT V TRIDESETLETNI KRIZI

Protestanti končno pristali na pogajanja s Sinn Feinom

Zgledu Ulsterske unionistične stranke bodo gotovo sledili še drugi

LONDON - Se nikoli prej v zadnjih tridesetih letih ni bila razrešitev severnoirske krize na dometu rok, kot prav sedaj. Ulster Unionist Party (UUP), glavna severoirska protestantska stranka, je namreč pristala na večstranska mirovna pogajanja, na katerih bo med drugimi sodelovala tudi stranka Sinn Fein, politična roka Irske republikanske armade.

Do preobrata je prišlo včeraj dopoldne, ko je David Trimble, vodja UUP, po enem tednu negotovosti izjavil, da njegova stranka ne bo ogrozila mirovnega procesa. Seveda je Trimble pristal, da bi bil srenejši, ko bi se pogajanja začela po predhodni razorožitvi Irske republikanske armade. Ob tem seveda ni pomembno, da so včeraj na gradu Stormont pri Belfastu po poletnem premoru brez protestantov obnovili mirovna pogajanja. Ti bodo skoraj gotovo prisotni že danes.

Po sklepu Ulsterske unionistične stranke se bodo sedaj pogajanjem skoraj gotovo pridružile še druge protestantske stranke. V prvi vrsti Demokratična unionistična stranka pastora Iana Paisleyja. Seveda bo treba še marsikaj zgladiti, ker kot kaže

unionisti nočejo skupaj s Sinn Feinom sedeti za isto mizo. Pogajanja v ločenih sobah pa so nedvomno boljša od dosedanjega protestantskega bojkota. UUP se je navezadnje odločila za pogajanja, potem ko je javnomnenjska raziskava dokazala, da kar 93 odstotkov njenih volilcev podpira pogajanja s Sinn Feinom.

Tony Blair in njegov irski kolega Bernie Ahern, ki sta glavna arhitekta sedanjih pogajanj, sta se lahko oddahnila. Seveda ju čaka še ogromno dela, ker bo severnoirski mir uresničljiv le s kompromisi, tako protestanti kot katolici bodo morali popustiti od svojih skrajnih zahtev. Prvi bi hoteli ohranitev dosedanjega stanja in bodo bržkone z obstrukcijo poskušali zavirati mirovni proces. Britanski premier Tony Blair pa jim je dal jasno na znanje, da bosta Velika Britanija in Irska vsilili svojo rešitev severnoirskega vprašanja, o kateri se bodo na referendumu odločali Severni Irci, če se do maja 1998 severnoirske stranke ne bodo domenile.

Na sliki (telefoto AP): predsednik Sinn Feina Gerry Adams in Martin McGuinness pred včerajšnjimi pogajanjmi.

BOSNA IN HERCEGOVINA / NA SOBOTNIH IN NEDELJSKIH OBČINSKIH VOLITVAH

Poraz etnične logike in etničnega čiščenja?

Rezultati z morebitnim nazadovanjem treh nacionalističnih strank bodo znani šele prihodnjo soboto

SARAJEVO - Uradni volilni rezultati bodo znani se le v soboto, a že sedaj je jasno, da so bile sobotne in nedeljske volitve v BiH pomemben mejnik, saj je 89 odstotkov Srbov, Bošnjakov in Hrvatov sklenilo, da bo osebno ali pa na daljavo volilo v in za občine, v katerih so bivali pred vojno leta 1991. V hrvaško-muslimanski federaciji je ta odstotek znašal kar 96, pomenljivo pa je dejstvo, da se je za tako obliko glasovanja odločilo kar 80 odstotkov volilcev tudi v Republiki Srbski. Bosanci in Hercegovci so s tem dokazali, da ne pristajajo na etnično čiščenje in na daytonske meje in da bi se hoteli vrniti v svoje rodne kraje. Ne glede na rezultate je to alarmni zvonec za tri nacionalistične stranke: hr-

vasko HDZ, srbsko SDS in muslimansko SDA, ker je sedaj jasno, da se njihovi volilci postopoma oddaljujejo od njihove logike - nacionalistične delitve BiH na tri entitete. Tako v Tuzli vodijo kandidati večetnične stranke zupana Selima Beslagića, v Banja Luki pa kandidati Biljane Plavšić.

Kot se je izvedelo, so volitve potekale brez hujših incidentov, seveda s poskusi predvsem hrvaških oblasti, ki so ovirale glasovanje srbskih in bošnjaških volilcev. Vsi sedaj pričakujejo rezultate. Mednarodna skupnost upa v afirmacijo večetničnih strank. Pozitiven rezultat pa bi bilo že delno nazadovanje treh nacionalističnih strank, ki so do sedaj krojile usodo Bosancem in Hercegovcem.

Šest sporazumov med Beogradom in Zagrebom

BEOGRAD - Hrvaški zunanji minister Mate Granić, ki se mudi na delovnem obisku v Beogradu, in jugoslovanski zunanji minister Milan Milutinović sta včeraj v Beogradu podpisala šest meddržavnih sporazumov, ki konkretizirajo sporazum o normalizaciji odnosov med državama, ki sta ga Hrvaska in ZRJ podpisali lani.

Granić je ocenil, da podpis sporazumov pomeni pomemben korak pri normalizaciji odnosov med državama, Milutinović pa je dejal, da so odnosi med državama

v vzponu, da se sodelovanje krepi ter da sta se Hrvaska in ZR Jugoslavija v zadnjem letu »načeli tehnologije dogovarjanja«.

Jugoslovanski zunanji minister je se posebej izpostavil pomen sporazuma o obmejnem prometu, s čimer se, po njegovih besedah, vzpostavlja meddržavna meja in oblikuje prostor za nemoten pretok državljanov. Po Milutinovićevih besedah pa naj bi v doglednem času resili tudi vprašanje dvojnega državljanstva in odprave vizumov. (STA/Hina)

LETALSKA NESREČA / PO ZADNJIH IN ŠE NEPOTRJENIH VESTEH NI PREŽIVELIH

Nad južnim Atlantikom trčila nemški tupoljev 154 in ameriški starlifter

V nemškem letalu 24 oseb, v ameriškem pa le devetčlanska posadka

trjuje dejstvo, da nobeno letalo ni poslalo klic v sili in da so satelitski posnetki ob domnevni uri trčenja nad južnim Atlantikom posneli kratek blisk. Nemška vojska (Bundeswehr) je izgubila vsako upanje, da je kdo preživel nesrečo. V to je prepričan tudi nemški obrambni mi-

nister Volker Ruehe. To je najhujša letalska nesreča nemškega vojnega letalstva po februarju 1975, ko je na Kreti strmoglavilo letalo transall z 42 ljudmi na krovu.

Tupoljev 154 je bilo letalo vzhodnonemškega državnega in partijskega voditelja Ericha Ho-

neckerja z dvama konferenčnima salonoma in predsedniškim udobjem. Letalo so pred slabim mesecem potanko pregledali. Resnici na ljubo, je Bundeswehr to letalo sovjetske proizvodnje v bistvu predelalo, saj so vanj razen trupa in treh reaktivnih motorjev vgradili najso-

dobnejšo zahodno tehnologijo. Posodobljeni Honeckerjev tupoljev je Bundeswehr pred časom uporabila kot izvidniško in kontrolno letalo nad bosansko-hercegovskim zračnim prostorom.

Prav zaradi najsodobnejše radarske opreme se marsikomu zdi čudno, kako sta lahko dve vojaški letali trčili. Trčenja med lovci niso redkost, a da trčita dve z vgrajeno sodobno radarsko opremo veliki letali, je res čudno.

V širokopotezni akciji iskanja sodelujejo poleg južnoafriških enot še tri letala nemškega vojnega letalstva, francoski transall in neko britansko izvidniško letalo. Iz Gabona je izplula tudi francoska fregata, ki ima na krovu helikopterje.

NOVICE

Na Norveškem drugi dan parlamentarnih volitev

OSLO - Na Norveškem je bil veraj drugi in zadnji dan parlamentarnih volitev, na katerih se za glasove 3, 3 milijona volilnih upravičencev in 165 sedežev v norveškem Stortingu (parlamentu) poteguje 22 strank. Za najpomembnejše velja vprašanje, ali bo sedanjemu premieru Tjorbjoernu Jaglandu in njegovi socialdemokratski stranki uspelo doseči boljši rezultat kot na zadnjih parlamentarnih volitvah leta 1993, ko so norveški socialdemokrati dobili 36, 9 odstotka glasov. V predvolilnem boju je Jagland napovedal, da bo v primeru, če bo stranka dosegla slabši rezultat, odstopil. (STA/dpa)

Robinsonova komisarka za človekove pravice OZN

ZENEVA - Na čelu visokega komisarjata za človekove pravice pri Združenih narodih bo za prihodnje štiri leta bivša irska predsednica Mary Robinson. Ta sposobna, vztrajna in priljubljena 52-letna odvetnica je že napovedala, da bo »glasnica vseh žrtev kršenja človekovih pravic po vsem svetu«. Po mnenju opazovalcev bo dala novega zagona tej ustanovi, ki pod vodstvom Ekvadora Joseja Ayala Lassa ni pretirano blestela.

Bivši general za zapahi zaradi umorov Baskov

MADRID - Španski sodnik Javier Gomez de Liano je odredil aretacijo bivšega generala španske policije Guardia civil Ebriqueja Rodrigueza Galinda zaradi vpletenosti v ugrabitev, mučenje in umora dveh domnevnih baskovskih teroristov (José Antonio Lasa in José Ignacio Zabala). General ni bil pripravljen plačati 25 milijonov pezet varščine »iz solidarnosti in lojalnosti do dveh svojih podrejenih, ki sta pod isto obtožbo že dalj časa v zaporu«. Enrique Rodriguez Galindo je bil 20 let vodilna osebnost v protiterorističnem boju, a je kot kaže bil vpleten tudi v umazano vojno proti baskovskim separatistom in je baje nudil kritje pripadnikom paravojske organizacije GAL, ki se je s terorističnimi metodami borila proti Baskom.

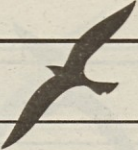
V Avstriji proces proti neonacistkam

DUNAJ - Na Dunaju se je začel proces proti štirim ženskam, ki so obtožene sodelovanja s skrajno neonacistično organizacijo VAPO (Izvenparlamentarna organizacija zvestobe ljudstvu). VAPO je odgovorna za številna nasilna ksenofobna in rasistična dejanja. Ženske se branijo, čes da v VAPO ženskam prepovedujejo politično delovanje.

Strmoglavil stealth

WASHINGTON - Neki nevidni lovski bombnik F-117 stealth je med nekim letalskim mitingom strmoglavil, potem ko je izgubil del repa. Pilot se je resil, v nekem poslopju pa so bile štiri osebe lažje ranjene. Pentagon je ukazal, da stealthi ne smejo leteti, dokler ne bodo vseh letal podrobno servisirali in odstranili morebitne okvare.

JOHANNESBURG - Namibijska ribiška ladja Tobias Hainyeko je včeraj 142 navtičnih milj od namibijskega Walfis bayja nasla razbitine nemškega vojaškega tupoljeva 154 (arhivski posnetek AP), ki je v soboto strmoglavil v vode Atlantskega oceana. Na krovu letala je bilo 24 oseb, pripadnikov nemške mornarice, ki so bili namenjeni v Cape Town na 75-letnico južnoafriške vojne mornarice. Kot kaže, je prislo nad južnim Atlantikom do trčenja med nemškim tupoljevom in ameriškim letalom transportnim letalom C-141 starlifter, ki je bil z devetčlansko posadko iz namibijskega Windhoek na namenjen na otok Ascension, a kamor ni nikoli prispel. Domnevo o trčenju po-

NOVICE

Slovesna proslava 50-letnice delovanja kleti Vinakoper

Prejsnji teden so v Kopru proslavili 50-letnico delovanja kleti Vinakoper. Ob tej priložnosti si je klet ogledal tudi predsednik Slovenije Milan Kučan.

Kolektiv koprške vinske kleti je pomembno obletnico praznoval z velikim zadoščenjem, saj se ni dolgo tega, kar se je podjetje nahajalo v hudih težavah, bilo je celo tik pred stečajem. Po nekaj letih in uspešni reorganizaciji dela in tehnike pa se je koprška klet povzpela med najuspešnejše in stiri leta služi z dobičkom. Mnogo je podjetje vlagalo zlasti v obnovo vinogradov, posodobili pa so tudi predelavo vina. Za posodobitev proizvodnje je slo v zadnjih letih 220 milijonov tolarjev, klet pa danes proda trikrat več vrhunskega vina kot leta 1990.

V Sloveniji ima klet pri prodaji vina 9-odstotni delež, pri svojem znanem refosku pa kar 30-odstotni delež.

Klet je postavila tudi novo, brzkone v Sloveniji sedaj najsodobnejšo prodajalno vina, v okviru katere deluje tudi samopostrežna crpalka, nekakšen "vinomat".

Mednarodni cvetličarski sejem Flormat v Padovi

Od 19. do 21. septembra bo v Padovi veliki mednarodni cvetličarski sejem Flormart, ki bo po napovedih organizatorjev letos še bogatejši od lanskega. Na rapologo je 80.000 kvadratnih metrov razstavnih prostorov, kjer bo rože razstavljalo preko 1000 proizvajalcev iz Italije, pa tudi iz številnih držav Evrope. V okviru sejma je predvidenih tudi več strokovnih srečanj, poleg številnih rož in okrasnih rastlin pa si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi nove stroje za urejanje vrtov.

Obvestilo za prašičerejce

Kmečka zveza obvešča prašičerejce, da so na razpolago registri za vpis prašičev. Zainteresirani rejci so vabljeni, da se zgasijo na osrednjem sedežu ali na podružnicah zveze, da podpišejo ustrezeni register. Kmečka zveza po potem poskrbela za njegovo vidimiranje pri veterinarski službi.

OKROŽNICA MINISTRSTVA ZA KMETIJSTVO

Vinska proizvodnja pod strogim nadzorstvom

KZ poziva vinogradnike, naj se strogo držijo veljavnih predpisov

Osrednji inšpektorat ministrstva za kmetijstvo je v zadnjih tednih ponovno razposlal na preiferične kontrolne organe okrožnico, s katero najavlja serijo inspekcij, ki so se že začele na kmetijskih podjetjih ob času trgatve.

V bistvu gre za že znane vsakoletne preglede, ki jih doživljajo tudi nasi vinogradniki in zadevajo vrsto predpisov in ukrepov proti morebitnim poskusom ponarejanja vinskega pridelka.

Cas trgatve in spravljavanja grozdja namreč sovpada z možnostjo (pri nas resnici na ljubo bolj teoretično), da pridelovalci vina tako ali drugače zagrešijo dejanja, ki po italijanskih in evropskih normah niso dovoljena.

Tako morajo naprimer imeti vsi za interesirani urejeni dokumentacijo o zalogah vina. Vrste grozdja, ki so namenjene pridelovanju raznih vrst vina morajo biti klasificirane po veljavnih predpisih. Prav tako morajo omenjene vrste grozdja vsebovati predpisano minimalno koncentracijo sladkorja (merila so različna glede na zemljepisno lego vinogradov v državi).

V okrožnici je tudi govor o kriterijih, ki jih je treba spoštovati pri morebitni

potrebi po krepitevi vin, ki bi kazale pre nizko alkoholno stopnjo. Prav tako gre spoštovati predpisane postopke pri morebitni krepitevi kislin, točno pa je tudi navedeno, kakšen naj bo postopek mešanja raznih sort.

Se zlasti je pomembno, da se v kletih ali tudi bližnjih prostorih ne nahajajo katerekoli snovi, iz katerih bi se dalo sklepati, da je vinski pridelek podvržen dodatkom ali procesom, ki niso v skladu z veljavnimi predpisi. Tudi v teh primerih so predvidene visoke denarne globe.

Okrožnica sega tudi v minimalne podrobnosti, zaradi česar najbrž tu nima smisla navajati vseh. Ministrstvo pa je inspekcije poostrilo se zlasti na tistih področjih v Italiji, kjer se pridelajo izredno velike količine grozdja in obstaja tudi realen problem ponarejanja vina.

Kmečka zveza vsekakor poziva vinogradnike, naj se strogo držijo veljavnih predpisov, ker so inspekcije tudi pri nas v teku in bodo trajale kar nekaj časa. Kdor pa bi se želel podrobneje seznaniti z omenjeno ministrsko okrožnico, jo lahko dobi v uradih zveze.

Prilagajanje hlevov novim predpisom

14. januarja letos je stopila v Italiji v veljavo direktiva 92/46 Evropske skupnosti, po kateri morajo govedorejci, pridelovalci mleka ustrezno prilagoditi hleve novim predpisom. Direktiva je postala zakon z dekretom predsednika republike 54/97, v katerem je zapovedanih nekaj važnih rokov za rejce, ki pridelujejo mleko. Poglejmo najvažnejše.

Do minulega 30. junija so morali opraviti prilagoditvena dela obrati in centri za zbiranje

mleka. Do 27. septembra letos morajo omenjeni centri prenehati z dejavnostjo, če niso vložili prošnje za priznanje na veterinarske servise.

Prav tako do 27. septembra morajo proizvajalci surovega mleka, ki je namenjeno mlečnim izdelkom (maslo, sir itd.) predstaviti veterinarskim servisom prošnjo za registracijo.

31. decembra letos se zaključijo postopek za priznanje in registracijo delujočih zbirnih centrov.

Do 27. marca 1998 morajo imeti kmetijska podjetja, ki so prosila za avtorizacijo po ministrskem dekretu 184/91, zaključen postopek registracije in avtorizacije.

Do 31. oktobra 1998 morajo imeti kmetijska podjetja, ki proizvajajo surovo mleko za izdelavo mlečnih izdelkov zaključena prilagoditvena dela, ki jih predvideva dekret 54/97.

Do 31. decembra 1998 morajo biti omenjena kmetijska podjetja registrirana in avtorizirana.

Prevoz grozdja ob trgatvi

Ker smo v obdobju trgatve, naj ponovno opozorimo, v katerih primerih mora prevoz spremljati spremna listina.

Dokumenti, ki spremljajo prevoze grozdja so lahko različni, glede na to, kdo prevoz opravlja, od kod in do kam gre prevoz, kdo je prejemnik in kdo je odposiljatelj grozdja itd. Zato se bomo omejili na najpogostejše slučaje za naše razmere.

Dokumenti, ki spremljajo omenjene prevoze, so lahko sledeti:

- navadna spremna listina (bolla d'accompagnamento)

- posebna spremna listina za vinogradniške proizvode, takojimenovani DOCO (Documento Commerciale Omologato)

- izjava o oprostitvi izstavitve spremnega dokumenta

Poglejmo sedaj seznam primerov.

Prevoz grozdja iz lastnega vinograda do lastne kleti (do 40 km razdalje):

- če prevoz opravlja vinogradnik - popolna oprostitve

- če prevoz opravlja prevoznik - izjava o oprostitvi

Prevoz grozdja iz vinograda do lastne kleti (nad 40 km razdalje):

- neglede na to, kdo opravlja prevoz - DOCO

Prevoz grozdja iz vinograda do zadružne kleti (za člane) do 40 km razdalje:

- če prevoz opravlja vinogradnik - izjava o oprostitvi

- če prevoz opravlja vinogradnik z letnim prometom pod 20 milijonov lir - izjava o oprostitvi

- če prevoz opravlja vinogradnik z letnim prometom nad 20 milijonov lir - navadna spremna listina

- če prevoz opravlja podjetje - prejemnik - DOCO

- če prevoz opravlja prevoznik za vinogradnika - izjava o oprostitvi

- če prevoz opravlja prevoznik za podjetje - DOCO

Prvoz grozdja iz vinograda do privatnega končnega uporabnika do 40 km razdalje:

- če prevoz opravlja vinogradnik - izjava o oprostitvi

- če prevoz opravlja končni uporabnik - DOCO

- če prevoz opravlja prevoznik za vinogradnika - izjava o oprostitvi

- če prevoz opravlja prevoznik za privatnika - DOCO

Strokovna služba Kmečke zveze

V ORGANIZACIJI KMETIJSKE ZADRUGE IN OB SODELOVANJU KMEČKE ZVEZE

Izlet ob kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni

V okviru tradicionalnega kmetijsko-zivilskega sejma v Gornji Radgoni je kot vsako leto Kmetijska zadruga, v sodelovanju s Kmečko zvezo, organizirala tridnevni izlet. Kot vselej, se je za izlet, ki poleg sejma vključuje se številne druge kmetijske in turistične točke, prijavilo veliko število ljudi, zaradi česar so bila tudi letos potrebna dva avtobusa. Tokrat pa je bila novost v tem, da avtobusa nista odpotovala istocasno, temveč v dveh izmenah. Prvi izlet je potekal v dneih 25., 26. in 27. avgusta, drugi pa 28., 29. in 30. avgusta. Obe izmeni sta imeli popolnoma enak program. Obakrat je udeležence spremljala in vodila g. Petra Jereb.

Izletniki so se odpravili na pot že navsezgodaj izpred Kmetijske Zadruga. Po prestopu meje z Avstrijo pri Trbizu se je avtobus podal po zelo zanimivi panoramski stari cesti, čez 1340 m visok prelaz do Spilfelda - Spilje blizu slovensko avstrijske meje, nad Mariborom. Tu so si ogledali biološko turistično kmetijo družin

ne Rupp, ki je predstavila kmetijo, način dela in trženja pridekov. Poleg vinogradništva, ki je ena najbolj pomembnih panog, s katero se družina ukvarja, prideluje se jabolčnik, sir in druge izdelke. Vse pridelajo na popolnoma biološki način. Za primer naj navedemo, da smejo za skropljenje vinske trte letno uporabljati največ 2,5 kg bakrenih pripravkov. Hrano, ki gostom ponujajo in ki je sami ne pridelajo, je tudi biološka, saj jo nabavijo od drugih bioloških kmetij. S kmetijo se ukvarjata gospodar in njegova žena, za pomoč imajo še nekatere zenske iz Slovenije. Nasi izletniki so neposredno okusili njihovo na več načinov pripravljeno biološko hrano ob kosilu, med katerim so seveda poskusili tudi njihova vina.

Po tem zanimivem ogledu in okusnem kosilu so prestopili mejo v Radgoni. Prenocitev je bila v Moravskih toplicah pri Murski Soboti, pred katero je bila večerja in možnost kopanja v bazenu s termalno vodo.

Naslednjega dne se je izlet nadaljeval na Madžarsko. Prestopili so mejo čez Hodoš in se peljali mimo termalnega mesta Heviz. V tem mestu se nahaja največje termalno jezero na Madžarskem, Gyögy-Tő. Jezero je bilo znano že v srednjem veku. Vodo so uporabljali najprej v strojarstvu, nato v zdravilne namene. Jezero je postalo termalni center po zaslugi grofa Györgya Festeticsa leta 1795, a je postalo bolj znano le v 19. stoletju. Jezero je veliko skoraj 5 ha. Izvir tople vode, ki ima okrog 33 stopinj, je v bistvu krater, globok približno 40 m. Voda je rahlo radioaktivna in dobro dene motnjam pri gibalnem in živčnem sistemu. Voda je v teh termah zelo težka, tako da so na dnu termalnega jezera pritrjene palice, za katere se morajo kopalci oprijeti, da jih ne bi potegnili na dno. Voznja se je nadaljevala proti mestecu Kiezehtaly ob znanem jezeru Balaton, kjer je bil na programu ogled vinske kleti Bacchus. Tu je bila tudi pokušnja vina in sira. Med drugimi vini so udeleženci iz

leta poskusili tudi tipični tokay. Sledil je ogled jezera Balaton in enourna vožnja z ladjo po jezeru. Kosilo je izletnike čakalo v cardy Gyngyosi Betyar, zgrajeni leta 1729, kjer je bil tudi folklorni program in ciganska glasba. Na Madžarski je izletnike spremljal tudi vodilni Zmag.

Po povratku v Moravske toplece je sledilo poljubno kopanje v tamkajšnjih termalnih vodah, večerja pa je bila v vinskem hramu Aleksander pri Moravcih.

Glavna točka tretjega dne je bil ogled kmetijsko-zivilskega sejma v Gornji Radgoni. Sledilo je kosilo v restavraciji Jelevov greben. Gospodar ima ob restavraciji veliko jelenov in muflonov, ki jih je kupil na Brionih.

Avtobus je nato krenil v Staro vas na Bizeljskem, kjer je bil na programu ogled proizvodne kleti za peneca vina družinskega podjetja Barbara International, ki je v lasti družine Istenic. Slednja je prejela že vrsto najvišjih nagrad za kakovost proizvedenih penecih vin, tudi

v Franciji. Zadnjo nagrado so prejeli letos na pobudi Vito 97 v Ljubljani. Po ogledu je sledila pokušnja, na koncu katere so odprli steklenico s sabljo.

Pred povratkom je sledila večerja v gostilni Luzar na Skocijanu pri Novem Mestu, za prvo izmeno. Udeleženci drugega turnusa so pa večerjali pri Treh lučkah na Krškem.

Udeleženci izleta so bili na splošno zelo zadovoljni s potekom izleta, čeprav so morali opraviti kar precej utrudljive vožnje. Locitev izleta v dve izmeni je bila po mnenju izletnikov veliko boljša, pozitivno je bilo tudi za organizatorje. Omenimo naj tudi, da je udeležence obeh izmen prisel v hotel pozdravit novi slovenski minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj.

Na koncu bralce obveščamo, da je prihodnji izlet Kmetijske zadruga tudi že tradicionalni izlet za oljkarje, in sicer v sredo, 22. in četrtek, 23. oktobra. Tokrat bo pot peljala na ogled oljčnih gajev v okolico Gardskega jezera.

dr. Magda Sturman

Mednarodno srečanje čebelarjev ob Gardskem jezeru

V kraju Lazise ob Gardskem jezeru bo konec prvega tedna v oktobru potekalo tradicionalno mednarodno srečanje čebelarjev. Manifestacija se odvija že osemnajst let zapored in je od začetkov prerasla v eno pomembnejših tovrstnih srečanj na evropski ravni.

Prireditve vsako leto privablja tisoče čebelarjev in obiskovalcev iz vse Evrope, poleg izredno založene razstave medu pa se v njenem okviru odvija tudi več znanstvenih srečanj.

Se zlasti vzbuja veliko zanimanje simpozij o zdravstveni terapiji s čebeljimi izdelki, ki se je v zadnjih letih izredno razvila in postala tudi med ljudmi popularna kot pomembna veja alternativne medicine. Znani so namreč naravni zdravilni učinki medu in drugih čebeljih proizvodov pri nekaterih obolenjih. Na srečanju o apiterapiji bo tudi letos sodelovalo lepo število uglednih znanstvenikov in raziskovalcev iz vsega sveta.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Torek, 16. septembra 1997

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

EVROPSKA MONETARNA UNIJA / PO SKLEPU EKONOMSKIH MINISTROV O DOLOČITVI MEDVALUTNIH RAZMERIH SPOMLADI 1998

Finančni trgi navdušeno sprejeli odločitev o anticipiranju ukrepov za uvedbo evra

S to potezo naj bi se izognili pojavom špekulacije - Na milanski borzi prava evforija, valute stabilne

Carlo Azeglio Ciampi

Antonio Fazio

MONDORF - Evropski finančni trgi so včeraj z navdušenjem - nekateri, kot italijanski celo z evforijo - reagirali na odločitev predstavnikov petnajstih držav Evropske unije, da za sedem mesecev anticipirajo rok za določitev centralnih bilateralnih razmerij med valutami, ki bodo sodelovale v tretji fazi Evropske monetarne unije. Indeks Mibtel je na milanski borzi že sredi dopoldneva napredoval za več kot dva odstotka, pogodbe

futures na državne obveznice pa so se od preteklega petka ovrednotile za eno liro. Na valutnem trgu je marka ohranila stabilne pozicije, dolar pa je sredi dneva izgubljal približno deset lir. Toda vrnimo se v Luksemburg, kjer se je v soboto končalo informalno srečanje ekonomsko-finančnih ministrov, na katerem je bil v bistvu sprejet italijanski predlog o anticipaciji evra. To sicer ne pomeni, da se bo njegovo postopno

uvajanje začelo že pred 1. januarjem 1999, kot je določeno v maastrichtski pogodbi, ampak pomeni, da bodo povprečna bilateralna razmerja med valutami določena že veliko prej, najbrž aprila ali maja prihodnje leto. Petnajstercja se je s to potezo odločila za preventivo, da bi preprečila zelo verjetne špekulacije pred uvedbo evra in vplivala na valutne trge, namesto da bi pasivno sprejemala njihove muhe. Sporočilo iz Mondorfa zato ni moglo biti bolj jasno: dovolj je z negotovostmi o monetarni uniji, o tem ali in kdaj bo prišlo do uresničenja skupne evropske valute.

Namesto januarja 1999 bodo torej medvalutna razmerja določena sedem mesecev pred v Maastrichtu določenim rokom, takrat, ko bo dokončno določen tudi seznam držav, ki bodo sodelovale v prvem krogu monetarne unije. O tem, da bo med njimi tudi Italija, zdaj praktično nihče več ne dvomi, kar je navdalo z velikim zadovoljstvom ne samo zakladnega ministra Ciampija, ampak tudi guvernerja Banke Italije Fazio. V Mondorfu sta bila delezna priznanj za velike korake, ki jih je Rim naredil na področju sanacije javnih financ, nadzorovanja inflacije in oživljanja gospodarstva. Edina ovira, ki jo je se treba odstraniti, je reformna socialne države, obvezna smer, če hočemo, da bodo doseženi rezultati tudi stabilni, opozarja Fazio, medtem ko je Ciampi optimist in naznanja, da bo sporazum dosežen v prihodnjih tednih. Z italijanskega zornega kota je prav ponovno zaupanje vase glavna značilnost neformalnega ministrskega sestanka v Luk-

semburgu, kjer so se jim pridružili tudi guvernerji centralnih bank petnajstih članic Unije. V Italiji so bili dogovori iz Mondorfa tudi včeraj v ospredju pozornosti in pozitivnih komentarjev. Guidalberto Guidi iz vodstva Confindustrie je anticipacijo evra ocenil kot zelo pomembno in opozoril, da je izpolnitev sprejetih obvez zdaj za Italijo še bolj obvezno. Naravnost presenetljive pa so novice iz Nemčije, kjer se mesece trajajoči

pesimizem končno umika vedrejšim ocenam. Po več pozitivnih podatkih zadnjih tednov, je včeraj tudi ekonomski raziskovalni zavod IFO iz Münchna potrdil, da bo Nemčija že letos uspela doseči 3-odstotno razmerje med deficitom in bruto domačim proizvodom. Osnova za izračun tega predvidevanja so popravljeni podatki o ekonomskih trendih, ki jih je pretekli teden objavil nemški osrednji statistični zavod.

BANKA ITALIJE / PO OSMIH LETIH OD PRVEGA PREDLOGA

Od včeraj v obtoku »težak« bankovec za 500 tisoč lir

URBINO - Od včeraj je v Italiji obtoku nov, polmilijonski bankovec, na katerem je upodobljen avtoportret slikarja Raffaella Sanzia, izdelan pa je po najnovejših tehnoloških metodah in varnostnih standardih. Kako tudi ne, saj za plačo povprečnega Italijana zadostujejo že trije takšni bankovci!

Zamisel o bankovcu za 500 tisoč lir se je rodila že leta 1989, v glavi nekdanjega guvernerja centralne banke in takratnega zakladnega ministra Guida Carlija. Njegov zakonski projekt, kot tudi tisti, ki ga je leta 1993 izdelal zakladni minister Barucci, pa sta ostala na papirju vse do letos, ko je zamisel o »težkem« bankovcu, ki so ga včeraj predstavili v rojstnem kraju Raffaella Urbino, končno uresnicil nekdanji guverner in danes minister Carlo Azeglio Ciampi. Čas bo pokazal, ali je bil tak bankovec res potreben, prvi odmevi pa niso ravno navdušeni.

HRVAŠKA / VČERAJ

Tudman odprl jesenski zagrebški velesejem

ZAGREB - Hrvaski predsednik Franjo Tudman je včeraj dopoldne na sejmišču v Zagrebu odprl 73. jesenski mednarodni zagrebški velesejem. Ob tem je pred številnimi gosti na slovesnosti, med njimi tudi slovenskim veleposlanikom Matijo Malesicem, poudaril, da gre za "vodilni sejem na Hrvaskem in v tem delu Evrope ter za enega simbolov Zgareba". Letos se na zagrebškem velesejmu predstavlja 2985 razstavljalcev iz 44 držav, med njimi tudi iz Slovenije. Sejem se razteza na 145.200 kvadratnih metrih razstavne površine, organizatorji pa v sedmih dneh, do nedelje, 21. septembra, pričakujejo približno 250.000 obiskovalcev.

Država partnerica, ki jo organizatorji vsako leto izberejo iz

kroga pomembnejših partnerskih držav Hrvaske, je letos Poljska. Tamkajšnje gospodarstvo se na jesenskem zagrebškem velesejmu predstavlja z 90 podjetji, ki razstavljajo na 1200 kvadratnih metrih površine. Slovenija je bila država partnerica na sejmu leta 1995.

Tudman je spregovoril tudi o strategiji gospodarskega razvoja države in ob tem poudaril, da "Hrvaska kljub vojni sodi med najmanj zadolžene države na prehodu, takoj za Slovenijo". Neposredno vojno škodo na Hrvaskem ocenjujejo na 25 milijard dolarjev, v stevilko pa niso všteti izdatki za pregnance in begunce, vendar pa je Hrvaska kljub temu uspela zagotoviti stabilno gospodarsko rast. (STA)

ZADRUŽNA KRASKA BANKA
Zadruga z.o.z.
TRST

15. SEPTEMBER 1997	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1719,00	1754,00
nemška marka	966,00	986,00
funt šterling	2752,00	2807,00
švicarski frank	1167,00	1197,00
belgijski frank	46,32	48,32
francoski frank	285,00	295,00
danska krona	251,00	261,00
norveška krona	232,00	242,00
švedska krona	219,00	229,00
kanadski dolar	1226,00	1266,00
portugalski eskudo	9,10	10,00
nizozemski gulden	852,00	877,00
avstrijski šiling	136,20	140,70
španska pezeta	11,06	12,16
grška drahma	5,89	6,69
irski šterling	2574,00	2654,00
japonski jen	13,87	14,77
avstralski dolar	1204,00	1274,00
madžarski florint	8,75	11,50
hrvaška kuna	270,00	280,00
slovenski tolar	10,30	10,70

KMEČKA BANKA - GORICA

15. SEPTEMBER 1997	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1719,00	1749,00
nemška marka	968,00	986,00
francoski frank	285,00	295,00
nizozemski gulden	852,00	877,00
belgijski frank	46,49	48,29
funt šterling	2731,00	2811,00
irski šterling	2558,00	2653,00
danska krona	252,00	262,00
grška drahma	6,01	6,61
kanadski dolar	1224,00	1259,00
švicarski frank	1168,00	1193,00
avstrijski šiling	136,33	140,83
slovenski tolar	10,30	10,60

MILANSKI DEVIZNI TRG

15. SEPTEMBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1715,810
EKU	1911,550
nemška marka	976,280
francoski frank	290,430
funt šterling	2.752,670
nizozemski gulden	866,880
belgijski frank	47,290
španska pezeta	11,561
danska krona	256,400
irski šterling	2596,540
grška drahma	6,176
portugalski eskudo	9,596
kanadski dolar	1233,510
japonski jen	14,266
švicarski frank	1183,320
avstrijski šiling	138,730
norveška krona	237,370
švedska krona	226,400
finska marka	327,190

MILANSKI BORZNI TRG

15. SEPTEMBER 1997			INDEKS MIB-30: +4,23		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	15.753	+3,65	Mediolanum	21.985	+0,34
Bca Comit	4.670	+0,71	Montedison	1.260	-0,39
Bca di Roma	1.600	+3,22	Parmalat	2.662	+1,25
Bca Fideuram	6.261	+2,08	Pirelli Spa	4.643	+1,00
Benetton	27.281	+1,25	Ras	14.870	+0,90
Credit	3.489	—	Rolo	22.592	+2,02
Edison	8.545	+2,22	Saipem	8.705	+2,26
Eni	10.084	+0,14	San Paolo To	12.852	+1,77
Fiat	5.579	+1,65	Sirti	10.147	+0,43
Generali	38.068	+1,60	TIIM	6.113	+2,76
Imi	16.842	+1,71	Telecom Ita	10.923	+1,26
Ina	2.584	+0,15			
Italgas	5.620	+2,79			
La Fondiaria	8.995	+1,53			
Mediaset	8.185	+2,15			
Mediobanca	12.395	+2,23			

NOVICE

Bogdan Tanjević dobil italijansko državljanstvo

RIM - Bogdan Tanjević, novi selektor italijanske košarkarske reprezentance, je prejšnji teden dobil italijansko državljanstvo. Vest je včeraj sporočil predsednik košarkarske zveze Petrucci med slovesnostjo, na kateri so nagradili reprezentante za osvojeno drugo mesto na evropskem prvenstvu. Tanjević je imel prej jugoslovansko državljanstvo.

Poseben status za Grafovo

HAMBURG -Poskodovana nemška teniška igralca Steffi Graf bo imela ob vrnitvi na igrišča poseben status s strani združenja teniskih profesionalk WTA. Združenje je sedemkratni zmagovalki Wimbledonu obljubilo, da bo na jakostni lestvici tretirana kot sostevalka ena, na enak način kot je ta položaj pred njo že imela Monika Seles po vrnitvi na igrišča po atentatu v Hamburgu.

Alesi v Sauber, Hill pri Prostu

HAMBURG - Dan po tem, ko je Damon Hill podpisal pogodbo z ekipo formule 1 Prost-Mugen-Honda, je sedaj že tudi jasno, kje bo vozil prihodnjo sezono Jean Alesi. Pri ekipi Sauber bo tako 33-letni Francoz zamenjal mladega Italijana Giannija Morbidellija, ki s to švicarsko ekipo nima podpisane pogodbe. »Alesi bo pri nas najmanj dve leti,« je povedal Sauberjev predstavnik za stike z javnostjo Gustav Baesig. "Sauber ima velik tehnični potencial. To je ekipa, ki se se razvija in jaz bom imel pri tem razvoju proste roke, " je po podpisu pogodbe povedal Jean Alesi. V ekipi Petra Sauberja bo prihodnjo sezono dirkal se Anglez Johnny Herbert. Tudi svetovni prvak Damon Hill je z Alainom Prostem končno našel skupni jezik. 37-letni Britanec bo v ekipi ostal do leta 2000 in bo vozil skupaj s Francozem Oliverom Panisom.

Obvestila**SZ BOR**

sporoca, da se bo v ponedeljek, 22. t. m., pričela telovadba za mlajše in starejše gospe pod vodstvom profesorice Silve Meulje oz. profesorja Franka Drasića. Vadbene ure bodo na voljo zjutraj, popoldne in zvečer, prosto na izbiro. Sprejemamo vpisovanja tudi za mosko skupino, ob torkih zvečer. Za vpisovanje in informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

PLAVALNI KLUB BOR

obvešča, da so se začela vpisovanja v začetniški plavalni tečaj (od 4. leta dalje), osnovno in nadaljevalno solo plavanja za otroke in mladino, sportno solo plavanja, tekmovalno skupino ter rekreacijo za odrasle vsak dan, ob ponedeljku do petka (do konca meseca) od 11.00 do 13.30 na tel. st. 51377

PLANINSKA ODESKA SK DEVIN IN SZ SLOGA

prirediti v nedeljo, 21. t. m., izlet z društvenim kombijem ter osebnimi avtomobili na jezero Bordaglia in vzpon na Passo Pascoli (Forni Avoltri). Za informacije tel. 208373 (Luciano) in 226283 (Viktor).

SZ BOR - SEKCIJA AEROBIKE

sprejema vpisovanja za novo sezono. Tecaji bodo v popoldanskih in večernih urah ter bodo namenjeni mlajšim in starejšim. Za dodatne informacije tel. v tajništvo (tel. 51377).

SK BRDINA

sporoča vsem članom in tekmovalcem, da bo informativni sestanek za naslednjo smučarsko sezono jutri, 17. septembra, v domu Brdina na Opcinah s pricetkom ob 20.30.

SHINKAI KARATE KLUB

vabi clane na treninge karateja. Urniki: OTROCI, rumeni, oranžni in zeleni pasovi v sredah in petkih od 18. do 19.30; plavi, rjavi in črni pasovi ob torkih in četrtkih od 18. do 19.30. ODRASLI: barvani pasovi ob torkih in petkih od 20.30 do 22. ure; črni pasovi ob sredah od 20.30 do 22. ure. Novi člani se lahko vpisejo v telovadnici Silvestri, ul. sv. Nazarija na Proseku v zgoraj navedenih urnikih ali poklicejo na tel. st. 327342.

ZDRUŽENA NOGOMETNA EKIPA GAJE

najmlajših (letnik 1983/84) vabi fante, ki že igrajo v raznih klubih, da se jim pridružijo! Tel. 226115, vsak dan od 17. do 19. ure.

SZ DOM GORICA - sekcija orodne telovadbe

in sportne ritmične gimnastike sporoča, da so se treningi SRG že pričeli in da so vpisovanja novincev in novink možna med urami treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ali na tel. st. 0481/82087 v večernih urah.

SD KONTOVEL - košarkarska sekcija

obvešča, da se košarkarski treningi nadaljujejo na odprtem igrišču na Kontovelu, kot sledi: ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 17.30 za letnike 1987/88/89 ter ob torkih in četrtkih ob 16.30 do 17.30 za letnike 1990 in mlajše. Za informacije: Kristjan Briscik tel. 229470.

SD BREG - nogometna sekcija

vpisuje v tekmovalni sezoni 1997/1998 otroke, rojene v letih 1991, 1990, 1989 in starejše. Zainteresirani se lahko zgledajo v sportnem centru Brega v Dolini vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 17.30 do 19. ure.

GIMNASTICNI ODESK SZ BOR

poroča, da poteka vpisovanje telovadk za letošnjo sezono v Borovem sportnem centru (tudi po telefonu na st. 51377) vsak dan od 11.30 do 13.30. Vpis je mogoč tudi preko telefonske tajnice, ob navedbi priimka, imena, rojstne letnice in telefonske številke prijavitelke.

MINIBASKET BOR

Košarkarska sekcija Bora zacenja tudi letos tečaje minibasketa. Vsi treningi bodo na Stadionu 1. maja s sledečimi urniki: najmlajši (letniki 89, 90, 91) ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.00 do 18.00; starejši (letniki 87, 88) ob torkih od 17.30 do 18.30 in ob petkih od 16.00 do 17.00 v mali telovadnici. Pojasnila: Corbatti 361476 ob uri kosila.

NOGOMET / PRVO KOLO V POKALU UEFA

Udinese gostuje v Lodzu, v Mariboru slavni Ajax

Videmčani prvič v Evropi - Danes še tekme Inter - Neuchatel, Vitoria Guimaraes - Lazio in Sampdoria - Athletic Bilbao

VIDEM, MARIBOR - Nogometasi videmskega Udineseja bodo danes v Lodzu doživeli evropski krst. Prvic v zgodovini kluba bodo namrec nastopili v pokalu UEFA, njihov nasprotnik pa bo ekipa poljskega prvaka Widzewa. Nasprotnik je povsem v dometu Udineseja, kateremu je precej zrasla samozavest po zmagi v prvenstveni tekmi v Lecceju. Widzew ni neznan nasprotnik, saj je v predkolu pokala prvakov igral proti Parmi in dvakrat izgubil (v Lodzu 1:3 in v Parmi 0:4) in tako namesto v ligi prvakov pristal v pokalu UEFA.

Za slovenske ljubitelje nogometa pa bo danes najbolj zanimivo v Mariboru, kjer bo gostoval slavni Ajax iz Amsterdamu. Slovenski prvak je seveda brez večjih možnosti za presenečenje, se posebej tudi zato, ker mariborčani tudi v slovenskem prvenstvu ne igrajo najbolje. Srečanje se bo začelo ob 17.30, neposredni prenos pa na drugem programu TV Slovenije.

Poleg Udineseja bodo danes nastopile se tri italijanske ekipe. Se najljazje-

ga nasprotnika bi moral vsaj na papirju imeti Inter, ki bo v Milanu gostil švicarski Neuchatel. Precej težje delo bosta imela Lazio in Sampdoria. Rimljani bodo gostovali v Guimaraesu pri Vitorii, ki je lani v prvem krogu pokala UEFA izločila Parmo, Sampdoria pa bo gostila šapnski Athletic iz Bilbao.

Vse štiri tekme italijanskih ekip bodo tudi po televiziji. Neposredni prenos tekme med Widzewom in Udinesejem se bo na RAI 2 začel ob 18.30, med Interjem in Neuchatelom ob 20.45 po RAI 1, med Vitorio Guimaraes in Laziom ob 22. uri po TMC, medtem ko bo posnetek tekme med Sampdorijo in Athleticom Bilbao na sporedu ob 22.45 po RAI 1.

PARI 1. KOLA: MPKC Mozir (Blr) - Dinamo Tbilisi (Gruz); Rotor Volgograd (Rus) - Oerebro (Sve); Jazz Pori (Fin) - Muenchen 1860 (Nem); **Branik Maribor - Ajax Amsterdam (Niz);** Beitar Jeruzalem (Izr) - FC Brugge (Bel); Trabzonspor (Tur) - Bochum (Nem); Karlsruhe (Nem) - Anorthosis Fama-

gusta (Cip); **Widzew Lodz (Pol) - Udinese (Ita);** Austria Salzburg (Avt) - Anderlecht (Bel); MTK Budapest (Mad) - Alania Vladikavkaz (Rus); FC Sion (Svi) - Spartak Moskva (Rus); Steaua Bukaresta (Rom) - Fenerbahce (Tur); Twente Enschede (Niz) - Lillestroem (Nor); Paok Solun (Grc) - Arsenal London (Ang); Excelsior Moucron (Bel) - Metz (Fra); Aarhus (Dan) - Nantes (Fra); Croatia (Hrv) - Grasshoppers (Svi); Schalke 04 (Nem) - Hajduk (Hrv); Bastia (Fra) - Benfica (Port); Girondins Bordeaux (Fra) - Aston Villa (Ang); OFI Kreta (Grc) - Ferencvaros (Mad); Lyon (Fra) - Broendby (Dan); Rapid Dunaj (Avt) - Hapoel Petah Tikva (Izr); **Sampdoria (Ita) - Athletic Bilbao (Spa); Inter (Ita) - Neuchatel Xamax (Svi);** Deportivo La Coruna (Spa) - Auxerre (Fra); Real Valladolid (Spa) - Skonto Riga (Lat); Strassbourg (Fra) - Glasgow Rangers (Skot); Celtic Glasgow (Skot) - Liverpool (Ang); Vitesse Arnhem (Niz) - Braga (Port); Atletico Madrid (Spa) - Leicester City (Ang); **Vitoria Guimaraes (Port) - Lazio (Ita).**

ODBOJKA / EVROPSKO PRVENSTVO

Skoraj tako kot na Ol v Atlanti

ZRJ na 2. mestu prehitela Italijo - Se Bernardi vrača?

AMSTERDAM - Reakcija je bila pričakovana. Sportni, se bolj pa medijski svet, doživlja tretje mesto italijanske odbojkarske reprezentance na evropskem prvenstvu na Nizozemskem kot neuspeh, čeprav to pravzaprav ni. Navsezadnje se je v Eindhovnu ponovil vrstni red z olimpijskih iger v Atlanti, le da je ZRJ Jugoslavija na drugem mestu prehitela »azzurre«. Za Nizozemce, ki so prvič osvojili naslov celinskega prvaka, se je že prej vedelo, da jim bo pred domačimi gledalci naslov težko usel. Konec koncev so Italijane v zadnjem letu vedno premagali, na EP pa so povrh nastopili z manj spremenjeno (čeprav se vedno mlajšo) ekipo od Bebetove. Res pa je, da Italija ta čas za »tulipani« se bolj zaostaja kot pred letom dni in, kot je pokazalo EP, tudi za močne Jugoslovane »azzurri« ne pred-

stavljajo več nepremagljive ovire. S tem se bodo morali ljubitelji odbojke v Italiji pač sprijazniti, saj sedanja garnitura igralcev ni dorasla nekdanji in je sploh vprašanje, če jo bo sploh kdaj dosegla. Zato pa tudi ni čudno, da se že širijo govorice o tem, da bi na prihodnjem svetovnem prvenstvu, ki bo novembra leta 1998 na japonskem, za Italijo spet lahko zaigral kdo izmed veteranov, v prvi vrsti Lorenzo Bernardi, ki ima navsezadnje samo 28 let in je torej na primer za tri leta mlajši od kapetana Gardinija.

Nedeljski izidi, za 1. mesto: Nizozemska - ZRJ 3:1 (15:11, 10:15, 15:10, 15:9), **za 3. mesto:** Italija - Francija 3:1 (15:2, 15:6, 10:15, 15:8), **za 5. mesto:** Rusija - Češka 3:0 (15:10, 15:9, 15:9), **za 7. mesto:** Ukrajina - Slovaška 3:0 (15:3, 15:13, 15:13).

NEDELJSKI IZIDI...NEDELJSKI IZIDI...NEDELJSKI IZIDI...

**Motociklizem
Na VN Katalonije Rossi potrdil naslov prvaka**

BARCELONA - Avstralec Michael Doohan je na nedeljski motociklistični dirki za veliko nagrado Katalonije v Barceloni zmagal v 12., letošnji predzadnji dirki v razredu do 250 kubičnih centimetrov pred Spancema Carlosom Checo in Alexom Crivillo. Doohan, ki si je že zagotovil letošnjo skupno zmago v svojem razredu, je 25 krogov prevozil najhitreje, drugouvršceni Checa je zaostal za 0, 432, tretji Criville pa za 1, 750 tisočinke sekunde. Avstralec je z nedeljsko zmago dosegel že 46. skupno zmago v bogati karieri.

V razredu do 125 kubičnih centimetrov je zmagal Valentino Rossi pred Japoncema Kazuto Sakato in Noboru Ueda ter tako samo potrdil naslov svetovnega prvaka, v razredu do 250 kubičnih centimetrov pa je slavil Nemec Ralf Waldmann. Drugo mesto je dosegel Max Biaggi, tretji pa je bil Japonec Tohru Ukawa.

Nogomet**A liga: Fiorentina in Inter s polnim izkupičkom**

IZIDI 2. KOLA: Brescia - Sampdoria 3:3, Lecce - Udinese 1:2, Milan - Lazio 1:1, Bologna - Inter 2:4, Fiorentina - Bari 3:1, Napoli - Empoli 2:1, Parma - Atalanta 2:2, Roma - Juventus 0:0, Vicenza - Piacenza 3:2.

VRSTNI RED: Fiorentina in Inter

6, Atalanta, Parma, Lazio, Roma, Juventus in Sampdoria 4, Udinese, Vicenza in Napoli 3, Milan 2, Brescia in Piacenza 1, Empoli, Lecce, Bologna in Bari 0.

PRIHODNJE KOLO: Atalanta - Sampdoria, Bari - Bologna, Empoli - Lazio, Inter - Fiorentina, Juventus - Brescia, Piacenza - Parma, Roma - Lecce, Vicenza - Napoli, Udinese - Milan.

V B ligi trije na vrhu

IZIDI 3. KOLA: Ancona - Genoa 4:3, Cagliari - Castelsangro 1:1, Chievo - Salernitana 1:1, Andria - Pescara 3:0, Monza - Venezia 1:0, Padova - Verona 0:0, Perugia - Lucchese 1:0, Reggiana - Ravenna 1:1, Reggina - Treviso 0:0, Torino - Foggia 1:1.

VRSTNI RED: Perugia, Cagliari in Ancona 7, Venezia in Andria 6, Salernitana in Castelsangro 5, Monza, Lucchese, Torino, Chievo, Reggiana, Reggina in Verona 4, Ravenna in Treviso 2, Foggia, Padova, Genoa in Pescara 1.

V C2 ligi Triestina dve točki do vrha

IZIDI 3. KOLA: Albinese - Pro Vercelli 2:2, Cremona - Leffe 0:1, Giorgione - Biellese 4:0, Mestre - Varese 2:0, Novara - Mantova 0:2, Pro Sesto - Triestina 1:1, Sandoma - Ospitaletto 1:1, Solbiatese - Cittadella 0:1, Voghera - Pro Patria 1:2.

VRSTNI RED: Mestre in Cittadella 7, Mantova, Pro Patria in Varese 6, Giorgione, Triestina in Pro Sesto 5,

Voghera, Leffe in Biellese 4, Solbiatese 3, Pro Vercelli, Albinese, Ospitaletto in Sandoma 2, Cremona 1, Novara 0.

PRIHODNJE KOLO: Triestina - Solbiatese

V SNL prvak Maribor pri dnu lestvice, Primorje in Hit v vodstvu

IZIDI 7. KOLA: Maribor - Primorje 0:1, Hit Gorica - Rudar 2:0, SCT Olimpija - Potrosnik 1:0, Publikum - Korotan 4:1, Mura - SET Vevče 1:0.

VRSTNI RED: Primorje 16, HIT Gorica 15, Publikum in Mura 12, Potrosnik in Korotan 10, SCT Olimpija 9, Maribor 7, Rudar 5, SET Vevče 4.

Totocalcio

PRAVILNA NAPOVED: 11X X11 1X1 XX2X; DOBITKI: 13 (342 dobitnikov) 23.675.000 lir; 12 (8240 dobitnikov) 980.600 lir.

Totogol

PRAVILNA KOMBINACIJA: 1-5-15-18-23-25-29-30; DOBITKI: 8 (6 dobitnikov) 724.179.000 lir; 7 (1377 dobitnikov) 2.363.500 lir; 6 (56.799 dobitnikov) 56.700 lir.

Totip

PRAVILNA NAPOVED: X2 21 22 21 11 11; DODATNA DIRKA: 8 - 7; DOBITKI: 14 (1 dobitnik) 835.745.000 lir; 12 (1 dobitnik) 417.405.000 lir; 11 (55 dobitnikov) 7.589.000 lir; 10 (824 dobitnikov) 506.000 lir.

VUELTA

Piccoli dobil sedmo etapo

V rumenem Alex Zülle

ALAMENDRA - LEJO - Zmagovalec 10. najdaljše etape iz Cordobe v Alamedralejo na 52. kolesarski dirki po Spaniji je Mariano Piccoli, ki je v finishu premagal Spanca Juana Carlosa Vicaria. Oba sta pobegnila ze po 44-tih kilometrih in sta v cilj prisla 28 sekund pred glavino. Tretji je bil Slovak Jan Svorda.

Vodilni v skupni uvrstitvi Svicar Alex Zuelle je za zmagovalcem zaostal za dobri dve minuti in obdržal vodstvo. Piccoli je včeraj osvojil sedmo etapno zmago v karieri.

KOŠARKA / ZAČETEK V SLOVENIJI

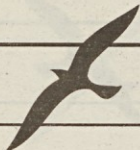
Zmaga Kraškega zidarja nad Polzelo največje presenečenje 1. kola

Jan Budin je bil z 21 točkami med najbolj zaslužnimi za prestižno zmago

V prvem krogu novega slovenskega košarkarskega prvenstva je Kraski zidar na domačem igrišču v sportni dvorani v Sežani premagal favorizirano Kovinotehno Savinjsko Polzelo z rezultatom 87:84 (38:34). V sezanski sportni dvorani se je v petek, kajti ta tekma je bila odigrana dan prej zaradi praznovanja 50-letnice obstoja sezanskega gradbenega podjetja

Kraski zidar in prvega sponzorja sezanske ekipe. Ekipa Polzele je prisla v Sežano kot velik favorit. Lansko drugo mostvo v Sloveniji se je za to sezono se okrepilo z dvema kvalitetnima igralcema, reprezentantom Romanom Horvatom iz Olimpije in Primorcem Valterjem Jeklinom iz Tolmina, ki je lani igral v Krskem. Vendar pa favoriti ne zmagujejo vedno in tako je tudi tokrat velika Polzela padla pred malo vendar borbeno ekipo Kraskega zidarja. Velik delež v tej pomembni zmagi v prvem krogu je prispeval tudi zamejski Slovenec Jan Budin. V tem prvem krogu je Jan za ekipo Kraskega zidarja prispeval 21 točk in bil tudi drugi strelec tega srečanja. Navdušil pa je prisotno občinstvo s svojimi atraktivnimi potezami, lepimi prodori in zabijanjem in kar je najvažnejše: dal je velik delež za to veliko sezansko zmago. Trener Kraskega zidarja Mario Gerjević je ob koncu srečanja pohvalil vse igralce, posebej pa prav Jana Budina in se najmlajšega v ekipi 215 cm visokega mladega reprezentanta Slovenije Primoza Brezca, ki je dal kar 31 kosev na prvi tekmi, ki jo je odigral od prve do zadnje minute. (Ranko Strekelj)

IZIDI 1. KOLA: Kraski zidar - Polzela 87:84, Union Olimpija - Maribor Branik 68:54, Maribor Ovni - Litostroj Slovan 61:65, Postojna - Krka 85:74, Idrija - Krsko 73:66, Pivovarna Lasko - Helios 87:67.

ROLKANJE / PRI NOVARI

Na EP Mateja Bogatec 2. v štafeti

G. Masiero oškodovan

V Ornavassu pri Novari je bilo konec tedna na programu evropsko prvenstvo v rolkanju, na katerem so zelo uspešno nastopili tudi člani kriske Mladine, kjer se še posebej veselijo uspehov svoje najmlajše tekmovalke Mateje Bogatec (na sliki), ki je v štafeti skupaj z Zapalajevom in Arigonijevom pritekla srebrno kolajno med mladinkami. Bogatecova je tekla kot druga in s 3. mesta napredovala na drugo. Uspeh je toliko večji, saj je bila vključena v eno kategorijo starejšo reprezentanco.

Mesto v ekipi si je priborila z zelo dobrim nastopom v zasledovalnem tekmu med naraščajnicami, kjer se je med 40 tekmovalkami uvrstila na 11. mesto, potem ko je bila tudi na 8 km dolgem prologu v soboto dopoldne prav tako enajsta. V isti konkurenci je med fanti tekla tudi Jara Kosuta. Na prologu je zasedel 22. mesto, popoldne pa je z dobrim tekmovalcem na 18 km izboljšal svoj položaj za dve mesti in pristal v prvi polovici udeležencev. Nastopil je tudi v naraščajniški štafeti, ki je osvojila 15. mesto. Med mladinci je v dresu Italije nastopil David Bogatec, ki je morda sam pri sebi pričakoval nekaj več, toda 15. mesto med več kot 40 mladinci (v prologu je bil 17.) vsekakor predstavlja dober rezultat. V štafeti so mladinci osvojili najbolj nevaležno 4. mesto. David

ro pa je bil prvi tudi s štafeto. V absolutni konkurenci je bil najboljši Italijan Alfio Di Gregorio, na splošno pa je bila italijanska reprezentanca zelo uspešna.

Prvenstvo je istočasno veljalo tudi za točkovanje za svetovni pokal, v okviru katerega bo naslednja tekma ob 25. do 28. septembra v Gajerju v Nemčiji.

ro pa je bil prvi tudi s štafeto. V absolutni konkurenci je bil najboljši Italijan Alfio Di Gregorio, na splošno pa je bila italijanska reprezentanca zelo uspešna.

Prvenstvo je istočasno veljalo tudi za točkovanje za svetovni pokal, v okviru katerega bo naslednja tekma ob 25. do 28. septembra v Gajerju v Nemčiji.

ODBOJKA / POKAL BAZOVIŠKIH ŽRTEV V PRIREDBI ŠZ SLOGA

Boljši od Koimpexa je bil samo slovenski prvak Koper

Drugo mesto predstavlja za združeno ekipo velik uspeh - Dobri nastopi mladih igralk Pule, Brno je razočaral - Konec tedna še moški turnir

Letošnji ženski odbojarski turnir za Pokal bazovskih žrtev je bil po kakovosti prav gotovo eden najboljših v zadnjih letih, številna publika, ki si je tekme ogledala, pa je s svojo prisotnostjo tudi poplaca la trud, ki so ga organizatorji, odborniki odbojarskega odseka SZ Sloga, vložili v izvedbo turnirja samega.

Nedeljske tekme so se začele v znamenju velikega izenačenja na uvodni tekmi med Koimpexom in Pulo. Naša ekipa je nastopila v se nepopolni postavi, med odsotnimi igralkami pa so bile tudi izkušene Barbara Gregori, Katja Fabrizi in Rossana Benevol. Ostale pa so vsekakor znale vse odsotnosti premestiti z zelo borbeno igro, agresivno obrambo in dobro igro ob mreži. Koimpex je sicer slavil s 3:1, vendar je tekma trajala več kot dve uri. Mlade igralk

iz Pule (ki sicer z nekaterimi starejšimi soigralkami nastopajo v hrvaski A ligi) so odigrale zelo dobro tekmo in so našim dekletom vse do zadnjega grenile pot do zmage, kot jasno kažejo tudi delni izidi.

Tudi druga tekma se je zaključila po starih setih. V prvem je slovenski državni prvak Kemiplas že vodil s 14:9, ko je ekipi iz Brna uspelo situacijo obrniti v svojo korist. V nadaljevanju pa je bil boljši Kemiplas in prav osvojeni set v tej tekmi je bilo vse, kar je česka ekipa zmagala na tem turnirju. Uvrstitev Brna pomeni za ekipo prav gotovo razočaranje. Sesterka je v zadnjih dveh letih osvojila prehodni pokal in je prav gotovo tudi letos računala vsaj na boljše uvrstitev, če že ne na končno prvo mesto. Igralke so odpovedale tudi na poldanski tekmi proti Puli, ki je z najboljšim nastopom

Bogato nagajevanje in številni gostje

na turnirju nadigrala svoje česke nasprotnice.

Zadnja tekma je bila tudi odločilna v boju za prvo mesto. V primerjavi z jutranjo tekmo je v vrste Koimpexa tokrat prišla tudi Rossana Benevol, trener Blahuta pa je igralke zvrstil na igrišču v različnih vlogah. V prvem setu so bile boljše igralk iz Kopra, v nadaljevanju pa so se Koimpexove igralk boljše nasprotnicam povsem enakovredno upirale. Skoda, da se jim je izmuznila osvojitve seta, ki bi si ga prav gotovo zaslužile. Vsekakor pa predstavlja osvojitve drugega mesta na turnirju za našo ekipo velik uspeh. Sicer se pozna, da so se v polnem teknu priprave in da marsičesa na treningih igralk se niso specifično vadile, vendar je že sedaj jasno, da je ekipa na dobri poti in da se ji v takem sestavu ni bati blizajočega se prvenstva.

Tekmovanjem je sledilo nagajevanje, na katerem so bili prisotni tudi vsi ugledni gostje, ki so si turnir ogledali, med temi predsednik pokrajinskega odbora CONI Stelio Borri, član državnega odbora FIPAV Paolo Ruggieri, podpredsednik deželne odbojarske zveze Boris Zerjal, predsednik ZSSDI

Jure Kufersin in Katja Fabrizi, predstavnik gostilne Veto, ki je bila pokrovitelj turnirja. Lastniki tega znane gostinskega obrata so s svojim pokroviteljstvom nad turnirjem se enkrat dokazali, kako jim je rast odbojke in društva Sloge pri srcu.

Prisotne so nagovorili Slogin tajnik Ivan Peterlin, predsednik Vojko Miot, Stelio Borri, Paolo Ruggieri in Jure Kufersin, vsi pa so v svojih posegih poudarili pomembnost turnirja, ki že vrsto let pri nas združuje igralk različnih narodnosti in državljanstev.

V nagradni sklad so pokale in plakete prispevali Vladni komisariat FJK, Občina Trst, Pokrajina Trst, Dežela FJK, ZSSDI, Združena kraska banka, Nova TKB, podjetje Quick, pok-

rajinski in deželni odbor CONI in deželni odbor FIPAV. Pokal so prejele vse nastopajoče ekipe, zmagovalec Kemiplas pa tudi prehodni pokal Bazovskih žrtev, delo umetnika Pavla Hrovatina. S plaketami pa so bile nagajene Tina Lipicer (Kemiplas) kot najboljša napadalka, Mojca Klepac (Kemiplas) kot najboljša podajalica in Eva Vicenzi (Koimpex) kot najboljša igralka turnirja.

Sloginih proslav v spomin na štiri bazovske žrtve s tem se ni konec, saj bo že v nedeljo na sporedu še moška izvedba pokala. Na tem turnirju, o katerem bomo se poročali, bodo nastopili OK Fuzinar z Raven na Koroskem, avstrijski prvoligaš Dob AICH Puntigamer, OK Rijeka in seveda Koimpex.

Nedeljski izidi: Koimpex - Pula 3:1 (15:13, 11:15, 15:12, 15:13), Kemiplas - Brno 3:1 (14:16, 15:9, 15:5, 15:11), Brno - Pula 0:3 (1:15, 6:15, 6:15), Koimpex - Kemiplas 0:3 (5:15, 11:15, 13:15). **Vrstni red:** 1. Kemiplas, 2. Koimpex, 3. Pula, 4. Brno.

KOIMPEX: Benevol, Cok, Furlan, B. in P. Gregori, Gruden, Mamillo, Molassi, Pertot, Piccoli, Sossi, Vincenzi.

(INKA)

Udeležence letošnjega turnirja (Foto KROMA)

NOGOMET / NAŠI FANTJE

Danes prva tekma

Pomerila se bosta Breg A in Primorec

S tekmo med Bregom A in Primorcem se bo danes na nogometnem igrišču v Dolini ob 20. uri začel tretji nogometni turnir »Naši fantje«, ki ga organizira SD Breg v spomin na prezgodaj umrle Bregove nogometase Flavio Diminicha, Paola Monda in Davida Maura.

V naslednjih dneh (17., 18. in 19. septembra) bodo na sporedu še naslednje tekme: Primorje - Domio, Breg B - Juricani, Chiarbola - Costalunga. Zmagovalci se bodo uvrstili v polfinale (zmagovalec 1. proti zmagovalcu 3. in zmagovalec 2. proti zmagovalcu 2. tekme), ki bo 23. in 24. septembra, finale pa bo 26. septembra. Vse tekme bodo na igrišču SD Breg v Dolini ob 20. uri, samo finalna tekma pa se bo začela ob 19. uri.

Na dosedanjih dveh turnirjih je slavila enajsterica Domia.

NOGOMET / DEŽELNI POKAL ZA 1. AL

Vesna naprej na račun Sovodenj

Zaradi boljše razlike v zadetkih si je uvrstitev v nadaljnjo fazo deželnega pokala za mostva 1. amaterske lige zagotovila kraska Vesna in to prav na račun Sovodenj, ki pa se vedno lahko upajo, saj bodo pri sestavi parov za drugi del poleg zmagovalcev skupin prisle v postev tudi štiri najboljše drugouvrščene ekipe.

Vesna - San Lorenzo 6:2 (4:0)
STRELCI ZA VESNO: Sirca (5, 40 in 85), Kriscjak (12), Versa (31), Sedmak (71).

VESNA: De Rota, Kriscjak (Grassi), Giovini, Sannini, Banel, Cutrara, Versa (Pussini), Lakoselj, Sirca, Silvestri (Erbi), Sedmak.

Vesna nadaljuje s pozitivnimi predprvenstvenimi nastopi. Tokrat je povsem nadigrala nasprotnika, s katerim bo nastopila tudi v ligi. Treba je povedati, da San Lorenzo v Krizu ni pokazal nicesar in je precej olajšal delo Krizanov, ki pa so se spet izkazali z dobro igro in to kljub temu, da so nastopili brez treh

igralcev, kot so Malusà, Sambaldi in kapetan Soavi. Posebno razpoložen je bil Sirca, ki je dosegel kar tri zadetke.

Isonzo - Sovodnje 1:1 (0:1)
SOVODNJE: Tommasi, Devetak, Tomsig, Interbartolo, Bregant, Cescutti (Sambo), Bastiani, Peteani, Cecotti, Fajt, Businelli.

Sovodnje bi lahko sebi v prid odločile tekmo že v prvem polcasu. Po lepem zadetku Fajta, ki je preigral dva branilca in vratarja, so imeli namreč gostje se tri resne priložnosti za zadetek: dvakrat z Bastianijem, enkrat s Cecottijem, ki je zelo dobro opravil krstni nastop v dresu Sovodenj. Bivši igralec Juventine je pokazal že dobro stopnjo uigranosti, ne le s svojima bivšima soigralcema Bastianijem in Peteanijem, ampak tudi s Fajtom in Businellijem, kar je se posebej spodbudno. V drugem polcasu so gostitelji dobro reagirali, pokazali več in že po šestih minutah dosegli izenačujoči zadetek.

NOGOMET / DEŽELNI POKAL ZA 2. IN 3. AL

Vrsta porazov ekip slovenskih društev

Uspešen samo trebenski Primorec

Gladko je premagal Venus - Breg A se v burji ni znašel - Mladost utrujena

Breg - Chiarbola 0:2 (0:1)

Breg: Gregori, Botteri, Paoletti, Naldi, Maiorano, Dagri, (Buzzi), Sancin, Praselj, Canelli, Vuk, Paoli (Vesnaver).

Tudi v drugem srečanju deželnega pokala so brežani izgubili. Srečanje je pogojevala močna burja, katere zgleda, da so bolj navajeni igralci Chiarbole, saj so slednji, takoj v uvodnih minutah presli v vodstvo.

V drugem polcasu pa, ko so brežani imeli veter v hrbet, tega niso izkoristili in nasprotnik je dosegel se en zadetek. Domacini so sicer zadeli preko s Prasljem iz kota in Naldi je iz prostega strela resno zaposlil nasprotnikovega vratarja. A to je bilo vse. (E.B.)

Buttrio - Breg B 3:1 (1:0)

Strelec za Breg: Marussi v 55. minuti BREG B: Bolcato, Scibilia, Babudri, Ota (Martini), Luisa, Fiorido, Russo (Asselti), Biondi, Marussi, Rocchetti, Bozzi (Svara).

Tudi drugi nastop v deželnem pokalu se je končal slabo za drugo Bregovo postavo, ki je proti Buttriu sicer zaigrala dobro in imela več od igre, toda Dolinčani svojih priložnosti niso znali izkoristiti, medtem ko so bili domacini

veliko bolj konkretni v protinapadih. Brežani so po izenačenju na 1:1 stalno napadali in igrali na zmago, toda s tem so precej razredčili svoje obrambne vrste, kar so zelo izkušeni domacini izkoristili in zanesljivo zmagali.

Kljub porazu pa je bil trener Tommasi zadovoljen z nastopom svojih varovancev, ki so se dobro borili, pokazali pa so tudi napredek v igri.

Mladost - Piedimonte 0:2 (0:2)

MLADOST: Gergolet, Argentin, Gorjan, Kobal, Zin, Sità, Manià, Marussig, Peter Gergolet (Monticolo), David Gergolet, Caiffa.

Doberdobci so bili proti nasprotniku brez prave moči in si niso priigrali nobene resne priložnosti za gol, za nateček pa so zadnje pol ure igrali v desetih zaradi izključitve Argentina. Da ne bo nesporazumov, Piedimonte jih ni nadigral, tekma je bila bolj ali manj enakovredna, le da so bili gostje hitrejši in bolj sveži. »Veliko igramo in treniramo in to se potem na igrišču tudi pozna,« je povedal Peter Gergolet. Spodbuden je bil nastop Diega Gergolet, ki je po poškodbi obeh vratarjev Harlanda in Perica priskočil na pomoč

društvu, včeraj pa se izkazal z nekaj dobrimi posegi.

Kras - Campanelle 1:7 (0:4)

STRELEC ZA KRAS: Mauro (82).

KRAS: Nardin, Mauro, Pauluzzi, Bastianelli, Cocolo, Angelini, Vodopivec (Scrigner), Bernè (Rebelc), Succi, Chies, Silvagni.

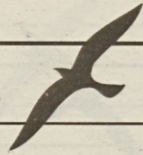
Kras je proti Campanellam takoj na začetku tekme imel lepo priložnost za zadetek s Silvagnijem, nato pa je povsem popustil in že v prvem polcasu iz lastne mreže pobral štiri zoge, v drugem delu pa se tri. Castni zadetek je sedem minut pred koncem dosegel Mauro.

Venus - Primorec 0:3 (0:1)

STRELCI ZA PRIMOREC: Bulich (37), Savino (84) in Sorrentino (86).

PRIMOREC: Martellani, Girardi, Parovel, Policardi, Leghissi, Naperotti, Savino, Sorrentino, Giasi (Procentese), Bulich (Srebrnich), Predonzan.

Primorec je tudi proti Venusu dosegel gladko zmago, čeprav ne tako lahko kot kaže rezultat, saj sta zadnja dva zadetka padla prav v zadnjih minutah tekme. Vsekakor je bila premoč trebenskega mostva precej očitna.

LJUBLJANA / 50 LET PO UVELJAVITVI

Pariška mirovna pogodba odslej tudi v slovenščini

Besedilo so včeraj predstavili na zunanjem ministrstvu

LJUBLJANA - Natanko petdeset let po uveljavitvi Pariške mirovne pogodbe smo integralno prevodno besedilo tega dokumenta, ki je v marsicem temeljna listina za slovenski narod in državo, dobili tudi Slovenci. Knjigo so včeraj predstavili na zunanjem ministrstvu, ki se tako vključuje v praznovanje 50-letnice priključitve Primorske matični državi.

Državni podsekretar v zunanjem ministrstvu Joze Sušmelj, pobudnik prevoda, je poudaril, da so zdaj v slovenščino prevedene vse temeljne listine, ki se nanašajo na odnose z Italijo, od Londonskega memoranduma, do Osimskih sporazumov, Rimske pogodbe in Videmskega sporazuma o maloobmejnem prometu. Celoten projekt prevoda Pariške mirovne pogodbe, podpisane 10. februarja 1947, je trajal leto in pol, pri njem pa so sodelovali strokovnjaki z različnih področij.

Predgovor k slovenskemu prevodu pogodbe sta napisala Mirjam Skrk in Borut Bohte z Instituta za mednarodno pravo Pravne fakultete. Delo je bilo v slovenščino prevedeno na temelju angleškega izvirnika ter ob upoštevanju francoskega izvirnika in srbskega prevoda. Ob prevajanju je bilo precej pozornosti namenjene imenom ob slovensko-italijanski meji, saj original pogodbe uporablja le italijanska imena.

Najpomembnejši del mirovne pogodbe za Slovence so določbe o mejah med tedanjo FLRJ in Italijo, s katerimi je bil odpravljen rapalski režim iz leta 1920.

Mirjam Skrk je na predstavitvi knjige poudarila pomen tega dokumenta, ki je v veljavo stopil 15. septembra 1947, za Slovenijo. Pariška mirovna pogodba je v večjem delu določila slovensko zahodno mejo, z izjemo Trsta in okolice ter severnega dela Istre. Tega vprašanja tedaj zaradi nasprotnih si stališč italijanske in jugoslovanske strani ni bilo moč rešiti, zato je bilo ustanovljeno Svobodno trzasko ozemlje (STO), ki dejansko nikoli ni zazivel, je pa z njegovo ustanovitvijo prenehala italijanska suverenost nad tem območjem. S Pariško pogodbo, je se poudarila Skrkova, Slovenija de iure se ni prisla do morja, to se je namreč zgodilo sele

sedem let kasneje po sklenitvi Londonskega memoranduma.

Borut Bohte je pojasnil, da je namen predgovora k prevodu pojasniti nekatere, za danes ključne poudarke iz pogodbe, ki kažejo, da so zavezniki Italijo v pogodbi obravnavali kot državo premaganko, četudi je italijanska diplomacija uspela ublažiti nekatere trde formulacije iz preambule. Pariška mirovna pogodba vsebuje tudi pomembne politične klavzule, s katerimi se Italija med drugim zavezuje, da bo spoštovala temeljne človekove pravice.

Prevod ni pomemben zgolj s političnega vidika, temveč tudi zato, ker se z njim gradi slovenščina kot diplomatski jezik,

sta poudarila oba mednarodnopravna strokovnjaka, Skrkova pa je opozorila, da pravno nasledstvo Pariške mirovne pogodbe ostaja delikatno pravno in politično vprašanje. Pogodba namreč spada med t.i. kvazizaprte pogodbe, pri čemer so snovalci prezrli možnost nastanka novih držav, ki so bile v okviru svojih nekdanih držav neposredno vključene v vojno. Med taksne nedvomno spada Slovenija.

Zanimivo je tudi, da so na pogajanjih za sklenitev pogodbe v Parizu v okviru jugoslovanske delegacije sodelovali številni Slovenci. Vodja delegacije je bil Edvard Kardelj, eden od starih namestnikov delegacije pa je bil Boris Kidrič. (STA)

AVSTRIJA / LIGA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

Podpora zahtevam manjšine

Državc mora zagotoviti radijski in TV spored po evropskih standardih

DUNAJ/CELOVEC - Število organizacij, ki podpira zahtevo obeh osrednjih kulturni organizaciji koroskih Slovencev po uvedbi celodnevne radijskega sporeda in razširitev slovenskih televizijskih oddaj raste iz dneva v dan. Zahtevo je zdaj podprla tudi Avstrijska liga za človekove pravice na Dunaju, ki v posebnem pismu zveznemu kanclerju Viktorju Klimi zahteva pravocasnno ukrepanje v smislu podpisne akcije Slovenske prosvetne zveze in Krščanske kulturne zveze ter Delovne skupnosti »Koroška«.

Ker je manjšinska zaščita zadeva človekovih pravic - tako Liga za človekove pravice - pozivamo avstrijsko zvezno vlado in vodstvo Avstrijske radiotelevizije (ORF), naj takoj omogoči sodobno in polno medijsko pokrivanje slovenske narodnostne skupnosti na Koroskem na podlagi evropskih standardov. Liga za človekove pravice pri tem konkretno ome-

nja koncept sosedskega radia, katerega je že večkrat soglasno podprl tudi sosvet za koroške Slovence pri Uradu zveznega kanclerja.

Organizacija, katere predsednik je bivši predsednik avstrijske odvetniške zbornice Walter Schuppich, njegov namestnik pa drugi predsednik državnega zbora Heinrich Neisser, v pismu tudi izrecno poudarja, da je država Avstrija obvezana, da zagotovi koroskim Slovincem radijske in televizijske oddaje na državni radiotelevizijski službi in da je zanjo vsakršno odprava manjšine na privatni sektor nesprejemljivo.

»Koncept sosedskega radia da bi omogočil nadaljevanje in poglobitev uspešnega delovanja slovenskega uredništva Avstrijske radiotelevizije v prid obeh narodov na Koroskem«, zaključuje Liga za človekove pravice pismo avstrijski vladi in ORF-u.

Ivan Lukan

NOVICE

Predstavniki evropskih manjšin spoznavajo Furlane

VIDEM - Skupina evropskih etnografov, novinarjev in dijakov, ki zastopajo razne evropske narodne skupnosti, so od včeraj v Vidmu, da bi spoznali furlansko stvarnost. Obisk skupine je organizirala ustanova »Friuli nel mondo«, finansiral pa evropski urad za manjšinske jezike.

Smisel obiska, je poudaril ravnatelj ustanove Ferruccio Clavara, je dvojen: po eni strani seznaniti predstavnike evropskih manjšin s furlansko stvarnostjo, po drugi pa preučiti, kako so razne manjšine v Evropi rešile manjšinske probleme. Gostje iz Evrope bodo v Furlaniji do sobote, srečali pa se bodo tudi z deželnimi in krajevnimi političnimi predstavniki.

Dougherty po 52 letih spet v Sloveniji

LJUBLJANA - Predsednik ZZB NOB Ivan Dolničar je včeraj s sodelavci sprejel polkovnika ameriških zračnih sil v poklju Charlesa R. Doughertyja, ki je te dni na obisku v Sloveniji, so sporočili iz ZZB NOB.

Med vojno aktivnemu pilotu Doughertyju so Nemci spomladi 1945 na izvidniškem poletu v bližini Kopra poskodovali letalo in je moral prisilno odskočiti s padalom. Te dni je po 52 letih obiskal kraje in ljudi, ki so ga takrat skrivali pred Nemci in mu nato iz partizanskega letališča v Beli krajini pomagali nazaj v domovino. Ameriški pilot se je med svojim obiskom v Sloveniji udeležil tudi proslav ob 50-letnici priključitve Primorske matični domovini v Ljubljani in Novi Gorici. (STA)

SENOŽEČE / USPEH MLADIH REJCEV

Belka si je v Z. Radgoni priborila zlato kolajno

SENOŽEČE - Mladi kmetovalec Niko Meden in njegova soproga Irena sta ponosna na zlato medaljo, ki si jo je na kmetijsekm sejmu v Gornji Radgoni priborila dvoletna telica sivorjave pasme Belka. V izboru med svojimi predstavnicami je bila najlepša, odlikovala se je z elegantno hojo, lepo visoko postavbo, predvsem pa s svojim umirjenim karakterjem in ubogljivostjo. Zaradi navedenih kvalitiet sta zakonca Meden ob strokovni pomoči Kmetijsko veterinarskega zavoda iz Nove Gorice izbrala med 44 glavami zivine prav Belko, ki je odnesla zlato medaljo in zgonec prav na Primorsko.

Vsi so navdušeni nad uspehom mlade Belke, se najbolj pa vse tri hčerke Anika, Monika in Nakita (na fotografiji z očetom), ki imajo nadvse rade živali, pa tudi na pasjo jih grenejo.

Tekst in foto Olga Knez

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19 ob delavnikih), pri podjetjih, na univerzi in na solah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev do sobote, 20. septembra. Za informacije tel. 390613.

Nova gledališka sezona se bo začela v petek, 3. oktobra s predstavo La Contrade »Antonio Freno«. Režija Francesco Macedonio.

Provinciassieme 1997

Nabrežina - knjižnica: v četrtek, 18. t. m., ob 20.30 predvajanje televizijske oddaje Rai »La classe di Stuparich« (Stuparichev razred) Lile Cepak. Režija G. Penco.

LONJER

Na sedežu društva bo v petek, 19. t. m., ob 20.30 gostovalo Benesko gledališče s komedijo »Usak minut je na palanka«. Sodeluje glasbena skupina Korenine.

GORICA

Goriski grad

V okviru serije komičnih predstav pod naslovom »Un castello di risate« bo jutri, 17. t. m., ob 20.45 na sporedu komedija Daria Foja in France Rame »Coppia aperta, quasi spalancata« v izvedbi gledališča »Malocchi & Profumi«.

RAZNE PRIREDITVE

KOROŠKA

TINJE

Katoliški dom Sodalitas: danes, 16. t. m., ob 19.30 predavanje dr. M. Nemetscheka »V življenju se učiti umreti«.

CELOVEC

Mohorjeva hisa: jutri, 17. t. m., ob 19. uri informacijski večer »Denarce, kje si? Možnosti uresničevanja manjšinskih projektov s pomočjo Evropske unije«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Dvorana Tripovich V soboto, 4. oktobra, ob 20.30 koncert Akademskemu zboru M. Glinka iz S. Petersburga pod vodstvom Vladislava Cernusenka. Informacije na Glasbeni matici - tel. (040) 418605.

Provinciassieme 1997

Zgonik - Sportno kulturni center: v petek, 19. t. m., ob 21. uri koncert kvinteta Jazzy and Classic. skladbe Astora Piazzolle in Clauda Bollinga.

Trst - Avditorij konzervatorija G. Tartini: v soboto, 20. t. m., ob 20.30 »Moldavski glasovi«.

Park bivše umobolnice - Bar Il posto delle fragole

V petek, 19. t. m., ob 21. uri koncert s skupino rock Flexy Gang.

REPENTABOR

Repentabska cerkev - Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe

Prvi koncert bo v nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri. Nastopili bodo Crtomir Sisković (violina), Simona

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, v organizaciji Trgovinske zbornice, trž. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzasko občine, pokrajine in dezele FJK.

Miramar - Konjunsica: do 30.11. je na ogled velika razstava o zgodovini Dačanov. Obiščete jo lahko vsak dan od 9. do 19. ure.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 8. do 19. ure (grad od 9. do 18. ure).

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1): do 12. oktobra je na ogled starodavna japonska grafična umetnost. Urnik: vsak dan (razen ponedeljka) od 9. do 19. ure, ob torkih in sredo tudi od 20. do 24. ure.

Mestni naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): razstavo »Znanost med fantazijo in realnostjo« - stare knjige iz knjižnice mestnega naravoslovnega muzeja« do podaljšali do 21. t. m. Urnik ogleda: vsak dan, razen ponedeljka, od 8.30 do 13.30.

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 14.9. razstavlja Franca Batich.

Gledališče Miela: do 30. t. m., razstavlja svoja olja s pasjimi portreti Rachelle Oatman iz Zda. Urnik: ob delavnikih: 18-20

Galerija Torbandena: razstavlja Wolfgang Wiedner.

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren: do 28. t. m., bo v okviru pobud Provinciassieme '97 odprta razstava »Stene« Davida Skerlja in Antonia Sofianopula. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

REPENTABOR

Na Tabru: v okviru pobud Provinciassieme '97 je na ogled razstava novejših del na bar-

red A, B in Carta giovani.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev do sobote, 20. septembra. Za informacije tel. 390613.

Nova gledališka sezona se bo začela v petek, 3. oktobra s predstavo La Contrade »Antonio Freno«. Režija Francesco Macedonio.

Provinciassieme 1997

Nabrežina - knjižnica: v četrtek, 18. t. m., ob 20.30 predvajanje televizijske oddaje Rai »La classe di Stuparich« (Stuparichev razred) Lile Cepak. Režija G. Penco.

LONJER

Na sedežu društva bo v petek, 19. t. m., ob 20.30 gostovalo Benesko gledališče s komedijo »Usak minut je na palanka«. Sodeluje glasbena skupina Korenine.

GORICA

Goriski grad

V okviru serije komičnih predstav pod naslovom »Un castello di risate« bo jutri, 17. t. m., ob 20.45 na sporedu komedija Daria Foja in France Rame »Coppia aperta, quasi spalancata« v izvedbi gledališča »Malocchi & Profumi«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K & k center: v petek, 19. t. m., ob 20. uri predstava »Abraham«. Gostuje gledališka skupina iz Gmünda.

BOROVLEJE

Pri Cingelcu na Trati: v soboto, 20. t. m., ob 19.30 koncert z Vladom Kreslinom.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Sveti Gori

V nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri otvoritveni koncert Kulturnega doma za sezono 1997/98 (izven abonmaja). V cerkvi bo nastopil akademski zbor Mihail Glinka iz Sankt Peterburga pod vodstvom Vladislava Cernusenka. Vstop v cerkev bo s koncertnim listom, ki ga predhodno dvignete na upravi Kulturnega doma, organiziran je tudi avtobusni prevoz. Za informacije tel. (0038665) 25608.

V Kulturnem domu lahko do 6. oktobra vpisete glasbeni abonma, sedeže pa potrdite do 30. t. m. (tudi po telefonu), novi abonenti se lahko vpisejo od 1. do 6. oktobra.

LJUBLJANA

Festivalna dvorana

Jutri, 17. t. m., ob 20. uri koncert ameriške skupine underground rocka »Dead Moon«.

vanem lesu Giuseppeja Torsellija. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

PADRIČE

Raziskovalni center Area- paviljon E1: do 27. t. m. je na ogled razstava »Realfiction - Natura Naturans 2« - razstavljajo umetniki iz Slovenije, Hrvaske, Češke, Avstrije, Poljske, Nizozemske, Nemčije in Italije. Urnik: 10.30-13, 16-18.30, ob praznikih 10.30-13, zaprto ob ponedeljkih.

MILJE

Sedež turistične ustanove: na ogled je fotografiska razstava Silvia Stagnija »Muja med preteklostjo in sedanjostjo«.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

GORICA

Pokrajinski muzej na gradu: razstavo »Perujski zakladi« so podaljšali do 5. oktobra. Urnik ogleda: ob torkih, sredo, četrtek in petkih od 10. do 18. ure; ob sobotah in nedeljah od 10. do 22. ure, ob 19. in ob 21. uri vodena obiska.

SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 26. t. m. bodo na ogled dela španske slikarke Marise Casado.

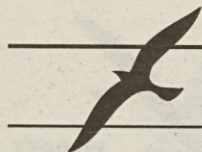
KOROŠKA

CELOVEC

Novi deželni arhiv (St. Rupprechter Strasse 7): do 19. t. m. je na ogled razstava »Koroška, Avstrija, Evropa - Kulturne dobrine 12. stoletja«.

SVEČE

Stara šola: na ogled je razstava prof. Petra Fistra »Arhitektura in prostor«.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Gustav**

20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik

6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Melba Ruffo in Stefano Ziantoni), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo

10.00 Film: I due orfanelli (kom., It. '47, r. M. Mattoli, i. Totò, C. Campanini, Isa Barzizza)

11.30 Dnevnik

11.35 Aktualna odd.: Verde-mattina (vodita Janira Majello in Luca Sardella)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Film: Mogli pericolose (kom., It. '58, r. L. Comencini, i. Sylva Koscina, Nino Taranto)

16.00 Mladinski variete Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mario Serio), vmes risanke in nan. Boy meets world

18.00 Dnevnik

18.10 Nan.: Gospa iz Westa - Vlak - Očetje in sinovi (i. Jane Seymour, Joe Lando)

19.50 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik in sport

20.40 Nogomet: Inter - Neuchatel Xamas (pokal UEFA)

22.40 Dnevnik

22.45 Nogomet: Sampdoria - Athletic Bilbao

0.25 Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme

1.00 Aktualno: Gledališče (2. del), 1.25 Filozofija: Sossio Giametta

1.30 Nočni pogovori: Sottovoce - Potihoma

1.45 Film

RAI 2

6.25 Variete: Videocomic

7.00 Nad.: Zelene jagode

7.35 Varjete za najmlajše, vmes (10.00) nan. Lassie

10.25 Sereno variabile

10.35 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara

11.45 Dnevnik

12.00 Dokumenti: Callas Day - Maria Callas, glas stoletja - Spomin nanjko ob 20. obletnici smrti

13.00 Dnevnik

13.30 Dok.: Callas Day - Podobe (sodelujejo Pavarotti, Z. Metha, G. Pretre, G. Di Stefano, A. Boccelli, itd.)

16.15 17.15 Dnevnik

18.10 Vreme, dnevnik, sport

18.25 Nogomet: Widzew Lodz - Udinese (pokal UEFA)

20.30 Dnevnik

20.50 Variete: Maria schiava & regina - Spomin na Mario Callas (vodi P. Limiti)

22.50 Callas Day - Lirika: Tosca (2. dej., G. Puccini, pojejo M. Callas, T. Gobbi, C. Felice Cillario, r. F. Zeffirelli, '64)

23.30 Dnevnik

0.00 Vreme, nočni dnevnik, nočni sport

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, vreme

8.30 Dokumenti: Geo

9.00 Film: Pubblicitario offresi (kom., ZDA '85)

10.30 Aktualno: Italijanska ustava, 11.00 Grand Tour

12.00 Dnevnik, 12.15 Sport

12.20 Nad.: In nome della famiglia

14.00 Deželne vesti, dnevnik

14.50 Tgr - Puliamo il mondo

15.00 Aktualno: Report

15.35 Sportno popoldne: košarka, bezbol, 16.30 kotalkanje, atletika

17.00 Dok.: Geo magazine

18.25 Nad.: In nome della famiglia

19.00 Dnevnik, deželne vesti

20.00 Variete: Blob

20.25 Nan.: Friends

20.50 TV film: Dietro la facciata (krim., ZDA '93, i. Hal Halbrook, B. Hale)

22.30 Dnevnik, deželne vesti

22.55 Aktualno: Numero Zero, 23.55 Io le scriverei

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare

6.50 TV film: La saga del padrino (dram., ZDA '77)

8.30 Pregled tiska

10.00 Nad.: Perla nera, 10.30 I due volti dell' amore, 11.00 Regina

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualno: Forum

13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.30 Film: Il grande capitano (biog., ZDA '59, i. R. Stack, Bette Davis)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.35 Glasbeni variete: Stelle del Mediterraneo

23.00 Film: Il colore viola (dram., ZDA '85, r. S. Spielberg, i. D. Glover, W. Goldberg, M. Avery)

2.05 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Nan.: Komisar Scali

9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)

11.30 Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)

15.45 Aktualne teme iz vsakdana: Verissimo

15.50 TV film: Tutto l' amore che vi lascio (dram., ZDA '95, i. Jill Eikenberry, Lloyd Bridges)

17.50 Aktualne teme: verissimo (vodi Marco Lioni)

18.35 Kviz: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Paperissima Sprint (vodi Michele Hunziker)

20.45 Film: Insonnia d' amore (kom., ZDA '93, i. Tom Hanks, Meg Ryan)

22.50 Dnevnik

23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.00 Nočni dnevnik Tg5 (vodi Enrico Mentana)

1.15 Sgarbi quotidiani

1.30 Paperissima sprint

ITALIA 1

6.40 Otroški variete, vmes Ciao Ciao mattina in risanke

9.20 Nan.: Mc Gyver, 10.25 Strade di San Francisco, 11.25 Chips

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti

12.55 Otroški variete Ciao Ciao Parade in risanke

14.00 Nan.: Baywatch, 15.00 Beverly Hills

16.00 Variete za najmlajše: Sorridi, c'è Bim Bum Bam, 17.25 Sorridi, c'è Bim Bum Bam

17.30 Nan.: Sweet Valley High - Koma, 18.00 Willy, princ v Bel Airu

18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio

19.05 Variete: Fuego (vodi Alessia Marcuzzi)

19.45 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.40 Film: La mia rivale (dram., ZDA '94, i. Tori Spelling, K. Martin)

22.40 Film: La finestra della camera da letto (krim., ZDA '87, i. S. Guttenberg, Isabelle Huppert)

0.40 Fatti e misfatti

0.50 Italija 1 sport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi

13.40 21.30 50-letnica priključitve Gorice Italiji

18.30 Superdog Black

19.00 Nan.: First and Ten

20.30 Sotto questo sole...

23.30 Nan.: First and Ten

0.00 Film: Cominciò per gioco

MONTECARLO

12.45 19.30, 22.30, 1.40 Dnevnik, 13.00, 19.50 Sport

12.10 Nan.: Parker Lewis

14.15 Film: Allegro non troppo (ris., It. '77)

16.30 Nan.: Switch

18.00 Variete: Poletni Zap zap

20.10 Caron dei Tg

20.30 Film: La bella e la bestia (fant., ZDA '76)

22.00 Nogomet: Vitoria Golmares - Lazio, 0.05 Atletico Madrid - Leicester

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama

9.00 Vceraj, danes, jutri

9.05 Videoring

9.35 Tedenski izbor: nan. Lovejoy (VB, 1. ep.)

10.25 Film: Brubaker (dram., ZDA)

12.30 Dok. oddaja: Na kamnu nov gozd

13.00 Poročila

13.05 TV igrice: Lingo (ponovitev)

13.35 Videostrani

13.55 Tedenski izbor: Po domače, 14.50 TV konferenca, 15.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus

15.55 Mostovi

16.25 TV prodaja

16.55 Videostrani

17.00 Obzornik

17.10 Otroški program: Taborniki in skavti (35. oddaja), 17.25 Nizozemska nad. Med vetrom in vodo (6. del)

17.45 Zlati prah: Železna pec

18.00 Po Sloveniji

18.40 TV igrice: Kolo sreče

19.10 Vceraj, danes, jutri

19.15 Risanke

19.30 TV Dnevnik, vreme, sport

20.05 Gore in ljudje

21.00 Studio City

21.55 Vceraj, danes, jutri

22.00 Odmevi, vreme, sport

22.45 Nemska nanizanka: Kir Royal (r. Helmut Dietl, i. Franz Zaver Kroetz, Santa Berger, Dieter Hildebrandt, 3. epizoda)

23.45 Svet poroca

0.15 Studio City

1.00 Videoring

1.30 Videostrani

Koper

15.00 Euronews

16.10 Vzporedna življenja

17.00 Dok. oddaja: El Dorado

17.30 TV sola

18.00 Program v slov. jeziku: Primorski magazin

18.30 Gost tedna

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport

19.25 Risanke: Super Book

20.00 Dokumentarna oddaja: Divje zivali, 20.30 Globus

21.00 Nogomet: Maribor Teatonic - Ajax Amsterdam (pokal UEFA)

21.00 TV Dnevnik Vsedanes, vreme

23.00 Piranski glasbeni večer

Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Intelakta v živo; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Ekološki kotichek; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 18.30 Minute za jazz; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Glasb. utrinki; 21.05 Igra; 21.55 Medigra; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.40 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost; 14.00 Drobničice; 15.30 DIO, šport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Pozor, snemamo; 17.00 Glasba ob 5-ih; 18.45 Črna kronika; 19.30 Leva scena; 21.00 Zavrtite, uganite; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.25 Spot-400; 22.30 Štos - Še v torek obujamo spomine.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Operne

melodije; 11.05 Človek in zdravje; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Repriza; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 DIO; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Ezej; 17.00 Vokalna glasba; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S solističnih in komornih koncertov; 21.56 Poigra; 22.05 Logos; 22.25 Glasba našega časa; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Slov. glasba: Do konca in naprej; 11.00 Horoskop; 11.30 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 18.00 do 19.00 Glasba in informacije; 19.30 do 20.00 Glasba; 20.00 do 22.00 Iz kulturnega sveta; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah, Drobci zgodovine; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 govorimo o...; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla singel;

10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 O manjšinah; 12.00 Ballo è bello, 13.00 L' una blu; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.50 Rap; 18.15 Male istrske zgodbe; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Glasb. vrtljak; 8.30 Odprimo knjigo pravljic; 8.45 Glasba za vse okuse; 9.30 Izbrani listi; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 4. nad.), nato Pop music; 12.00 Kratki časi, nato Glasb. predah; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Ob Rižani in Rokavi, v iskanju slov. Istre; 15.15 Hop, Cefizelj!; 16.00 Moški in bogovi; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: A. Schönberg; 18.00 Roman: Ostrigeca! (M. Tomšič, r. S. Verč, 23. del); 18.15 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Lestvica glasbe; 17.00 Športni komentar; 18.30 Otroški vrtljak; 20.30 Smeh in glasba (vsakih 14 dn).

Radio Koroška

18.10-19.00 Otroška oddaja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik o.o. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.o. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

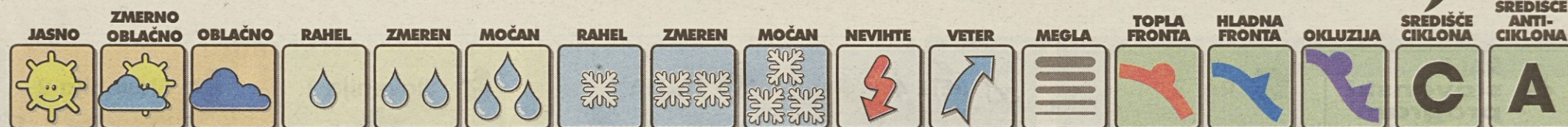
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1998
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Od severovzhoda doteka nad naše kraje razmeroma hladen in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.48
in zatone ob 19.11.
Dolžina dneva 12.23.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 19.29 in
zatone ob 6.22.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.51 najnižje -57 cm, ob 10.12 najvišje 54 cm, ob 16.18 najnižje -45 cm, ob 22.15 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.24 najnižje -56 cm, ob 10.42 najvišje 56 cm, ob 16.52 najnižje -49 cm, ob 22.51 najvišje 46 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

MORJE

Morje razgibano,
temperatura morja 20
stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vreme na počutje zdravih ljudi ne bo bistveno vplivalo.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	18	2000 m.....	7
1000 m.....	13	2500 m.....	6
1500 m.....	9	2864 m.....	4

DANES

Danes bo pretežno jasno. Burja na Primorskem bo oslabela. Zjutraj bo padelek po kotlinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 8, v izpostavljenih legah okoli 0, na Primorskem 13, najvišje dnevne od 16 do 21, na Primorskem okoli 24 stopinj C.

JUTRI

V sredo in četrtek bo pretežno jasno. Postopoma bo topleje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Charles naj prepusti prestol Williamu

LONDON - Po smrti princese Diane bi več kot polovica Britancev za novega britanskega kralja okronala princa Williama in ne njegovega očeta Charlesa, razkriva dpa. Nemska tiskovna agencija se pri tem sklicuje na izsledke javnomnenjske raziskave Gallupovega inštituta, ki jo je objavil Daily Telegraph. Omenjena anketa je pokazala porazen padec podpore princu Charlesu; da bi moral zezlo prepustiti sinu, je se pred tremi leti menilo le 24 odstotkov Britancev. Danes pa 51 odstotkov Britancev očitno meni, da bi morali pri kronanju preskočiti generacijo; to je prvič, da se je javno mnenje odločilo za mladega princa Williama kot prihodnjega kralja. Charlesa pa na prestolu vidi vse manj Otcenov: od 66 odstotkov pred tremi leti mu jih je zvestih ostalo le se 41 odstotkov. Britanci Charlesu najbolj zamerijo, da je na dan nesreče svoja sinova mirno peljal k masi, četudi 62 odstotkov vprašanih odločitev ocenjuje kot pravilno. Raziskava je tudi pokazala, da je hladno obnašanje dvora sprico smrti lady Diane močno načelo ugled kraljeve družine. A Otcenji ostajajo zvesti monarhiji; republikani jih se vedno zagovarja le 11 odstotkov. 59 odstotkov vprašanih pa ima po usodnem dogodku tudi zadržke do rumenega tiska, piše Daily Telegraph.

Konec dober, vse dobro

Videti je bilo zelo hudo, vendar je bikoborec Alvaro de la Calle odnesel zdravo kožo (Telefoto AP)

Na Miru se je zopet pokvaril računalnik

KOROLJOV - Na ruski orbitalni znanstveni postaji Mir imajo zopet težave z računalnikom in usmerjenjem kril s sončnimi celicami k soncu, poroča ruska televizijska družba NTV. Okvara je podobna tisti, ki se je zgodila že 8. septembra. V Centru za upravljanje poletov (CUP) naj bi vesoljcem predlagali, da naj zamenjajo enega od blokov v glavnem računalniku, poroča ruski radio Radio Rossiji. Predstavnica CUP Irina Gorisnjakova pa je za STA povedala, da je Mir glede na krmljenje v prostoru v slabšem položaju kot pred tednom dni. Takrat je prišlo do okvare v tako "srečnem" trenutku, da so obralni motorji deloma se lahko zadržali postajo v pravilnem položaju. Zdajšnja okvara je nastala že včeraj ob 12.28 po srednjeevropskem času, dodaja Gorisnjakova. Nova težava ne ogroža vesoljcev. Ti med kratkimi zvezami preko ameriških zemeljskih postaj poročajo, da se počutijo dobro. Zvečer bo Mir poslal v CUP t.i. telemetrične podatke in se takrat bo možno ugotoviti, kateri od blokov računalnika se je pokvaril, dodaja predstavnica CUP.

Postaja Mir je izgubila samodejno usmerjenost v prostoru, ker so se po okvari računalnika obralni motorji ustavili. Zato je tudi osvetljenost kril s sončnimi celicami že en dan slabša. Zaradi pomanjkanja električne energije so vesoljci izključili vse porabnike elektrike razen tistih v glavnem modulu in v enem od znanstvenih modulov. Izključena je tudi glavna naprava za pridobivanje kisika v modulu Kvant 2. Vesoljci lahko uporabljajo se rezervni sistem. Rezervni sistem predstavlja dve napravi od katerih deluje le ena. Pred zadnjo iz niza težav so vesoljci v petek usposobili modul Priroda. Tako so delovali pribori že v vseh moduli razen v Spektru, ki je bil v celoti izločen po trčenju samodejne tovorne vesoljske ladje Progres M 34 konec junija letos.

Gre za posledice pomanjkanja sredstev v prejšnjih letih, je za tiskovno agencijo Itar Tass povedal namestnik vodje poleta postaje Mir Viktor Blagov. Računalnik je na dveh od treh kanalov, po katerih potujejo ukazi k obralnim motorjem, zaznal napadne podatke, je na novinarski konferenci povedal Blagov. Napako je zaznal poseben blok za nadzor in računalnik se je izključil. (STA)

Pokopani sin prikoral domov

BUKARESTA - Dvanajstletni fant, ki so ga stari pred dvema mesecema pokopali, je v svojem mestu Craiova na jugu Romunije izžval precejšnjo osuplost, ko se je prejšnji teden živ in zdrav vrnil domov. Ionel in Maria Novac sta sredi junija prijavila izginotje sina Cludiu. Po nekaj tednih ju je policija obvestila, da so v nekem bazenu našli truplo fanta in ju prosila, naj ga prideta v mrtvašnico identificirati. "Pri prici sva vedela, da to ni najin sin. Ampak policisti so rekli, da sva izprijena starša in naju prisilili, da sva podpisala, da je truplo vseeno Cludijevo," je povedala mama. Starši so pod prisilo pristali tudi na pogreb; fantovo truplo so pokopali v grobnici poleg "njegovega" dedka. A Cladiu se je po treh mesecih tavanja po ulicah Bukareste vrnil domov. Skrbi staršev pa se ni konec. Čaka ju namreč hud boj z birokracijo, ki mora sina izpisati iz registra umrlih, da se bo lahko vrnil v solo. (STA/Hina)

Simona rešila zavaljenost

NEW PORT - Debelost ima tudi dobre strani. Pri mackonu Simonu se je izkazala za življenjsko pomembno, saj je samo po zaslugi svojih "zalog" preživel ujetništvo, v katerem se je znašel. Hamptonovi so se preselili iz Oklahome v Fort Adams. Med pripravi na selitev in pakiranje je Simon preprosto izpuhtel in Hamptonovi so bili že prepričani, da ga ne bodo nikoli več videli. V novem domu so Hamptonovi sele po nekaj tednih razpakirali kovček, v katerem so zaprepadeni našli svojega mackona. Simon je v kovčku brez vode in hrane preživel 22 dni. Lastniki so prepričani, da je preživel s svojimi podkožnimi maselnimi zalogami. Pred težko preizkušnjo je tehtal kakih 5,5 kilograma, po njej pa samo se 2,7 kilograma. Simon je spet v dobrih rokah in ni dvoma da bo okreval. (STA/AFP)

Hiša Billa Gatesa

MEDINA - Sedem let po začetku gradnje se bo direktor Microsofta Bill Gates z družino končno naselil v svojo 3700 kvadratnih metrov prostrano plavajočo hišo. Tiskovni predstavnik Microsofta John Pinette je povedal, da se bo Gates s soprogo Melindo in enoletno hčerko Jennifer Katherine v novi dom vselil v tem tednu. Gradnja hiše na Lake Washington nasproti Seattla je Gatesa stala več kot 50 milijonov dolarjev. Se nekaj vode pa bo preteklo, preden bo v hiši cisto vsa oprema visoke tehnologije, o kateri je Gates pisal v svoji knjigi The Road Ahead. Stanovalci bodo npr. lahko nosili posebne gumbke, ki bodo sporočali njihovo gibanje, gretju, razsvetljavi in drugim napravam, da se bodo po njihovih željah samodejno vklopljale in izklopljale. Zanimiv je tudi 18-metrski bazen, savna, 160 kvadratnih metrov velika gostilna, gledališče z 20 sedeži, sprehalnišče, 24-ekranski videozaslon, trampolin, telovadnica, vodnjak z zdravilno vodo in gala dvorana za sto povabljenec. (STA/Hina)